

**Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna**

Výbor pro evropské záležitosti

Výběr dokumentů EU

1-3/2009

Zpracoval Parlamentní institut

Tento materiál je vydáván výborem pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny v rámci projednávání záležitostí EU na základě čl. 10b Ústavy České republiky a v souladu s § 109a zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.

Výběr je zpracováván čtvrtletně ve spolupráci s Parlamentním institutem Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Internetová verze Výběru dokumentů EU je dostupná přes stránky výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR nebo Parlamentního institutu

<http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=7>

Výběr dokumentů EU 1 – 3/2009

Zpracoval Parlamentní institut

Vydala Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Výbor pro evropské záležitosti

Sněmovní 4

118 26 Praha 1

Duben 2009

Vychází čtvrtletně

ISSN 1801-7401

ISSN 1801-741X

VÝBĚR DOKUMENTŮ EU 1 – 3/2009.....	3
I. ÚVOD.....	5
II. PROJEDNANÉ DOKUMENTY.....	6

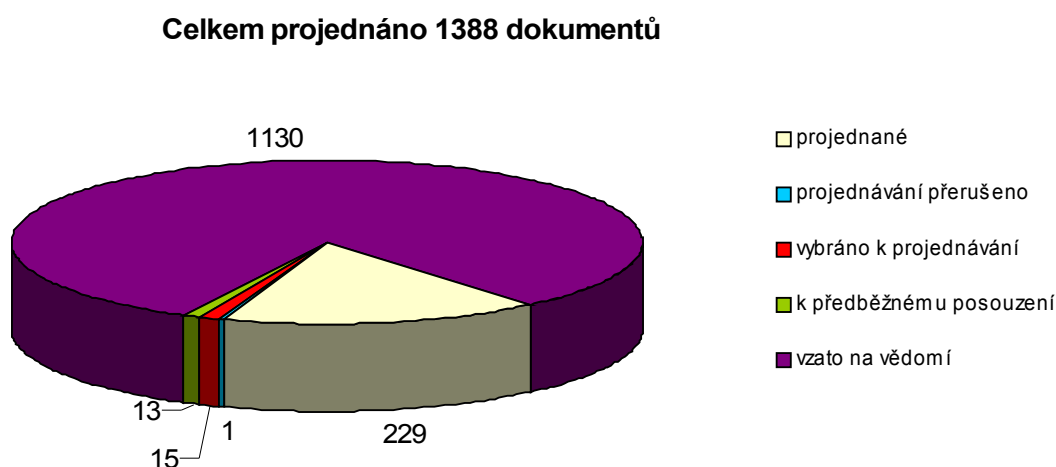
I. ÚVOD

Tento materiál obsahuje vybraná usnesení výboru pro evropské záležitosti (VEZ) Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

V období od ledna do března 2009 se výbor pro evropské záležitosti zabýval 129 dokumenty, z nichž 33 detailně projednal (viz druhá část této brožury). Pouze 1 dokument pak výbor postoupil k projednání příslušnému věcnému výboru (hospodářský výbor).

V tomto období rovněž rozpočtový výbor doručil svou zprávu o projednání Návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 92/79/EHS, 92/80/EHS a 95/55/ES, pokud jde o strukturu a sazby spotřební daně z tabákových výrobků, který mu byl postoupen k projednání VEZ usnesením č. 310 ze dne 13. listopadu 2008 (viz Výběr dokumentů EU, 10-12/2008, s. 112). Do stávajícího přehledu usnesení v druhé části brožury bylo vřazeno i stanovisko výboru k Lisabonské smlouvě (s. 89).

Celkový objem projednávaných aktů a dokumentů EU od počátku 5. volebního období (červen 2006 – březen 2009) zohledňuje následující graf:

Celou historii aktů a dokumentů EU projednaných výborem pro evropské záležitosti lze dohledat prostřednictvím databáze umístěné na webové stránce <http://www.psp.cz/sqw/eulist.sqw>

Další podrobnosti o činnosti výboru pro evropské záležitosti, jakož i aktivitách jeho jednotlivých členů jsou k dispozici na <http://www.psp.cz/vez/>

II. PROJEDNANÉ DOKUMENTY

Usnesení č. 348

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

348.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

ke Zprávě Komise Radě „Přezkum přechodných opatření pro nabývání zemědělských nemovitostí, která byla stanovena smlouvou o přistoupení z roku 2003“ /kód dokumentu 12008/08, KOM(2008) 461 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra zemědělství Ing. Stanislava Kozáka po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

DOKUMENT 12008/08

Zpráva Komise Radě „Přezkum přechodných opatření pro nabývání zemědělských nemovitostí, která byla stanovena smlouvou o přistoupení z roku 2003“

KOM(2008) 461 v konečném znění, kód Rady 12008/08

- **Právní základ:**
Přílohy V, VI, VIII, IX, X, XII a XIV k čl. 24 Aktu o přistoupení
- **Datum zaslání Radě EU:**
17. 7. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
18. 7. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
2. 10. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 10. 10. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. 10. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zpráva není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise předložila Radě zprávu – *Přezkum přechodných opatření pro nabývání zemědělských nemovitostí, která byla stanovena smlouvou o přistoupení z roku 2003*. Komise zprávu vypracovala na základě ustanovení příloh V, VI, VIII, IX, X, XII a XIV k čl. 24 Aktu o přistoupení, které ukládají Komisi provést obecné přezkoumání přechodných opatření pro nabývání zemědělských nemovitostí v Polsku, České republice, Estonsku, Litvě, Lotyšsku, Maďarsku a Slovensku ve třetím roce po dni přistoupení.
- **Obsah a dopad:**
Nové členské státy EU (NČS-7) si v přístupové smlouvě k EU vyjednaly přechodné období pro nabývání zemědělských nemovitostí, a to dvanáct let pro Polsko a sedm let pro Českou republiku, Estonsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko a Slovensko, ode dne přistoupení. V tomto přechodném období si uvedené nové členské státy mohou **ponechat v platnosti právní předpisy omezující nabývání zemědělské půdy a lesů odchylně od**

článku 56 Smlouvy o ES zakotvujícího volný pohyb kapitálu. Hlavním cílem přechodného období je zamezení nákupu zemědělské půdy zahraničními subjekty vzhledem k velkým rozdílům v cenách půdy a příjmům v porovnání s ostatními státy EU. Komise ve zprávě uvádí výsledky přezkumu přechodného opatření týkajícího se právního omezení nabývání zemědělských nemovitostí v NČS-7.

Z přezkumu vyplývá, že NČS-7 neuplatňují úplný a přísný zákaz nabývání zemědělské půdy pro cizí státní příslušníky, ale umožňují jim nabývání za předpokladu, že tuto půdu obdělávají jako rezidenti po dobu nejméně tří let. Pronájem zemědělské půdy cizími státními příslušníky není omezen. Nadále však existují značné rozdíly mezi NČS-7 a ostatními státy EU v prodejních cenách a ve výši nájmu zemědělské půdy, i když se tento rozdíl postupně zmenšuje. Hlavními faktory, které brání vývoji cen za prodej a pronájem půdy v NČS-7, jsou dle Komise zejména nejasná vlastnická práva k zemědělské půdě a neukončená privatizace.

Na základě přezkumu přechodných opatření pro nabývání zemědělské půdy v NČS-7 Komise je názoru, že stanovené lhůty pro tato přechodná opatření nemají být zkráceny.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Není znám.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í zprávu Komise Radě a rámcovou pozici vlády ČR k ní.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

349.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely /kód dokumentu 15546/08, KOM(2008) 543 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra zemědělství Ing. Stanislava Kozáka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petr Bratského a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 15546/08

**Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně zvířat
používaných pro vědecké účely**

**KOM(2008) 543 v konečném znění, kód Rady 15546/08
Interinstitucionální spis 2008/0211/COD**

- **Právní základ:**
Článek 95 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
7. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
12. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 2. 12. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. 12. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Návrh směrnice o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely má za cíl nahradit ve stávající době platnou směrnici o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely¹. Cílem nové úpravy je zvýšit ochranu zvířat používaných při vědeckých postupech a také nastolit rovné podmínky pro všechny zainteresované subjekty, tj. výrobní odvětví i vědeckou

¹ Směrnice Rady č. 86/609/ES ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely.

obec. Návrh podporuje plné provedení tzv. „zásad tří R“² a zvyšuje podporu rozvoje, uznávání, přijímání a provádění alternativních metod v oblasti pokusů na zvířatech. Každoročně je v Evropské unii použito přibližně 12 milionů zvířat pro vědecké účely. Nová úprava je nezbytná z důvodu dvojznačnosti, nejednotnosti a neaktuálnosti některých ustanovení stávající směrnice, která zároveň nezohledňuje moderní techniky v oblasti pokusů na zvířatech a nejnovější pokrok v oblasti dobrých životních podmínek zvířat. Návrh směrnice klade důraz na zavedení alternativních metod, jelikož v současné době ještě není možné, z důvodu vědeckého poznání, pokusy na zvířatech zcela zakázat a používání zvířat je nadále nezbytné k zajištění odpovídající úrovně ochrany lidí, zvířat a životního prostředí a k rozvoji vědeckého poznání.

Dalším důvodem, kterým odůvodňuje Komise předložení tohoto návrhu je fakt, že stávající úprava vede k narušování vnitřního trhu Společenství. Některé členské státy uplatňují na jejím základě pouze minimální požadovaná pravidla, avšak další státy již přikročily k přísnějším opatřením. To má za následek nerovné podmínky pro výrobní odvětví a výzkumnou obec, což znevýhodňuje zařízení v zemích s normami požadujícími lepší životní podmínky zvířat. Deklarovaným cílem návrhu je zabezpečit společné zásady, cíle a opatření pro všechny členské státy tak, aby byly všem subjektům zaručeny spravedlivé a rovné podmínky.

- **Obsah a dopad:**

Navrhovaná směrnice má vyplnit mezery, odstranit dvojznačnosti a zvýšit vzájemnou provázanost ustanovení v porovnání se stávající směrnicí. Cílem směrnice je stanovit pravidla, která se týkají:

- nahrazení a snížení počtu zvířat používaných při postupech³ a zdokonalení jejich chovu a umístění, jakož i péče o ně;
- původu, chovu, značkování zvířat a péče o ně a jejich umístění;
- fungování chovných, dodavatelských nebo uživatelských zařízení;
- hodnocení a schvalování projektů, při kterých jsou zvířata používána na pokusy.

Návrh směrnice je tvořen šesti kapitolami, 60 články a 7 přílohami. Vysoký počet ustanovení nemá vést k harmonizaci, ale má spíše sloužit jako zdroj pro tvorbu pokynů.

² Zásady „tří R“ (*Replacement, Reduction and Refinement*) – znamená požadavek nahradit, snížit a zdokonalit používání zvířat při vědeckých postupech. Pro tuto oblast tyto pojmy znamenají:

- nahrazení: snaha nahradit postupy, při kterých jsou používána živá zvířata alternativními postupy, při nichž zvířata používána nejsou;
- snížení: snaha co nejvíc snížit počet zvířat používaných při postupech, bez snížení kvality vědeckých výsledků;

- zdokonalení: použití metod, které zajistí, že pokusná zvířata budou v co největším rozsahu ušetřena bolesti a útrap a že budou zlepšeny životní podmínky a prostředí, ve kterém jsou držena.

Zmiňovaná zásada je součástí také dalších právních předpisů Společenství, jako například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky – tzv. nařízení REACH nebo Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES ze dne 31. května 1999 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků.

³ Podle projednávané směrnice se postupem rozumí jakékoli použití zvířete pro pokusné nebo jiné vědecké účely, se známými či neznámými výsledky, které může zvířeti způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, včetně jakéhokoli způsobu jednání, které vede nebo může vést k tomu, že se zvíře v takovém stavu narodí nebo že vznikne nová, geneticky modifikovaná linie zvířete.

Oblast působnosti návrhu směrnice je definována v čl. 2, na základě kterého se směrnice bude vztahovat na všechna zvířata používaná nebo která mají být použita při pokusech, resp. jsou specificky chována tak, aby jejich orgány (tkáně) byly použity pro vědecké účely. Projednávaná směrnice se vztahuje na živé obratlovce (včetně samostatně se živících larev, embryí a plodů od poslední třetiny jejich vývoje) a na živé bezobratlé živočichy (včetně larev druhů uvedených v příloze I⁴).

V případě přijetí směrnice budou členské státy povinny zaručit **použití alternativní metody** místo pokusu na zvířatech vždy, jestliže to bude možné. Členské státy také zaručí snížení počtu zvířat použitých při pokusech na minimum bez toho, aby došlo k ohrožení cíle výzkumného projektu. Směrnice definuje rozdílné účely, pro jejichž dosažení je možné pokusy na zvířatech vykonávat. Jedná se například o dosažení pokroku v oblasti biologických a behaviorálních věd, translační nebo aplikovaný výzkum, jehož cílem je zabránit, předejít, diagnostikovat a léčit choroby nebo jiné anomálie (příp. jejich následky) u lidí, zvířat nebo rostlin nebo posoudit, zjistit, regulovat nebo upravit jejich fyziologické předpoklady.

Druhá kapitola upravuje používání určitých specifických druhů zvířat při pokusech. Omezuje se používání subhumánních primátů na absolutně nevyhnutelné minimum. V případě jejich použití je požadována přísná kontrola, přičemž použití lidoopů je výslovně zakázáno s výjimkou ochranné doložky, tj. v případě zájmu ochrany druhu nebo v souvislosti s neočekávaným výskytem klinických stavů, které ohrožují lidský život nebo člověka invalidizují.

Navrhovaná směrnice upravuje také povinnost členských států zajistit **opravňování pracovníků**, kteří provádějí postupy na zvířatech (včetně jejich usmrcení humánním způsobem), vykonávají dohled nad postupy, projekty a jejich návrhy a osobami, které pečují o zvířata. Tito pracovníci musí mít odpovídající vzdělání a odbornou přípravu, aby prokázali požadovanou kvalifikaci. Oprávnění bude možné udělit maximálně na dobu pěti let. Oprávnění a registraci budou podléhat všechna chovná, dodavatelská a uživatelská zařízení, která jsou povinna zřídit stálé dozorní skupiny pro etické otázky. Tuto skupinu tvoří veterinární lékař, osoba odpovědná za životní podmínky zvířat v zařízení a péči o ně a vědecký pracovník (pouze v uživatelských zařízeních).

Návrh směrnice obsahuje také úpravu **vnitrostátních inspekcí** ve všech chovných, dodavatelských a uživatelských zařízeních, které mají být prováděny minimálně dvakrát za rok, přičemž alespoň jedna kontrola má být neohlášená. Povinnosti vnitrostátní inspekce v oblasti kontrolní činnosti může provádět Komise. Při takové kontrole je členský stát povinen poskytnout Komisi veškerou součinnost.

Projednávaná směrnice stanovuje požadavky na projekty. Všechny projekty schvaluje příslušný orgán, který k nim musí vydat příznivé **etické hodnocení**. Žádost o schválení projektu musí obsahovat návrh projektu, jeho netechnické shrnutí a další informace stanovené v příloze č. VII návrhu směrnice. Příslušný orgán vydá etické oprávnění po ověření, zda projekt vyhovuje těmto podmínkám:

- je vědecky odůvodněn nebo požadován právními předpisy;
- použití zvířat je odůvodněno jeho cíli;

⁴ Platí pro tyto druhy: kruhoústí (*Cyclostomata*), hlavonožci a desetinožci.

- je koncipován tak, aby byly pokusy prováděny co nejhumánnějším způsobem a co nejcitlivěji vůči životnímu prostředí.

V některých případech může být v etickém hodnocení stanoveno zpětné posouzení projektu příslušným orgánem. Tomuto posouzení jsou obligatorně podrobeny všechny projekty, při nichž byli použiti subhumánní primáti.

Návrh směrnice stanovuje **opatření proti zbytečnému zdvojování postupů**, na základě kterých členský stát přijme od jiného členského státu údaje požadované právními předpisy, které vznikly při postupech uznaných právními předpisy Společenství.

Důležitým cílem navrhované směrnice je **podpora rozvoje a validace alternativních přístupů**. Jedná se o upřednostnění postupů, při kterých nejsou používána zvířata, resp. lze snížit jejich počet nebo použít méně bolestivý postup, a to při zachování stejné úrovně získaných informací. Pro lepší provedení určí každý členský stát vnitrostátní referenční laboratoř pro validaci alternativních metod, při nichž je používání zvířat nahrazeno, sníženo nebo zdokonaleno.

Směrnice dále obsahuje požadavky na získávání, chov, značkování a držení zvířat (včetně požadavku na jejich umístění a péči o ně), na výběr a provádění postupů a na transparentnost, a to na základě zveřejnění netechnických informací o projektech a podávání zpráv o provádění a statistických údajích. Členské státy jsou povinny zasílat tyto zprávy Komisi ve stanovených intervalech. Na jejich základě Komise vypracuje kompletní zprávu o provádění směrnice a o statistikách. Projednávaná směrnice obsahuje zmocnění Komise přizpůsobit přílohy II až VII technickému a vědeckému pokroku.

Rámcová pozice vlády ČR

Vláda ČR považuje problematiku používání zvířat při pokusech za citlivé téma, o které projevuje zájem veřejnost i média. Novou úpravu schvaluje a má za to, že představuje významný krok ke zlepšení životních podmínek zvířat určených na pokusy, a to zejména zavedením kontrol, podporou alternativních metod a omezením používání subhumánních primátů.

Vláda ČR však považuje za potřebné odstranit z návrhu směrnice drobné i větší chyby a doladit znění některých ustanovení. V rámcové pozici vlády ČR však tyto nedostatky nejsou podrobněji uvedeny.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a bude projednáván 31. března 2009. V plénu je diskuse předběžně naplánována na 24. dubna 2009.

Předložený návrh směrnice bude projednán v Radě pro zemědělství a rybolov ve dnech 23. – 24. února 2009.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** předložený návrh směrnice a rámcovou pozici vlády k tomuto návrhu;
- 2. usnáší se** postoupit návrh spolu se svým usnesením a rámcovou pozicí vlády pro informaci výboru pro životní prostředí.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Usnesení č. 350

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

350.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zlepšování schopností pro 21. století: agenda pro evropskou spolupráci v oblasti školství /kód dokumentu 11473/08, KOM(2008) 425 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Jakuba Dürra, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ladislavy Zelenkové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Ladislava Zelenková v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 11473/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zlepšování schopností pro 21. století: agenda pro evropskou spolupráci v oblasti školství

KOM(2008) 425 v konečném znění, kód Rady 11473/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
3. 7. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
10. 7. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
2. 10. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 24. 10. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 24. 10. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Ačkoli hrají hlavní roli při provádění politiky v oblasti mládeže členské státy, i EU může hrát roli doplňující, a to především v oblasti koordinace politik, a může zároveň nabídnout finanční podporu vybraným projektům.⁵

Na úrovni EU byla soustředěná iniciativa v oblasti podpory vzdělávání a zaměstnanosti mladých lidí zahájena vydáním Bílé knihy Evropské komise z listopadu 2001 nazvané „*Nový impuls pro evropskou mládež*“⁶, kterou Rada ve svých závěrech ze dne 14. února 2002⁷ a ve svém usnesení ze dne 27. června 2002⁸ uznala jako výchozí bod pro

⁵ K přehodnocení finanční strategie EU v této oblasti vede především vysoká míra dětské chudoby, špatný zdravotní stav, předčasné ukončování školní docházky a nezaměstnanost příliš mnoha mladých lidí.

⁶ 14441/01 – KOM(2001) 681 v konečném znění.

⁷ Úř. věst. C 119, 22. 5. 2002, s. 6.

⁸ Úř. věst. L 168, 13. 7. 2002, s. 2 až 5.

vypracování rámce pro evropskou spolupráci ve věcech týkajících se mládeže. Touto bílou knihou byl zřízen rámec evropské spolupráce v oblasti mládeže pro zvyšování aktivního občanství a pro zavedení dimenze mládeže také do jiných oblastí politiky.

Samotné členské státy EU se v *Evropském paktu pro mládež* zavázaly věnovat mladým lidem zvláštní pozornost v rámci Lisabonské strategie. Již při předložení návrhu Evropského paktu pro mládež označili představitelé Francie, Německa, Španělska a Švédska čtyři základní problematické oblasti:

- ohrožení mladých lidí,
- potřeba rozvíjet solidaritu napříč generacemi ve stárnoucí společnosti,
- potřeba připravit mladé lidi na život prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy,
- potřeba lepší soudržnosti všech oblastí politiky, které se týkají mladých lidí.

Samotný *Evropský pakt pro mládež* vyzval členské státy a Unii, aby na příklad v oblasti zaměstnanosti, integrace a sociálního rozvoje zajistily zvláštní sledování politik zaměřených na trvalou integraci mladých lidí na trhu práce, usilovaly o pokrok v oblasti zaměstnanosti mladých lidí, aby se prioritně zaměřily na zlepšování situace nejvíce ohrožených mladých lidí, zejména těch, kteří žijí v chudobě. Pakt se soustředil na iniciativy, jejichž cílem je předcházet neúspěchům při vzdělávání, a vybídl zaměstnavatele a podniky, aby projevily sociální odpovědnost v oblasti profesní integrace mladých lidí a vedly mladé lidi k tomu, aby pěstovali podnikatelského ducha a podporovaly nástup mladých podnikatelů.

V oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mobility pak měly členské státy zajistit, aby znalosti odpovídaly potřebám znalostní ekonomiky, a zaměřit se zejména na problém předčasného ukončení školní docházky. Dále jsou státy i Unie vyzvány k tomu, aby bylo ve větší míře umožněno studentům, aby po určitou dobu studovali v jiném členském státě a aby byla podporována mobilita mladých lidí odstraňováním překážek pro stážisty, dobrovolníky a pracující a pro jejich rodiny. Za prioritní je také označeno uznávání neformálního a informálního vzdělávání. Samostatnou kapitolu tohoto Paktu tvoří oblast zajišťování souladu mezi pracovním a rodinným životem.

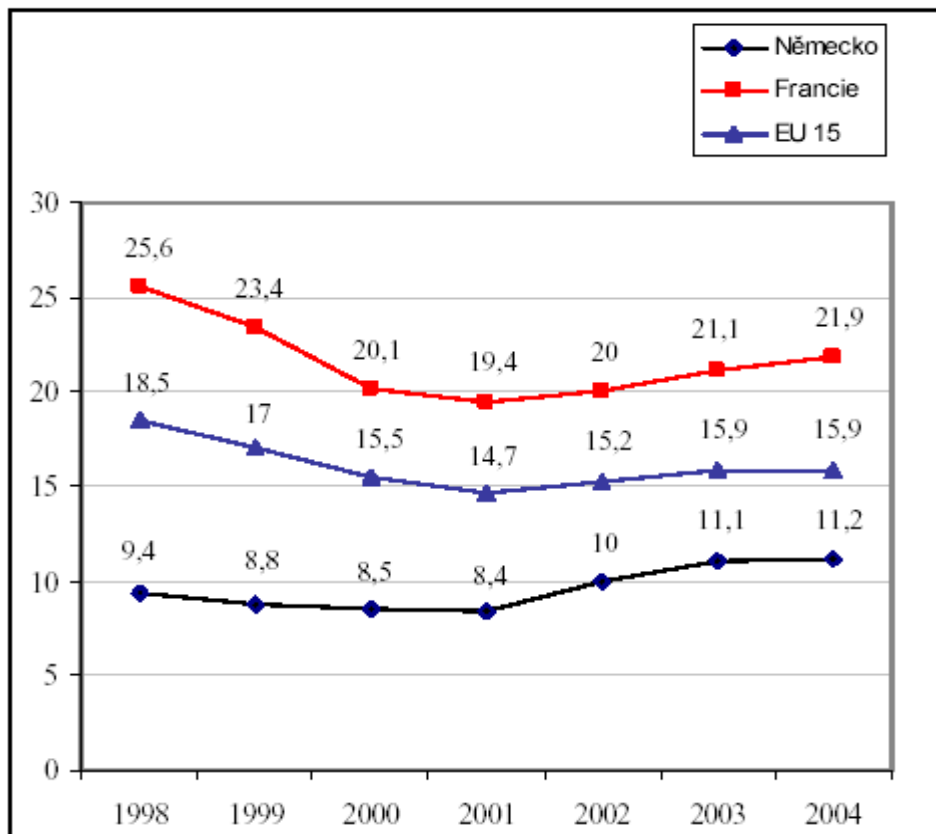
Dalším důležitým dokumentem, který v této oblasti určil vývojové trendy bylo sdělení Komise o podpoře plnohodnotné účasti mladých lidí na vzdělávání, zaměstnanosti a ve společnosti.⁹ Toto sdělení mimo jiné v části věnované kvalitnějšímu vzdělání mladých lidí na základě negativních statistik poukazuje na to, že boj proti předčasnému ukončování školní docházky mladými lidmi není prozatím možné hodnotit jako plně úspěšný¹⁰. Dlouhodobým problémem je míra nezaměstnanosti mládeže, kterou se zatím nepodařilo výrazněji ovlivnit. Nezaměstnanost mládeže (ve věku 15 – 24 let) dnes dosahuje 17,4 %.

⁹ KOM(2007) 498 v konečném znění, kód Rady 12772/07

¹⁰ Téměř každý šestý mladý člověk v EU ukončil školní docházku předčasně a každý čtvrtý mladý dospělý (ve věku 25 – 29 let) nemá dokončené vyšší sekundární vzdělání. V souladu s Lisabonskou agendou z roku 2000 se Evropská rada dohodla, že se v rámci svého programu sociálního začlenění zaměří na snížení procenta mladých lidí, kteří předčasně ukončují školní docházku; jeho průměrná hodnota k 26. 4. 2006 byla 19,3 %. Rada za tímto účelem definovala referenční hodnotu, z níž vyplývá požadavek, aby „do roku 2010 všechny členské státy snížily nejméně na polovinu ve srovnání s údajem zaznamenaným v roce 2000 počet osob, které předčasně ukončují školní docházku.“

Ve Spolkové republice Německo probíhal akční program nazvaný *Jugend mit Perspektive JUMP* („Mládež s perspektivou“), který byl zaměřený na integraci přibližně 100 000 mladých lidí ročně do světa práce, zatímco na příklad ve Francii to byly „*Nouveaux services, Emplois jeunes*“ („Nové služby, pracovní místa pro mladé“), které měly vytvářet a rozvíjet nové a společensky užitečné činnosti, a „TRACE – *Trajectoire d'Accès à l'Emploi*“ („Trasa přístupu do zaměstnání“).

Nezaměstnanost (15 – 24letých) mladých lidí v EU 15, v Německu a ve Francii

Zdroj: Zpravidaj odborného vzdělávání v zahraničí – 6/2005 XVI. ročník, Nezaměstnanost mládeže – Srovnávání strategií pro snížení nezaměstnanosti mládeže ve Francii a v Německu.

V oblasti sociálního začleňování je jedním z rozhodujících faktorů i chudoba mladých¹¹, jejich společenská marginalizace, diskriminace a špatný zdravotní stav.¹² Pro Evropu je jak z hospodářských, tak sociálních důvodů důležité, aby pokud možno žádné dítě nebo mladý člověk nebyl vyloučen ze společnosti.

Z dalších znepokojivých statistik vyplývá, že například pětina žáků do 15 let v současnosti dosahuje pouze nejnižší úrovně čtenářské gramotnosti, téměř 15 % lidí ve věku 18 – 24 let předčasně ukončí školní docházku a pouze 77 % občanů ve věku 22 let má dokončené vyšší střední vzdělání¹³.

¹¹ Dětská chudoba postihuje v EU 19 % všech dětí a mládeže do věku 18 let.

¹² Např. každé páté dítě v Evropské unii trpí nadváhou nebo obezitou a asi 10 % úmrtí u mladých žen a 25 %

u mladých mužů souvisí s alkoholem.

¹³ Tyto údaje jsou obsaženy v dokumentu *Pokrok dosažený při plnění lisabonských cílů ve vzdělávání a odborné přípravě*, SEK (2006) 639.

Zásadní význam pro budoucí uplatnění těchto studentů má zejména úroveň jejich kvalifikace. Skutečnost, že téměř třetina evropské pracovní síly má nízkou kvalifikaci je zneklidňující zejména v souvislosti s tím, že podle některých předpovědí bude do roku 2010 50 % nově vytvořených pracovních míst vyžadovat vysoce kvalifikované pracovníky a pouze 15 % bude určeno lidem se základním vzděláním.

Projednávaný dokument přímo vychází z reakcí na veřejnou konzultaci, kterou uspořádala Komise v roce 2007.¹⁴

Konzultace obsahovala na příklad otázky v následujících okruzích: „Jak lze zorganizovat školy tak, aby všem studentům poskytly úplnou škálu klíčových schopností?“, „Jak mohou školy vybavit mladé lidi schopnostmi a motivací k tomu, aby se učili po celý život?“, „Jak mohou systémy školství přispět k podpoře dlouhodobého udržitelného hospodářského růstu v Evropě?“, „Jak mohou systémy školství nejlépe reagovat na potřebu podporovat rovnost, vyrovnat se s kulturní rozmanitostí a omezit podíl žáků, kteří předčasně ukončí školní docházku?“, „Jak mohou školy pomoci vychovávat mladé lidi k odpovědnému občanství v souladu se základními hodnotami, jakými jsou mír a tolerance rozmanitosti?“.

Na základě vyhodnocení této konzultace vzniklo předložené Sdělení Komise „*Zlepšování schopností pro 21. století: agenda pro evropskou spolupráci v oblasti školství*“, které je součástí balíčku k posílení přístupu, příležitostí a solidarity mezi všemi občany EU, který byl přijat dne 2. července 2008 – tzv. *obnovené sociální agendy*.

- **Obsah a dopad:**

Deklarovaným cílem předloženého Sdělení Komise „*Zlepšování schopností pro 21. století: agenda pro evropskou spolupráci v oblasti školství*“ je podpora reformy školních systémů tak, aby každý mladý člověk mohl naplno rozvinout svůj potenciál, aby se stal aktivním účastníkem ve vznikajícím hospodářství založeném na znalostech a aby byla posílena sociální solidarita.

Sdělení identifikuje tři hlavní problematické okruhy, jimž systémy vzdělávání mladých lidí čelí:

- a) zaměření na schopnosti,
- b) kvalitní vzdělávání pro každého studenta,
- c) učitelé a zaměstnanci škol.

V souladu s tím je sdělení rozděleno do tří kapitol.

a) Zaměření na schopnosti

V kapitole věnované zaměření na schopnosti je v první řadě zmíněna realizace takových opatření, která umožní občanům získat klíčové schopnosti pro jejich budoucí uplatnění. Tyto klíčové schopnosti byly definovány v *Doporučení Evropského parlamentu a Rady EU o klíčových schopnostech pro celoživotní učení*,¹⁵ které vymezilo osm klíčových schopností nezbytných pro osobní naplnění a rozvoj, aktivní občanství, sociální začlenění a pro pracovní život. Mezi tyto schopnosti řadí komunikaci v mateřském jazyce a v cizích jazycích, matematickou schopnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologií včetně práce s digitálními technologiemi, schopnost učit se, sociální a občanské schopnosti, smysl pro iniciativu a podnikavost a kulturní povědomí a vyjádření. Získání

¹⁴ SEC(2007)1009.

¹⁵ Doporučení 2006/962/ES.

těchto schopností má umožnit především pružnější vzdělávací prostředí s větším zapojením studentů do přípravy konceptu jejich vlastního vzdělávání.

Další oblastí, na kterou se sdělení zaměřuje, je oblast čtení, psaní a počítání. Cílem EU je snížit podíl patnáctiletých, kteří neumí dostatečně dobře číst, do roku 2010 na úroveň 17 %.¹⁶ Mezi nejúčinnější postupy, kterými se daří tento trend obracet, patří dle sdělení politiky na podporu gramotnosti v rodinách¹⁷, včasná odborná podpora již od předškolního věku, vnitrostátní strategie a cíle související s gramotností a zlepšení infrastruktury související s gramotností – tedy hlavně knihoven a školních materiálů.

Situace v ČR

Ačkoliv se tato obecná data České republiky přímo netýkají, představuje u nás větší problém takzvaná funkční gramotnost mladých lidí. Zatímco gramotnost představuje schopnost člověka číst a psát¹⁸ – tedy komunikovat psanou formou, funkční ngramotnost je definována jako neschopnost jedince – ačkoliv umí číst, psát, počítat – adekvátně se orientovat v textu a zpracovávat textové informace.

Obsah funkční gramotnosti do jisté míry koreluje s obsahem čtenářské/literární gramotnosti, která představuje komplex schopností člověka zacházet s písemnými texty vyskytujícími se v běžném životě – tedy schopnost číst, zpracovávat texty a uvažovat nad jejich obsahem s cílem rozvíjet vlastní vědomosti a znalosti, které vedou k aktivní účasti ve společnosti. Komise se zavazuje, že pro tuto oblast vypracuje akční plány, které by vedly ke zvýšení úrovně porozumění psanému textu a znalosti základních početních úkonů.

V další části sdělení je zdůrazněna nutnost individuálního přístupu ke vzdělávání a nastavení systému hodnocení studentů tak, aby vedlo k podpoře vzdělávání a nebylo pouhým známkováním studentů.

b) Kvalitní vzdělávání pro každého studenta

Jako druhá hlavní výzva jimž systémy vzdělávání mladých lidí čelí, byla označena oblast kvalitního vzdělávání pro každého studenta. V tomto ohledu je dle sdělení nutné se zaměřit především na konkrétní studenty, kteří dosahují nižší úrovně dovedností. Cílem EU je, aby do roku 2010 mělo alespoň 85 % mladých lidí ukončené vyšší střední vzdělání.¹⁹

Pro dosažení tohoto cíle je primární pozornost věnovaná vzdělávání v raném věku, které může snížit znevýhodnění v oblasti vzdělávání u některých skupin dětí, předčasnému ukončování školní docházky a inkluzivnímu vzdělávání.

¹⁶ Dosud je tento trend opačný, neboť podíl podíl patnáctiletých, kteří neumí dostatečně dobře číst, se zvýšil z úrovně 21,3 % v roce 2000 na hodnotu 24,1 % v roce 2006. Problémy se čtením má navíc dvakrát více chlapců než děvčat: 17,6 % patnáctiletých děvčat a 30,4 % patnáctiletých chlapců.

¹⁷ V ČR existuje na příklad již několikátým rokem Program na podporu rozvoje Literární Gramotnosti Děti a Mládeže. Tento program vyhláší Moje 1. noviny za podpory MŠMT ČR, SKIP ČR, Národní knihovny a mediální podpory ČRO, DTA a díky RWE a ČEPS a je souhrnem různých literárních soutěží, akcí a počinů.

¹⁸ Starší definice gramotnosti neodrážejí schopnost počítat. Jana Doležalová uvádí, že v ní analyzovaných slovnících od roku 1898 do roku 1995 se v definicích neobjevuje informace o schopnosti počítat. Z české literatury teprve Pedagogický slovník (Průcha-Walterová-Mareš) z roku 1995 uvádí vedle čtení a psaní také počítání.

¹⁹ Za rok 2007 činí tento podíl v kategorii dvaceti až čtyřicetiletých v průměru 78,1 %.

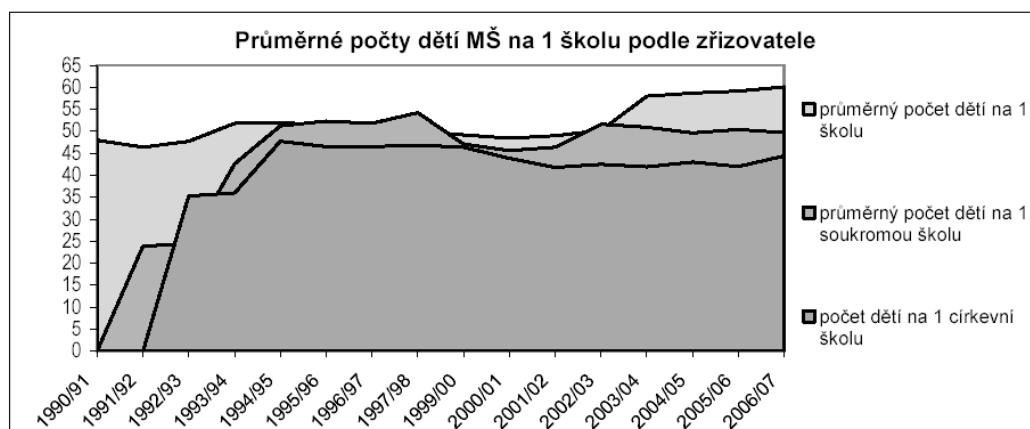
V rámci tzv. *Agendy z Osla*²⁰ se Rada v roce 2002 dohodla, že by členské státy měly poskytovat péči pro alespoň 90 % dětí ve věku od tří let do věku povinné školní docházky a pro alespoň 33 % dětí mladších tří let.

Situace v ČR

V ČR bylo zákonem č. 561/2004 Sb, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školským zákonem) předškolní vzdělávání zakotveno jako součást systému vzdělávání, který představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.²¹

Koncepce předškolního vzdělávání pro děti od tří do šesti (sedmi)²² let je založena na stejných zásadách, jako ostatní úrovně vzdělávání a řídí se společnými cíli: orientuje se na to, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání, umožňující mu se snáze a spolehlivěji uplatnit ve společnosti znalostí.²³

Tento druh vzdělávání je v České republice institucionálně zajišťován mateřskými školami (včetně mateřských škol s upraveným vzdělávacím programem), popř. je realizováno v přípravných třídách základních škol. Mateřská škola je legislativně zakotvena v rámci vzdělávací soustavy jako druh školy. V procesu vzdělávání i v jeho organizaci se proto řídí obdobnými pravidly jako školy ostatní.

Zdroj: ČSÚ

c) Učitelé a zaměstnanci škol.

²⁰ KOM (2006) 33 v konečném znění.

²¹ Současná vzdělávací politika v České republice vychází z přesvědčení, že člověk se musí vzdělávat po celý život a že by měl mít zájem na svém vzdělávání, učení i vědění, které mu umožňuje dokonalejší a bohatší interakci se světem. Za důležitý prvopočátek tohoto procesu je považováno předškolní vzdělávání a jako takové dnes nachází významnou podporu státu.

²² Nový školský zákon umožňuje odložit povinnou školní docházku nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

²³ Pojem *společnost znalostí* byl vymezen Lisabonským procesem (*Lisabon European Council: Presidency Conclusions, March 2000*). Znalosti jsou chápány nejen jako vědomosti, ale zároveň také schopnosti a dovednosti je uplatnit.

Třetí část sdělení je věnována učitelům a zaměstnancům škol. Za klíčový faktor v rámci škol sdělení označuje právě schopnosti, kvalifikaci a především kvalitu učitelů. Ve statistikách na úrovni EU je přibližně 30 % učitelů starších 50 let a během příštích 15 let bude třeba nahradit dva miliony učitelů, aby se jejich počet udržel na stejné úrovni.

Situace v ČR

V České republice je také problematická volba učitelského povolání i z hlediska genderového, neboť zde dochází k tzv. stereotypizované volbě povolání na základě pohlaví. V naprosté většině se učitelské profesi v ČR věnují ženy. Český statistický úřad u učitelek v mateřských školkách dle pohlaví vůbec nerozděluje, u vyučujících na základních školách uvádí pro rok 2002/2003 celkový počet 66 620 vyučujících, z toho 56 037 žen a obdobné je to i na dalších stupních vzdělávání.

Aby Komise podpořila snahu členských států přitáhnout k učitelské profesi co nejschopnější lidi, navrhuje užší spolupráci při tvorbě systémů celokariérního vzdělávání učitelů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

K dokumentu vydal své stanovisko dne 26. 11. 2008 Výbor regionů a byl zařazen k projednání na Výboru pro kulturu a vzdělávání na jeho zasedání 5. 3. 2009.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zlepšování kompetencí pro 21. století: agenda pro evropskou spolupráci v oblasti školství;
- 2. usnává se** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády pro informaci výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Ladislava Zelenková v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

351.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

Pracovní dokument Komise – Hodnocení a sledování provádění Plánu EU týkajícího se osvědčených postupů, norem a způsobů práce pro boj proti obchodu s lidmi a jeho předcházení /kód dokumentu 14602/08, KOM(2008) 657 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace 1. náměstka ministra vnitra Ing. Jaroslava Salivara, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Anny Čurdové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 14602/08

**PRACOVNÍ DOKUMENT KOMISE – Hodnocení a sledování provádění
Plánu EU týkajícího se osvědčených postupů, norem a způsobů práce
pro boj proti obchodu s lidmi a jeho předcházení**

KOM(2008) 657 v konečném znění, kód Rady 14602/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
17. 10. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
27. 10. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 21. 11. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 15. 12. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Dokument není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Evropská unie je společenství založené na určitých hodnotách, ke kterým také patří ochrana lidských práv a princip humanity. Moderní obchod s lidmi, jako přímý pokračovatel otrokářství, je s těmito zásadami v příkrém rozporu.

S cílem bojovat proti tomuto fenoménu Komise vytvořila v roce 2003 Expertní skupinu proti obchodování s lidmi, která v roce 2004 vydala zprávu, na jejímž základě byl v prosinci 2005 přijat *Akční plán EU proti obchodování s lidmi*.²⁴

²⁴ Plán EU týkající se osvědčených postupů, norem a způsobů práce pro boj proti obchodu s lidmi a jeho předcházení, Úř. věst. C 311, 9. 12. 2005. Tento dokument vyzývá členské státy zejména k zajištění minimálních standardů v péči o oběti obchodu s lidmi, k zlepšení koordinace a spolupráce mezi všemi subjekty zabývající se bojem proti němu a přijetí dalších nezbytných opatření.

Ve dnech 8. – 9. listopadu 2007 probíhalo zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. Ve svých závěrech, učiněných na tomto jednání, Rada vyzvala Komisi, aby vydala hodnotící a monitorovací zprávu o plánu EU s cílem zajistit, že opatření proti obchodování s lidmi budou v roce 2008 pokračovat. V reakci na tuto výzvu provedla Komise šetření a výzkum, jehož výsledkem je tento dokument.

- **Obsah a dopad:**

Tento dokument obsahuje přehled opatření přijatých k boji proti obchodování s lidmi. Dokument je členěn na tři části, v první sleduje stav opatření přijatých v jednotlivých členských státech a v Norsku, v druhé části se Sdělení zabývá opatřeními přijatými Evropskou unií a v poslední části je naznačen vývoj v této oblasti do budoucna.

V první části Komise konstatuje, že v právních řádech všech členských států je obchodování s lidmi vnímáno jako trestný čin. V úpravách však spatřuje nedostatky, týkající se zejména programů pomoci obětem.

V mnoha členských zemích byla podle názoru Komise zavedena kromě represivních také preventivní opatření. Jedná se o různé preventivní a osvětové programy zaměřené hlavně na potenciální oběti a pracovníky represivních orgánů.

Co se týká hodnocení v oblasti trestního řízení, pak Komise konstatuje, že i přes vzestupný trend počet zahájených trestních stíhání neodpovídá počtu spáchaných trestných činů v oblasti obchodování s lidmi. Neuspokojivě také Komise hodnotí přijímaná opatření k ochraně obětí obchodu s lidmi a způsob jejich odškodňování. Dále hodnotí provádění směrnice *2004/81/ES o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi*. Komise konstatuje, že v této oblasti je situace neuspokojivá, stejně jako v případech úpravy bezpečného a asistovaného návratu do země původu a vnitrostátní koordinace v oblasti této problematiky.

V druhé části hodnotí Komise provádění Akčního plánu na evropské úrovni. Uvádí, že byla přijata opatření k podpoře koordinace mezi orgány EU. K posílení povědomí o tomto problému byl také zaveden den proti obchodování s lidmi²⁵. Dne 24. července 2006 přijala Rada rozhodnutí o uzavření *Protokolu o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi*, doplňujícího Úmluvu Organizace spojených národů *proti nadnárodnímu organizovanému zločinu*, jménem Evropského společenství. Dále byla přijata opatření směřující k lepšímu pochopení tohoto závažného problému z hlediska rozsahu a povahy. V oblasti prevence Komise podporuje široké spektrum iniciativ²⁶, jejichž posláním je předcházet této trestné činnosti.

V oblasti vyšetřování a trestního stíhání byla, podle Komise, ze strany EU přisouzena potírání obchodu s lidmi prioritou. Do aktivní činnosti v potírání obchodu s lidmi byly aktivně zapojeny orgány EUROJUST a EUROPOL. Komise dále věnuje zvýšenou pozornost také ochraně a pomoci²⁷ obětem obchodu s lidmi, stejně jako jejich navrácení a opětovnému začlenění do společnosti.

²⁵ 18. října

²⁶ Jedná se zejména o financování seminářů, organizace strategického setkávání atd.

²⁷ V této souvislosti představila dokument „*Doporučení týkající se identifikace obětí obchodování s lidmi a poradenství těmto obětem ohledně příslušných služeb*“.

Oblast vnějších vztahů je pro EU zásadní. Boj proti obchodu s lidmi je tématem, které se snaží nastolovat při jednání s některými třetími zeměmi a je jednou z priorit některých akčních plánů Evropské politiky sousedství. Svým partnerům EU poskytuje organizační a materiální podporu.

Komise uzavírá tuto část předloženého pracovního dokumentu týkající se evropské úrovně konstatováním, že i přes vyvíjenou snahu nedošlo k naplnění všech opatření a zásadní roli stále sehrávají zejména vnitrostátní řešení.

Pokud jde o budoucí vývoj politiky EU pro boj proti obchodu s lidmi, Komise navrhuje soustředit se na zásadní opatření, která vyplynula z rozboru nedostatků v tomto hodnocení. Jedná se zejména o zřízení mechanismů a systémů sloužících k identifikaci a pomoci obětem této trestné činnosti (zejména dětem), dále pak posilování vnějšího rozměru boje proti obchodování s lidmi, zejména spoluprací s partnerskými zeměmi ve východní Evropě, na Balkáně a v severní Africe.

Stanovisko vlády ČR:

Česká republika tento dokument a návrhy v něm obsažené, až na drobné nepřesnosti v interpretaci některých údajů, obecně vítá a konstatuje, že mnohá navrhovaná opatření v oblasti boje proti obchodu s lidmi byla v České republice již zavedena.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í pracovní dokument Komise.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

352.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Lepší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem: silnější podpora pro sladění profesního, soukromého a rodinného života“ /kód dokumentu 13977/08, KOM(2008) 635 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra práce a sociálních věcí Mgr. Michala Sedláčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Anny Čurdové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 13977/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Lepší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem: silnější podpora pro sladění profesního, soukromého a rodinného života“

KOM(2008) 635 v konečném znění, kód Rady 13977/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
3. 10. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
9. 10. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 30. 10. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 20. 11. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění:**
a) Situace v ČR
Na základě celosvětové zkušenosti se ukázalo, že existují jistá opatření, která mohou podporovat sladění pracovního a osobního života. V podmínkách ČR si po vzoru zahraničních programů mezi zaměstnavateli získávají stále větší přízeň některé typy flexibilní práce.

Mezi nejvyužívanější flexibilní opatření patří umožnění **pružné pracovní doby**, kdy si zaměstnanec může sám časově uspořádat začátek, průběh a konec pracovního dne, přičemž samozřejmě musí brát zřetel na potřeby zaměstnavatele. Celý postup mu ale umožní lépe zkombinovat pracovní dobu s volným časem.

Další podoba flexibilního opatření je **práce z domova**, která zaznamenává rozmach především v souvislosti s rozvojem nových technologií a praktické příklady využití toho institutu jsou popsány dále v textu. K lepšímu sladění pracovního a osobního života přispívá také **zavedení sdílených pracovních míst**, kdy jeden pracovní úvazek respektive jednu pracovní pozici sdílejí dva lidé, kteří si práci mezi sebou dělí a koordinují. Velká pozornost je i v ČR věnována teleworkingu²⁸, mezi další obdobná opatření patří i možnost ročního fondu pracovní doby, zhuštěná pracovní doba, přesun směny, práce v určitém období, přerušování kariéry, mobilní práce a další.

Kombinaci práce a rodiny usnadňuje také pomoc s **návratem zaměstnankyň případně zaměstnanců po rodičovské dovolené** na příklad ve formě průběžného informování těchto zaměstnanců o dění či změnách na pracovišti, jejich zapojení do firemního školení a podobných opatření.

K harmonizaci práce a rodiny přispívají též **částečné úvazky**. Přesto je nutné zdůraznit některé nevýhody částečných úvazků, jako nižší odvody na důchodová pojištění a obvykle ztráta některých zaměstnaneckých výhod (stravenky, dodatková dovolená apod.). Důsledkem těchto nevýhod může být nespokojenost a zvýšená fluktuace zaměstnanců/kyň, a proto je využití částečného úvazku pro účely sladění pracovního a rodinného života řešením většinou pouze na přechodnou dobu.

b) Příklady sladování soukromého pracovního života v praxi jiných členských států

Oblasti sladování osobního a rodinného a pracovního života je dnes věnována velká pozornost především ve **Spolkové republice Německo**. Byly vypracovány 2 studie, které ukazují, že zaměstnavatelům, kteří svým zaměstnancům/zaměstnankyním umožní efektivně sladovat práci a život, tato opatření jednoznačně přináší více zisků než nákladů.

Podle těchto výzkumů dává 42 % žen po mateřské dovolené výpověď v původním zaměstnání kvůli nedostatečně umožněnému sladování rodinného a profesního života. Většina z nich (více než 70 %) si navíc vydělává v nepatrných pracovních úvazcích (do 400 EUR/měsíc) a v povoláních, které jsou hluboko pod jejich skutečnou kvalifikací. Tato situace vede k chybné investici pro všechny zúčastněné strany. Zaměstnavatelé investují do vzdělání a rozvoje svých zaměstnankyň, aby byly schopny vykonávat zodpovědné úkoly. Zaměstnankyně tak sice získají dodatečnou kvalifikaci, ale z ekonomického pohledu toto vzdělání znamená náklady, které z důvodu chybějící výdělečné činnosti nejsou amortizované.

Tento fakt ovšem zahrnuje i druhé hledisko a to, že téma sladování osobního/rodinného a pracovního života je téměř výhradně ženskou záležitostí. S tím třeba souvisí i to, že nárok na rodičovskou dovolenou uplatňovalo v roce 2004 v SRN pouze 2 % německých otců a další 2% pracovalo na částečný úvazek.

Pro zavádění programů na sladování osobního/rodinného a pracovního života je důležité mít k dispozici odhad nákladů a zisků, které přinese. I v této oblasti existuje několik zajímavých příkladů z praxe.²⁹

²⁸Viz program Teleworking – podpora práce z domova s využitím informačních technologií, který celkem realizuje 11 partnerů.

²⁹ *Work&Life* vyvinula v jednom projektu s deseti německými a rakouskými firmami model v programu Excel, pomocí kterého můžou firmy všech velikostí a oborů vypočítat odhad nákladů a zisků, který by jim měl ulehčit rozhodnutí.

Z průzkumu provedeného ve **Velké Británii** v roce 2006, který se týkal harmonizace práce a rodiny,³⁰ vyplývá, že nejčastějším opatřením společností, které má za cíl přispět ke sladění soukromého a pracovního života, je umožnění částečných úvazků,³¹ druhým nejvyužívanějším nástrojem je příležitost pracovat omezené množství hodin po určitou dobu (umožňuje 74 procent firem) a třetí jsou sdílené úvazky (umožňuje 59 procent britských zaměstnavatelů)³². Ve zhruba polovině oslovených podniků je povolena flexibilní pracovní doba, ve čtvrtině práce z domova.³³

- **Obsah a dopad:**

Z konzultací³⁴, které provedla Komise, vyplynulo, že ke zlepšení rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem by dle respondentů mohla přispět iniciativa Komise v oblastech jako je pracovní doba³⁵, rozdíl výšky mezd mezi pohlavími a stejné zacházení, pracovní zařazení (zejména v pečovatelských a zdravotních službách), dohody o pružné pracovní době a rodičovská a jiná dovolená, či poskytnutí péče o dítě za přijatelnou cenu.

Z tohoto důvodu se v rámci tzv. *sociálního balíku legislativy EU* Komise rozhodla vystoupit s komplexní iniciativou v oblasti sladování soukromého a pracovního života.

Projednávané sdělení proto uvádí další, návazné **legislativní aktivity** Komise, které mají za cíl sladění rodinného a profesního života. Tyto legislativní návrhy se týkají jak oblasti závislé pracovní činnosti, tak samostatně výdělečných osob. Pro první skupinu osob se jedná o úpravy dovolené pracovníků z rodinných důvodů, pro druhou skupinu pak zajištění rovného zacházení pro samostatně výdělečně činné osoby a jejich vypomáhající manželky nebo manžely.

Nelegislativní součástí tohoto souboru dokumentů je zpráva o pokroku, který učinily členské státy při plnění cílů v oblasti péče o děti, schválených na zasedání Evropské rady v Barceloně v roce 2002. Vzhledem k tomu, že všechny dokumenty, které jsou součástí tohoto balíku opatření, budou výborem pro evropské záležitosti projednávány zvlášť, následuje pouze jejich stručný obsah a hlavní cíle.

Dalším programem je *Kids & Co* ve Spolkové republice Německo – Komerční banka AG (Commerzbank AG) ve svém sídle ve Frankfurtu nad Mohanem podporuje v nutných případech zařízení péče o děti, jehož provozovatelem je *pme Familienservice*. Péče o děti v nutných případech znamená, že zaměstnanci/zaměstnankyně mají možnost v případě, když selže "normální" systém péče (např. školka má zavřeno nebo jsou prázdniny), nechat své děti v Kids & Co. K dispozici je horká linka, na kterou mohou rodiče kdykoliv zavolat a své děti přihlásit. Komerční banka AG programem Kids & Co v roce 2003 ušetřila 141 000 EUR oproti nákladům, které by jí vznikly v souvislosti s případnou absencí pracovníků, kteří by v určité dny nebyli schopni přijít do práce, protože by neměli zabezpečen jiný způsob péče.

³⁰Průzkum byl proveden Evropskou nadací pro zlepšování životních a pracovních podmínek.

³¹Pouze 8 procent britských zaměstnavatelů podle této studie částečné úvazky vůbec nepřipouští.

³²Ve srovnání s rokem 2003 došlo k výraznému zlepšení. Sdílené úvazky tehdy fungovaly ve 39 procentech firem, flexibilní pracovní doba ve 38 procentech.

³³ Příkladem z britské praxe je dle provedeného průzkumu společnost *Centrica*. Téměř jedna třetina z 36.000 zaměstnanců tohoto call centra pracuje z domova. Jedním z důsledků této vstřícnosti společnosti vůči zaměstnancům je o 5 – 10 % nižší míra jejich fluktuace, než je její průměrná výše v obdobných společnostech obecně. Zároveň je celková produktivita firmy o 30 až 40 % vyšší než u standardního call centra, a proto zisky přinesené iniciativou společnosti převažují nad zvýšenými náklady na řešení technických závad, které s sebou tyto aktivity nevyhnutelně přinášejí.

³⁴ SEC(2006)1245.

³⁵Tabulky ETUI-REHS ukazují, že mezi lety 2002 až 2005 registrovalo prodloužení průměrné pracovní doby v hospodářství až 13 zemí v porovnání s pouhými 3 zeměmi v letech 1993 – 2002.

Aktivita Komise je v současnosti koordinována také s iniciativou, kterou vyvíjejí sociální partneři v rámci evropského sociálního dialogu, neboť jim je umožněno vyjednat dohody, kterým pak může být přiznána právní síla.³⁶ Ve vztahu k problematice sladování rodinného a pracovního života sociální partneři již vyjednali soubor společných opatření a v současnosti diskutují případnou revizi směrnice o rodičovské dovolené, včetně dalších forem dovolené z rodinných důvodů. Tato jednání začala v září loňského roku a na jejich vedení je devítiměsíční lhůta, která ovšem může být v případě potřeby prodloužena.

V oblasti dovolených z rodinných důvodů a jejich úpravy tedy Komise čeká na výsledky jednání sociálních partnerů, ti ovšem potvrdili, že nemají v úmyslu zabývat se při svých jednáních mateřskou dovolenou. Proto revizi směrnice upravující dovolenou mateřskou³⁷ navrhuje sama Komise.

Hlavními znaky nové úpravy bude případné zvýšení minimální doby trvání mateřské dovolené, umožnění jejího flexibilnějšího rozvržení před a po porodu dle rozhodnutí matky a zvýšení pracovněprávní ochrany žen po dobu trvání mateřské dovolené a po jejím skončení. Zmíněná opatření se týkají závislé práce, osob samostatně výdělečně činných se týká jiná iniciativa Komise, a to návrh nové směrnice o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a zrušení směrnice 86/613/EHS.

Komise zastává názor, že současná podoba směrnice o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, včetně oblasti zemědělství, a o ochraně v mateřství je nedostatečná.

Rozsah stávající směrnice pokrývá dva okruhy adresátů – osoby samostatně výdělečně činné a jejich vypomáhající manžele nebo manželky. Jedním z prvořadých důvodů, proč se k revizi této směrnice přistupuje je to, že pro druhou ze zmíněných skupin není úprava dostatečná. Druhým z důvodů je také to, že je nyní možné využít stejného právního základu primárního práva i pro legislativní úpravu vztahující se na samostatně výdělečně činné osoby.³⁸

Třetí součástí balíku opatření či dokumentů, které sdělení uvádí, je zpráva o provádění cílů v oblasti péče o děti v členských státech, tedy o plnění tzv. Barcelonských cílů, které si Evropská rada stanovila v roce 2002.³⁹

Kromě těchto tří dokumentů pak sdělení zdůrazňuje, že ačkoliv hlavní odpovědnost mají veřejné orgány v členských státech, mohou podpůrnou úlohu hrát i sociální partneři ale i další subjekty.

³⁶ První směrnice schválená v rámci tohoto postupu byla založena na rámcové dohodě z roku 1995 o rodičovské dovolené – Směrnice Rady 96/34/ES ze dne 3. června 1996 o rámcové dohodě o rodičovské dovolené uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS (Úř. věst. L 145, 19.6.1996, s. 4)

³⁷ směrnice 92/85/EHS o ochraně v mateřství

³⁸ V původní Římské smlouvě se článek 119 nevztahoval na samostatně výdělečně činné osoby, což se změnilo, když vstoupila v platnost Amsterdamská smlouva. Nový odstavec 3 článku 141 Smlouvy o ES se nyní vztahuje na „otázky práce a zaměstnanosti“, a proto zahrnuje samostatně výdělečně činné osoby. Vzhledem k tomuto omezení oblasti působnosti článku 119 Římské smlouvy byla přijata směrnice 86/613/EHS podle článků 100 a 235, zatímco nový návrh může vycházet ze specifického právního základu, tj. článku 141 Smlouvy o ES.

³⁹ Hlavním závazkem členských států bylo zajistit do roku 2010 péči o děti pro alespoň 90 % dětí ve věku od tří let do zahájení školní docházky a 33 % dětí mladších tří let.

V projednávaném dokumentu je také vytyčen další trend pro sladování rodinného a pracovního života, neboť opatření Komise navržená v této oblasti se budou soustředit hlavně na rovnost žen a mužů.

V návaznosti na všechny tyto aktivity bude politika soudržnosti EU pokračovat ve spolufinancování iniciativ, které mohou na všech úrovních ke sladění rodinného a pracovního života přispět.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Lepší rovnováha mezi pracovním a soukromým životem: silnější podpora pro sladění profesního, soukromého a rodinného života“;
- 2. usnáší se** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády pro informaci Stálé komisi pro rodinu a Stálé komisi pro rovné příležitosti.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 353

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

353.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

k Návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským SVAZEK I

Návrh rozhodnutí Rady o uzavření opčního protokolu k Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím SVAZEK II /kód dokumentu 12892/08, KOM(2008) 530 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra práce a sociálních věcí Mgr. Michala Sedláčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jozefa Kochana a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 353

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 12892/08

**Návrh rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů
o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím**

**Návrh rozhodnutí Rady o uzavření opčního protokolu k Úmluvě
Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním
postižením Evropským společenstvím**

**KOM(2008) 530 v konečném znění, kód Rady 12892/08
Interinstitucionální spis 2008/0170/CNS
Interinstitucionální spis 2008/0171/CNS**

- **Právní základ:**
Čl. 13, 26, 47 odst. 2, čl. 55, 71 odst. 1, čl. 80 odst. 2, čl. 89, 93, 95, 285, 300 odst. 2
alinea 1, odst. 3 alinea 1 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
29. 8. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
11. 9. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Konzultační.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 7. 11. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 1. 12. 2008
prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Jednání o *Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále i „Úmluva“)*, která
byla v roce 2002 iniciována Mexikem, byla ukončena na osmém setkání ad hoc výboru
zřízeného pro účely jednání o této Úmluvě. Toto jednání se konalo v New Yorku od 14.
do 25. srpna 2006. Bylo na něm rozhodnuto, že Úmluva bude doplněna *opčním*

protokolem (dále i „protokol“), který řeší otázky individuálních sdělení a procesu šetření.⁴⁰ Oba nástroje byly schváleny na další schůzce v rámci osmého setkání ad hoc výboru dne 5. prosince 2006. Valné shromáždění Organizace spojených národů oba texty přijalo dne 13. prosince 2006.

Texty byly otevřeny k podpisu od 30. března 2007 v New Yorku a první den Úmluvu podepsal rekordní počet 82 zemí.⁴¹ Delegace zastupující Českou republiku Úmluvu podepsala také hned první den na slavnostním ceremoniálu, a to včetně jejího opčního protokolu.

Dokument obsahuje princip, že 650 milionů lidí na světě, kteří trpí zdravotním postižením, by mělo požívat stejných práv jako ostatní lidé. Úmluva chrání zdravotně postižené osoby před všemi druhy diskriminace a pokrývá občanská, politická, ekonomická, sociální a kulturní práva. Zavazuje smluvní strany nejenom k přijetí zákonů a nařízení dodržujících tento princip, ale také k zajištění, aby v praktickém životě docházelo k lepší integraci zdravotně postižených lidí do společnosti.

Obecná mezinárodní úprava ochrany lidských práv osob se zdravotním postižením byla až dosud upravena především ve *Všeobecné deklaraci lidských práv*, v *Mezinárodním paktu o občanských a politických právech* a *Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech*. To, že neexistovala speciální úprava ochrany lidských práv osob se zdravotním postižením, je v porovnání s některými dalšími zranitelnými skupinami (jako jsou například ženy a děti) stavělo do určitého nerovného postavení. Mezinárodní dokumenty, které až dosud specificky upravovaly lidská práva osob se zdravotním postižením, měly totiž pouze nezávazný charakter v podobě deklarací a doporučení.

Možnost existence samostatné úmluvy byla v rámci OSN i mezinárodních nevládních organizací diskutována řadu let, veškeré iniciativy v tomto ohledu byly však zamítány s odůvodněním, že již přijaté úmluvy poskytují principem rovnosti a zákazu diskriminace sice obecnou, ale dostačující ochranu i lidských práv osob se zdravotním postižením. Postupem doby však myšlenka existence samostatné úmluvy nacházela stále větší podporu a vyvrcholila právě touto *Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením*.

Krátce před podpisem Úmluvy ustoupila Evropská komise od svého plánu podepsat i doplňkový opční protokol, který zavádí proceduru podávání stížnosti v případě porušení práv upravených Úmluvou.⁴²

⁴⁰ Doplňkový protokol podepsalo ihned 44 zemí. Povoluje jednotlivcům a skupinám podávat petice v případě porušení práv výboru OSN, když byly vyčerpány všechny možnosti na národní úrovni.

⁴¹ Aktuální stav hovoří o 137 signatářích úmluvy a 81 signatářích opčního protokolu – k 6. 1. 2009. Úmluvu pak ratifikovalo 44 států, zatímco 26 z nich ratifikovalo opční protokol.

⁴² **Protokol zavádí dvě procedury:**

Proceduru individuálních stížností: Jednotlivec, který tvrdí, že byla v jeho případě porušena ustanovení úmluvy, může Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením, jehož zřízení úmluva předpokládá, předložit sdělení. Po přezkoumání stížnosti může zmíněný výbor podat návrhy a doporučení příslušnému státu.

Podle článku 1 an. opčního protokolu k Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením „stát, který je smluvní stranou tohoto protokolu, uznává příslušnost Výboru pro práva osob se zdravotním postižením (dále jen „Výbor“) přijímat a posuzovat oznámení předložená osobami nebo skupinami osob nebo v zastoupení osob či skupin osob podléhajících jeho jurisdikci, které si stěžují, že se staly oběťmi porušení ustanovení úmluvy ze strany státu, který je smluvní stranou tohoto protokolu.“

Ačkoliv existují výhrady členských států proti takovému postupu řešení stížností, je nutné dodat, že mezi podmínkami, při jejichž splnění bude oznámení považováno za nepřijatelné patří i povinnost vyčerpat před

Ke změně postoje Komise došlo poté, co Spojené království, Dánsko a Polsko⁴³ vyjádřily pochybnosti o kompetenci Evropského společenství podepsat protokol, který zakládá právo individuálních stížností, ale neupravuje ochranu lidských práv osob se zdravotním postižením jako takovou. Tyto výhrady byly v průběhu následného vývoje zohledněny.

Jako kompromisní řešení byly předloženy pro jednání COREPER II a Rady EU následující kroky:

1. Přijmout pouze rozhodnutí o podpisu Úmluvy Evropským společenstvím.
2. Schválit deklaraci Rady o tom, že Rada v nejbližším možném termínu zváží otázku podpisu protokolu Evropským společenstvím.

S tímto postupem vyjádřil COREPER (21. března 2007) a následně i Rada EU (27. března 2007) svůj souhlas. Komise spolu s dalšími několika členskými státy EU Úmluvu podepsala dne 30. března 2007.

Dne 3. května 2008 vstoupila Úmluva a její opční protokol v platnost, ovšem ze strany Společenství ani některých členských států nebyl opční protokol ještě podepsán. Proto se přistoupení k němu navrhuje a proto jsou tedy třeba dva návrhy, jeden pro uzavření Úmluvy a druhý pro přistoupení k opčnímu protokolu.

- **Obsah a dopad:**

Navržené rozhodnutí Rady Úmluvu OSN schvaluje s výhradou.⁴⁴ Tato výhrada se týká zachování pravomoci členských států stanovit odlišná pravidla diskriminace na základě zdravotního postižení v ozbrojených silách. Na základě této výhrady Evropské společenství uzavírá Úmluvu, aniž je dotčeno právo členských států za předpokladu, že je vykonáváno v souladu s právem Společenství. Znamená to tedy, že ozbrojené síly členských států jsou vyloučeny z oblasti působnosti uplatňování zásady nediskriminace na základě zdravotního postižení.

Dalším obsahem projednávaného dokumentu jsou především procedurální pravidla, která mají umožnit řádný výkon práv a povinností vyplývajících z Úmluvy a opčního protokolu Společenstvím v rámci sdílených pravomocí.

V tomto smyslu projednávané dokumenty obsahují především schválení Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením⁴⁵ jménem Společenství a schválení přistoupení Evropského společenství k opčnímu protokolu⁴⁶.

Projednávané dokumenty také obsahují zmocnění předsedy Rady k pověření osob, které jménem Evropského společenství uloží listiny o formálním potvrzení Úmluvy a o přistoupení k protokolu u generálního tajemníka Organizace spojených národů v souladu s článkem 41 úmluvy OSN a článkem 9 protokolu.

zasláním stížnosti výboru všechny dostupné opravné prostředky na národní úrovni.

Proceduru vyšetřování: V případě vážného nebo systematického porušování práv úmluvy státem může výbor vést vyšetřování. Výsledky šetření by měly být potom předány dotčenému státu.

⁴³ Tyto tři státy podepsaly Úmluvu dne 30.3. 2007 ovšem bez opčního protokolu.

⁴⁴ Znění výhrady je uvedeno v příloze 2 projednávaného dokumentu.

⁴⁵ Včetně výhrady – viz. Výše.

⁴⁶ Příloha 2 k dokumentu o přistoupení Společenství k opčnímu protokolu obsahuje taxativní výčet oblastí ve kterých má Společenství sdílenou pravomoc, pokud jde o opatření k boji proti diskriminaci na základě zdravotního postižení a výčet právních předpisů Společenství, které dokládají rozsah těchto pravomocí.

Na základě předloženého návrhu rozhodnutí bude styčným orgánem Společenství, pokud jde o záležitosti spadající do pravomoci Společenství Komise. Ta bude jak kontaktním místem pro záležitosti týkající se provádění Úmluvy, tak bude zastupovat Společenství při zasedáních subjektů touto Úmluvou zřízených a bude vybírat a nominovat zástupce Společenství do Výboru pro práva osob se zdravotním postižením.

Vzhledem k opčnímu protokolu je také nově zavedena povinnost výměny informací a spolupráce mezi Společenstvím a jeho členskými státy v relevantních oblastech. Zároveň může Komise předložit Radě návrh, aby jménem Společenství předložila generálnímu tajemníkovi Spojených národů návrh na změnu Úmluvy⁴⁷ či opčního protokolu nebo dokonce oba dokumenty vypovědět⁴⁸.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se touto problematikou zabývají dva výbory. Odpovědným výborem je Výbor pro zaměstnanost a sociální věci, své stanovisko poskytne i Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. bere na vědomí Návrh rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím a Návrh rozhodnutí Rady o uzavření opčního protokolu k Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím;

2. žádá vládu, aby ho informovala o dalším průběhu projednávání těchto dokumentů.

⁴⁷V souladu s čl. 47 odst. 1 úmluvy OSN resp. čl. 15 odst. 1 protokolu.

⁴⁸V souladu s článkem 48 úmluvy OSN resp. čl. 16 protokolu.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 354

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

354.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Legislativní a pracovní program Komise na rok 2009: Jednejme nyní za lepší Evropu – DÍL 1 /kód dokumentu 15256/08, KOM(2008) 712 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace ředitelky odboru koordinace evropských politik Úřadu vlády Karolíny Kottové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

DOKUMENT 15256/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Legislativní a pracovní program Komise na rok 2009: Jednejme nyní za lepší Evropu

KOM(2008) 712 v konečném znění, kód Rady 15256/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
7. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
19. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 19. 12. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 23. 12. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise předkládá Legislativní a pracovní program na rok 2009 v návaznosti na Roční politickou strategii⁴⁹ a připomínky k ní obdržené. Jeho prostřednictvím stanovuje strategické a prioritní iniciativy v jednotlivých oblastech politiky, iniciativy týkající se zjednodušování právních předpisů a zlepšování právního prostředí a komunikační priority na nadcházející kalendářní rok.
- **Obsah a dopad:**
Strategické a prioritní iniciativy jsou tradičně rozděleny do čtyř oblastí:
 - Růst a zaměstnanost;

⁴⁹ KOM(2008) 72 v konečném znění

- Změna klimatu a udržitelný rozvoj v Evropě;
- Evropa blízko občanům;
- Evropa jako světový partner.

V souvislosti s probíhající světovou krizí se nejvíce priorit týká první oblasti – růstu a zaměstnanosti. Patří k nim budoucí podoba Lisabonské strategie po roce 2010, evropský rámec pro hospodářské oživení, opatření v oblasti finančních trhů nebo přezkum rozpočtu. Komise bude usilovat rovněž o zvýšení ochrany spotřebitelů prostřednictvím zlepšení nápravných prostředků a prosazování sociální agendy pro příležitosti, přístup a solidaritu, zejména se zaměřením na mládež.

Opatření v oblasti změny klimatu a udržitelného rozvoje jsou motivována zejména blížící se Konferencí OSN o klimatických změnách, která proběhne na podzim 2009 v Kodani a jejímž cílem je dosáhnout dohody o postupu při snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012, kdy vyprší platnost Kjótského protokolu. K dalším zásadním tématům bude patřit provedení Klimaticko-energetického balíčku, energetická bezpečnost, udržitelnost zemědělské a rybářské politiky a komplexní strategie pro oblast Baltského moře.

Oblast Evropa blízko občanům se zaměřuje na opatření v oblastech politiky s největším přímým dopadem na fyzické osoby. V roce 2009 se chce Komise zaměřit na hodnocení připravenosti na demografickou změnu, přípravu Stockholmského programu, který naváže na Haagský program, pokrok při zavádění jednotné přistěhovalecké politiky, opatření v oblasti azylové a migrační politiky nebo zlepšení soudní ochrany.

V oblasti vnějších vztahů jsou strategickými iniciativami akční plány v oblasti evropské politiky sousedství a strategie a výzvy rozšíření, zejména ve vztahu k pokroku přístupových jednání s Chorvatskem. Dalšími tématy pak budou vztahy s novou administrativou USA, dokončení rozvojového programu z Dauhá a pokrok při plnění rozvojových cílů tisíciletí.

V rámci zlepšování právní úpravy předloží Komise zprávu o třetím strategickém přezkumu všech tří složek strategie – hodnocení dopadů, zjednodušování právních předpisů a snižování administrativní zátěže. Měl by být rovněž vyhodnocen pokrok při plnění cíle snížení administrativní zátěže o 25 % do roku 2012. Součástí programu je i seznam iniciativ na zjednodušení platných právních předpisů.

Rok 2009 je prvním rokem, pro který budou přijaty interinstitucionální komunikační priority prostřednictvím společného prohlášení Rady, Evropského parlamentu a Komise o Partnerství pro komunikaci o Evropě. V oblasti komunikace byly stanoveny čtyři hlavní a dvě doplňkové priority (v uvedeném pořadí – 4+2):

- volby do Evropského parlamentu 2009;
- energetika a změna klimatu;
- 20. výročí demokratických změn ve střední a východní Evropě;
- udržení růstu, zaměstnanosti a solidarity;
- budoucnost Evropy pro občany;
- Evropa ve světě.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu je odpovědným výborem Výbor pro ústavní záležitosti. Harmonogram projednávání zatím nebyl stanoven; nicméně, podoba dokumentu je neměnná.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** Legislativní a pracovní program Komise na rok 2009;
- 2. konstatuje**, že výboru pro evropské záležitosti nebyly doposud představeny priority českého předsednictví Rady EU v aktuální podobě;
- 3. žádá vládu**, aby tyto aktuální priority byly výboru pro evropské záležitosti představeny na jeho nejbližší schůzi.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 359

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

359.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009***

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o protidrogovém akčním plánu na období 2009 – 2012 /kód dokumentu 13407/08, KOM(2008) 567 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace zástupce sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky Úřadu vlády MUDr. Viktora Mravčíka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jozefa Kochana a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 359

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 13407/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o protidrogovém akčním plánu na období 2009-2012

KOM(2008) 567 v konečném znění, kód Rady 13407/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
19. 9. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
25. 9. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 7. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 12. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předkládaný protidrogový akční plán na období 2009 – 2012 je součástí širší *Protidrogové strategie EU*, schválené Evropskou radou v prosinci 2004. Cílem této strategie je zejména prostřednictvím prevence a snížením rozsahu užívání drog zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví, blahobytu a sociální soudržnosti.

Obavy z problémů souvisejících s užíváním drog sdílí všechny členské státy Evropské unie. Tento konsensus také ukazuje na existenci společných zásad a přístupů k řešení drogové problematiky, které vycházejí zejména z principu prevence, snižování drogové spotřeby a boje se zločinem s drogami souvisejícím. *Protidrogová strategie* stanoví rámec pro dva navazující čtyřleté plány. *První akční plán pro období 2005 – 2008* stanovil

vymezení hlavních úkolů, jejichž cílem byla koordinace v oblastech souvisejících s bojem proti drogám. Hlavním cílem tohoto plánu pak bylo: „... výrazně snížit výskyt užívání drog mezi obyvatelstvem a omezit společenské a zdravotní škody způsobované užíváním nedovolených drog a obchodem s nimi.“

Podle společné⁵⁰ hodnotící zprávy byly cíle stanovené v tomto akčním plánu částečně naplněny. Údaje ukazují, že spotřeba většiny drog stagnuje nebo klesá, výjimku představuje kokain, jehož spotřeba se naopak zvyšuje. I přes stávající nedostatky došlo ke zlepšení koordinace jak na úrovni evropské, tak i na úrovni mezinárodní.

Přestože tedy bylo dosaženo v této oblasti některých úspěchů, je podle Komise třeba vyvinout zvýšené úsilí ke snížení rizik, které užívání omamných látek přináší. Je třeba zejména umožnit a podporovat spolupráci s občany a institucemi. Komise, již přispěla k tomuto cíli podporou založení Fóra občanské společnosti pro drogovou problematiku. Dalším krokem je sestavení Evropské aliance pro drogy, která představuje veřejný závazek, k němuž může přistoupit kterýkoliv občan či sdružení občanů, a která má za úkol zvýšit obecné povědomí o drogách a rizicích s nimi souvisejících.

- **Obsah a dopad:**

Protidrogový akční plán na období 2009 – 2012 je součástí Protidrogové strategie, která se zaměřuje zejména na dva aspekty protidrogové politiky - na snižování poptávky po drogách a snižování drogové nabídky. Tyto aspekty pak doplňuje protidrogová koordinace a spolupráce, jakož i snaha o zvýšení informovanosti a posílení výzkumu v oblasti této problematiky.

Nový Protidrogový akční plán navazuje na předcházející a stanovuje několik základních priorit. Těmi jsou *snížení poptávky po drogách a zvýšení veřejného povědomí, motivace občanů EU k aktivní účasti, snížení nabídky drog, zlepšení mezinárodní spolupráce a lepší pochopení problematiky*. Akční plán pak má sloužit jako rámec k plnění těchto priorit.

První z hlavních priorit je snížení poptávky po drogách. To zahrnuje zejména prevenci užívání drog, předcházení problémového užívání drog⁵¹, zvýšení efektivity protidrogové léčby, zvýšení kvality a efektivity aktivit, jejichž cílem je snížení poptávky po drogách s ohledem na specifické potřeby jednotlivých uživatelů drog a další.

S poptávkou po drogách úzce souvisí jejich nabídka. Prioritou EU je snížení nabídky zejména posilováním spolupráce v boji proti drogám, rychlou a efektivní reakcí na nové hrozby⁵², omezením výroby a nabídky syntetických drog, snížením pašování chemických prekurzorů, které jsou používány pro výrobu nepovolených látek a snížením dopadů, které má na společnost organizovaný zločin zabývající se výrobou a pašováním drog.

Mezinárodní spolupráce je nezbytným předpokladem k úspěšnému boji proti drogám. Zahrnuje mimo jiné úsilí o implementaci protidrogové agendy do vztahů EU s třetími zeměmi, dále posilování mnohostranné koordinace v EU a podpora a propagace vyváženého a integrovaného přístupu a zlepšení spolupráce se zeměmi zahrnutými do Evropské politiky sousedství.

⁵⁰ Na hodnocení prvního protidrogového akčního plánu se podílela Komise, členské státy, Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA), Europol a evropská síť nevládních organizací zastoupených Fórem občanské společnosti.

⁵¹ Zejména injekční aplikace.

⁵² Nové drogy, nové metody páchaní trestné činnosti.

Další prioritou protidrogového akčního plánu je lepší pochopení všech aspektů fenoménu užívání drog tak, aby se rozšířila vědomostní základna pro veřejnou politiku a zvýšilo povědomí občanů o sociálních a zdravotních dopadech užívání drog a provádění výzkumu. To znamená rozšíření vědomostní základny o drogové problematice prostřednictvím podpory výzkumu, zajištění přesných a relevantních informací v oblasti nepovolených omamných látek, další rozvíjení nástrojů k monitorování situace v oblasti drog a zajištění průběžného hodnocení protidrogové politiky.

Poslední prioritou je koordinace a spolupráce s občany. Jde zejména o zajištění efektivní koordinace jak na úrovni EU, tak i na úrovni členských států a zapojení občanské společnosti do protidrogové politiky.

Stanovisko vlády ČR:

Podle stanoviska vlády ČR odpovídá protidrogový akční plán EU protidrogové politice ČR, vyjádřené v Národní strategii protidrogové politiky a je vhodným rámcem pro její další rozvoj.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Dokument nepodléhá hlasování v Radě.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o protidrogovém akčním plánu na období 2009 – 2012.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 360

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

360.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009

ke Zprávě Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění makrofinanční pomoci třetím zemím v roce 2007 /kód dokumentu 12550/08, KOM(2008) 520 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra financí Ing. Tomáše Zídka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Bratského a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 360

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 12550/08

**Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění
makrofinanční pomoci třetím zemím v roce 2007**

KOM(2008) 520 v konečném znění, kód Rady 12550/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
18. 8. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
1. 9. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 26. 11. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 1. 12. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zpráva není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise dne 18. srpna 2008 předložila zprávu o provádění makrofinanční pomoci třetím zemím v roce 2007. Zpráva obsahuje přehled makrofinanční pomoci EU třetím zemím a posuzuje dopad pomoci na hospodářskou stabilizaci a provádění strukturálních reforem v přijímajících zemích, zejména v letech 2000 až 2007.

Zprávu Komise předkládá dle rozhodnutí Rady týkajících se makrofinanční nebo mimořádné finanční pomoci Společenství třetím zemím.
- **Obsah a dopad:**

EU poskytuje makrofinanční pomoc třetím zemím k podpoře hospodářských reforem a k provádění strukturálních změn hospodářství a na zmírnění jejich problémů s platební bilancí. Tato pomoc má doplňkový charakter k finanční pomoci od Mezinárodního měnového fondu a Světové banky.

V letech 2000 až 2007 Rada schválila poskytnutí makrofinanční pomoci třetím zemím v celkové výši 1085 mil. EUR. Z této částky připadlo na balkánské země (Makedonie – 18 mil. EUR, Bosna a Hercegovina – 60 mil. EUR, Srbsko a Černá Hora – 565 mil. EUR, Kosovo – 115 mil. EUR a Albánie – 25 mil. EUR) celkem 783 mil. EUR, což je 72 % celkové finanční pomoci. Dále Rada schválila finanční pomoc Tádžikistánu (110 mil. EUR), Moldavsku (78 mil. EUR), Gruzii (34 mil. EUR) a Libanonu 80 mil. EUR).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
V současné době není znám.
- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Zprávu Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění makrofinanční pomoci třetím zemím v roce 2007.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 361

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

361.

USNESENÍ

*výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009*

ke Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Kvalita služeb železniční nákladní dopravy /kód dokumentu 12974/08, KOM(2008) 536 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra dopravy Ing. Vojtěcha Kocourka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Bratského a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 361

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 12974/08

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Kvalita služeb železniční nákladní dopravy

KOM(2008) 536 v konečném znění, kód Rady 12974/08

- **Právní základ:**

Dokument informační povahy.

- **Datum zaslání Radě EU:**
9. 9. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
15. 9. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 19. 11. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 5. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Z důvodu špatné kvality služeb poskytovaných provozovateli nákladní železniční dopravy (mj. v důsledku nedostatečného rozvoje hospodářské soutěže v této oblasti) a nutnosti dosáhnout v krátké době zlepšení tohoto stavu byl v březnu 2004 přijat návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o náhradách v případě nedodržení smluvních požadavků na kvalitu služeb v nákladní železniční dopravě⁵³. Předkládané sdělení je zprávou o vývoji v odvětví nákladní železniční dopravy od roku 2004 a hodnotí dosažený současný stav odvětví, jakož i efektivnost přijatých opatření.
- **Obsah a dopad:**
Sdělení sice potvrzuje změnu trendu v železniční nákladní dopravě – od roku 2004 po předchozím poklesu roste výkonnost odvětví i podíl železniční nákladní dopravy na celkové evropské přepravě zboží – avšak tento pozitivní vývoj je připisován především vnějším okolnostem (nárůst cen ropy, přetížení silniční infrastruktury atp.) a poklesu výkonnosti konkurenčních druhů přepravy zboží, než aby byl dílem zásadního posunu v kvalitě služeb samotné železniční nákladní dopravy.

Sdělení konstatuje, že kvalitativní posun služeb v odvětví je v jednotlivých členských státech velmi rozdílný, přičemž jedním z určujících faktorů je dosažená úroveň hospodářské soutěže v odvětví. Všeobecně dochází ke zlepšení informovanosti zákazníků, zvyšuje se také schopnost reakce na specifické potřeby zákazníků. Pozitivně je hodnoceno dobrovolné zvyšování úrovně služeb prostřednictvím osvědčení kvality (např. certifikáty ISO), stejně jako začleňování tzv. doložek kvality do smluv (zejména u nových účastníků trhu). Nicméně kvalita služeb je ve srovnání s moderní silniční přepravou zboží stále hodnocena jako nižší, především v segmentech, ve kterých je železniční přeprava oproti silniční ve zjevné výhodě.

⁵³ KOM(2004) 144 v konečném znění. Komise v návrhu nařízení stanovila tři kritéria, která uložila plnit provozovatelům železniční nákladní dopravy: dodržování dohodnuté dodací lhůty, informování zákazníka v případě problémů s dodávkou a flexibilita v žádostech o přepravu.

Mezi nejvíce problematické aspekty patří dodržování jízdního řádu (lhůty pro dodání) a stav infrastruktury. Dodržování jízdního řádu se nepatrně zlepšilo ve vnitrostátní dopravě⁵⁴, ovšem v mezinárodní dopravě, a to zejména u kombinované dopravy, je dodržování jízdních řádů špatné⁵⁵ a v posledních letech se spíše zhoršuje. Přístup k informacím o době přepravy a jejich spolehlivost jsou nadále omezené. Rovněž podmínky přístupu k infrastruktuře, jakož i její kvalita, jsou v EU nadále nejednotné. Často za špatnou kvalitu služeb mohou nedostatky na straně správce infrastruktury či souvisejících služeb (např. terminálů, seřadovacích nádraží apod.). V některých případech obtíže způsobuje nedostatečná kapacita infrastruktury, resp. zřejmá podinvestovanost dopravních sítí.

Komise vzhledem ke stávající situaci⁵⁶ hodlá vzít zpět svůj návrh nařízení z roku 2004 (viz výše), avšak bude pokračovat ve svých opatřeních k rozvoji hospodářské soutěže, k přípravě kvalitní infrastruktury a souvisejících služeb a ponechá si možnost předložit nový návrh, bude-li to vývoj v odvětví vyžadovat. Za zásadní pro zlepšení kvalit služeb mj. považuje:

- ☞ rozvoj a posílení opatření k podpoře hospodářské soutěže (především provedení 1. a 2. železničního balíčku, částečné přepracování 1. balíčku);
- ☞ sledování provádění pokynů ke státní podpoře železničním podnikům⁵⁷;
- ☞ tvorbu evropské železniční sítě zaměřené na nákladní dopravu (osvědčené postupy v oblasti správy infrastruktury, program transevropských dopravních sítí TEN-V);
- ☞ podporu zavádění Evropského systému železniční signalizace (ERTMS);
- ☞ pokračování programu Marco Polo (mj. integrace logistického řetězce).

Stanovisko vlády ČR:

ČR vítá předložené sdělení a stejně jako Komise vnímá potřebu zlepšování fungování železniční nákladní dopravy v rámci EU. ČR nepovažuje za nutné přijmout k tomuto nelegislativnímu návrhu závěry Rady v průběhu CZ PRES.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez dopadu – jde o informační dokument (zprávu).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Předložený dokument se nachází v přípravném stádiu v Evropském parlamentu, další harmonogram projednávání v orgánech EU doposud nebyl stanoven.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložené Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Kvalita služeb železniční nákladní dopravy a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

⁵⁴ V Rakousku, Dánsku, Finsku, Nizozemsku, Švédsku a Španělsku přijíždí podle údajů svazu provozovatelů v případě vnitrostátní dopravy 90 % vlaků včas do cílové stanice, přičemž ve většině zbývajících členských států tento podíl činí alespoň 80 %.

⁵⁵ Jízdní řády jsou v tomto případě dodržovány pouze v méně než 60 % případech.

⁵⁶ Odvětví železniční nákladní dopravy a legislativní orgán Rady jednoznačně odmítají závazné právní předpisy upravující smluvní vztahy mezi provozovateli železniční dopravy, správci infrastruktury a zákazníky.

⁵⁷ Pokyny Společenství ke státní podpoře železničním podnikům – SEK(2008) 512 ze dne 30. dubna 2008.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 362

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

362.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 45. schůze konané dne 15. ledna 2009***

ke Zprávě Komise Evropskému parlamentu a Radě – Provádění programu veřejného zdraví v roce 2007 /kód dokumentu 12198/08, KOM(2008) 482 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra zdravotnictví a hlavního hygienika ČR MUDr. Michaela Víta, Ph.D., po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jozefa Kochana a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Příloha k usnesení č. 362

DOKUMENT 12198/08

Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě – Provádění programu veřejného zdraví v roce 2007

KOM(2008) 482 v konečném znění, kód Rady 12198/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.

- **Datum zaslání Radě EU:**
23. 7. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
4. 8. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
2. 10. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 30. 10. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 6. 11. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zpráva není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Ačkoliv mají aktivity Společenství v oblasti veřejného zdraví tradici delší, byl základ pravomoci Společenství v této sféře, jak jej chápeme dnes, zaveden až *Maastrichtskou smlouvou*. Na základě tohoto ustanovení Maastrichtské smlouvy musí, jak bude zmíněno dále, Společenství při vymezení a provádění všech svých politik a činností zajistit vysoký stupeň ochrany lidského zdraví⁵⁸. Současná úprava veřejného zdraví je obsažena ve *Smlouvě o založení Evropského společenství* v Hlavě XIII – Článku 152, kde je mimo jiné uvedeno:
„... Činnost Společenství doplňuje politiku členských států a je zaměřena na zlepšování veřejného zdraví, předcházení lidským nemocem a odstraňování příčin ohrožení lidského zdraví. Tato činnost zahrnuje boj proti nejzávažnějším chorobám podporou výzkumu jejich příčin, přenosu a jejich předcházení, jakož i zdravotnické informace a zdravotní výchovu.
Společenství doplňuje činnost členských států ke snižování škodlivých účinků drog na zdraví, včetně informačních a prevenčních opatření.
Společenství podněcuje spolupráci mezi členskými státy v oblastech uvedených v tomto článku a případně podporuje jejich činnost. ...“.

Jak vyplývá z uvedené citace, ustanovení upravující činnost Unie v oblasti veřejného zdraví nezakotvují pouze zmíněný průřezový princip zajišťování vysokého stupně ochrany lidského zdraví při veškerých jejích činnostech. Konkrétní činnost Unie spočívá především v podněcování a podpoře spolupráce mezi členskými státy v oblasti ochrany veřejného zdraví a podpoře spolupráce se třetími zeměmi a příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti veřejného zdraví. S výjimkou některých sdílených pravomocí se tedy ochrana veřejného zdraví řadí mezi ty oblasti, ve kterých spočívá aktivita Unie především v koordinaci či doplňkové nebo podpůrné činnosti.

Projednávaná zpráva je Komisi předkládána na základě povinnosti vyplývající z článku 12 odst. 1 *rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1786/2002/ES ze dne 23. září 2002,*

⁵⁸ Pro podrobnosti viz Blahož, Klíma, Skála a kol., *Ústavní právo Evropské unie*, Západočeská univerzita. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Dobrá Voda 2003, str. 251 an.

kterým se přijímá akční program Společenství v oblasti veřejného zdraví (2003 – 2008). Podle tohoto ustanovení musí Komise každoročně informovat o provádění programu veřejného zdraví.

- **Obsah a dopad:**

Za nejvýznamnější iniciativy Komise ve zdravotní politice pro rok 2007 zpráva uvádí přijetí Druhého akčního programu Společenství v oblasti zdraví (2008 – 2013)⁵⁹ a Bílé knihy „Společně pro zdraví: strategický přístup pro EU na období 2008 – 2013“⁶⁰.

V další části se zpráva zabývá vyhodnocením finančního rámce akčního programu a grantů. Pro rok 2007 bylo k provedení akčního programu včetně ročního pracovního programu pro granty⁶¹ vyčleněno 41 870 000 EUR. Celkem bylo přijato 222 žádostí o finanční podporu (na základě výzvy k předložení nabídek nebo s využitím již existujících rámcových smluv), z nichž bylo 93 pro oblast zdravotnických informací, 17 pro oblast ohrožení zdraví a 112 pro oblast rozhodujících zdravotních faktorů. Nakonec bylo vybráno 63 projektů za celkovou částkou 37,6 mil. EUR a rezervní seznam 11 projektů za částku 4,5 mil. EUR.

Komise také v roce 2007 rozšířila svou spolupráci s mezinárodními organizacemi, především se Světovou zdravotnickou organizací (WHO) a Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). S WHO Komise podepsala smlouvy na sedm nových společných projektů (např. v oblasti rovnosti v oblasti zdraví, ochrany zdraví, zdravotních služeb, životního prostředí, alkoholu či úrazů) s celkovým krytím 4 242 963.⁶² Finančně byly dále podpořeny i aktivity Evropského statistického úřadu (Eurostat) zaměřené na získávání dat v rámci evropského dotazníkového šetření o zdravotním stavu obyvatel EU (EHIS) a při provádění a dalším rozšiřování systému zdravotnických účtů v EU (ve spolupráci s WHO a OECD).

V rámci strukturální podpory poskytovala technickou, vědeckou a administrativní pomoc potřebnou pro provedení výzvy k předkládání návrhů pro rok 2007 Výkonná agentura pro program veřejného zdraví (PHEA), která byla zřízena rozhodnutím 2004/858/ES. Tato agentura také zorganizovala výzvu k předkládání návrhů pro rok 2007, koordinovala hodnocení předložených projektů a dojednala a podepsala příslušné grantové dohody.

Poslední část zprávy shrnuje hlavní činnosti, které v roce 2007 proběhly v rámci realizace programu ES v oblasti veřejného zdraví. V rámci zdravotnických informací byla v únoru 2007 zahájena příprava *zprávy o provádění doporučení Rady ze dne 2. prosince 2003 o screeningu rakoviny*⁶³ a byla zahájena práce na *sdělení Komise o evropské akci v oblasti vzácných onemocnění*.

V oblasti ohrožení zdraví zpráva shrnuje případy hlášení nemocí prostřednictvím komunitárního systému včasného varování a reakce, zmiňuje pořádání čtvrtého společného semináře k připravenosti na chřipkovou pandemii, který byl pořádán ve

⁵⁹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1350/2007/ES ze dne 23. října 2007, kterým se zavádí druhý akční program Společenství v oblasti zdraví (2008 – 2013). Úř. věst. L 301, 20. 11. 2007.

⁶⁰ KOM(2007) 630 v konečném znění, 23.10. 2007.

⁶¹ Úř. věst. L 46, 16. 2. 2007, s. 27

⁶² 60 % je financováno z programu Společenství v oblasti veřejného zdraví.

⁶³ Úř. věst. L 327, 16. 12. 2003, s. 34.

spolupráci s WHO a Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) v Lucemburku a prodloužení a revizi mandátu Výboru pro zdravotní bezpečnost.

V kapitole věnující se rozhodujícím zdravotním faktorům zpráva zmiňuje pokračující realizaci sdělení o boji proti HIV/AIDS, zřízení Evropského fóra o alkoholu a zdraví, Výboru pro národní politiky a akce a přípravu na zřízení Výboru pro shromažďování údajů, ukazatele a definice.

Pro boj s nadváhou a obezitou byla na základě Bílé knihy „*Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou*“ zřízena Skupina na vysoké úrovni pro výživu a fyzickou aktivitu. V dalších oblastech zdravotních determinantů také pokračovala kampaň EU proti kouření pro období 2005 – 2008 „HELP: Za život bez tabáku“ zaměřená především na mládež ve věku 15 až 18 let a mladé dospělé ve věku od 18 do 30 let.

V návaznosti na zelenou knihu „*Zlepšení duševního zdraví obyvatelstva. Na cestě ke strategii duševního zdraví pro Evropskou unii*“⁶⁴ oznámila Komise zahájení příprav ke konání konference na vysoké úrovni o duševním zdraví, jejímž cílem bude vytvořit evropský pakt pro duševní zdraví.

Ve spolupráci s portugalským předsednictvím bylo za jednu z priorit označeno zdraví migrantů, a proto byla poskytnuta také finanční podpora konferenci na téma „Zdraví a migrace v EU“, která se uskutečnila v září 2007 v Lisabonu. Dále byla také v průběhu roku 2007 přijata zpráva o provedení doporučení Rady ze dne 18. června 2003 o prevenci a snižování poškození zdraví v souvislosti s drogovou závislostí a byla uskutečněna dvě zasedání pracovní skupiny odborníků pro kvalitu vnitřního ovzduší v budovách.

Pokud jde o oblast posouzení zdravotních rizik, zmiňuje zpráva činnost Vědeckého výboru pro spotřební zboží (SCCP), Vědeckého výboru pro zdravotní a environmentální rizika a Vědeckého výboru pro vznikající a nově zjištěná zdravotní rizika (SCENIHR).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Není znám.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě – Provádění programu veřejného zdraví v roce 2007.

⁶⁴http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/mental/green_paper/mental_gp_cs.pdf

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 364

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

364.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009***

k Nařízení Rady (ES), kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o některé projekty vytvářející příjmy /kód dokumentu 13187/08, KOM(2008) 558 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra pro místní rozvoj Ing. Miroslava Kalouse, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Bratského a po rozpravě

k o n s t a t u j e, že návrh byl projednán dne 4. listopadu 2008 na zasedání Rady pro hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN) a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu dne 16. prosince 2008 byl formálně přijat na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 18. prosince 2008.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 365

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

365.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009***

k Pozměněnému návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy o mezinárodních nárocích na mobilní zařízení a Protokolu k této úmluvě ve věcech příslušejících vybavení letadel Evropským společenstvím společně přijatých v Kapském Městě dne 16. listopadu 2001 / kód dokumentu 12135/08, KOM(2008) 508 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Tomáše Bočka a náměstka ministra dopravy Ing. Ivo Vykydala, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Bratského a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 365

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 12135/08

Pozměněný návrh rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy o mezinárodních nárocích na mobilní zařízení a Protokolu k této úmluvě ve věcech příslušejících vybavení letadel Evropským společenstvím společně přijatých v Kapském Městě dne 16. listopadu 2001

**KOM(2008) 508 v konečném znění, kód Rady 12135/08
Interinstitucionální spis 2008/0162/CNS**

- **Právní základ:**
Čl 61, 300 odst. 2 alinea 1, odst. 3 alinea 1 Smlouvy ES.

- **Datum zaslání Radě EU:**
12. 8. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
3. 9. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Konzultační.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 13. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 20. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Tzv. úmluva z Kapského Města a tzv. letecký protokol byly přijaté v listopadu 2001 na Diplomatičké konferenci v Kapském Městě. Následně v roce 2002 Komise představila dva návrhy⁶⁵ týkající se podpisu a uzavření těchto dokumentů Společenstvím (tzn. faktického přistoupení Společenství k úmluvě a protokolu). Jelikož však nedošlo k jejich schválení⁶⁶, Komise se později zavázala připravit nový, aktualizovaný a pozměněný návrh, kterým je nyní předkládaný návrh rozhodnutí. **Cílem návrhu rozhodnutí je přistoupení Společenství jako celku k úmluvě z Kapského Města a k leteckému protokolu.**
- **Obsah a dopad:**
Jednotlivé otázky upravené úmluvou a protokolem spadají jak do oblasti výlučné pravomoci Společenství (tzn. že členské státy v těchto otázkách nemohou vystupovat samostatně), tak i do oblasti výlučné pravomoci členských států (Společenství do takových otázek nemůže zasahovat). Důsledkem takového stavu je nutnost, aby k úmluvě a protokolu přistoupilo Společenství jako celek a také následně i jednotlivé členské státy (každý sám za sebe).

Přistoupení členských států je vázáno přístupem Společenství, nepřistoupí-li k úmluvě a protokolu Společenství jako celek, pozbývá potom smyslu přistoupení jednotlivých členských států. Na druhou stranu přistoupení Společenství (v případě, že bude přijat předkládaný návrh rozhodnutí Rady) nezavazuje členské státy k tomu, aby byly následně nuceny přistoupit k úmluvě a protokolu také – členské státy se samy mohou rozhodnout,

⁶⁵ Návrh rozhodnutí Rady o podpisu Úmluvy o mezinárodních nárocích na mobilní zařízení a Protokolu k této úmluvě ve věcech příslušejících vybavení letadel Evropským společenstvím společně přijatých v Kapském Městě dne 16. listopadu 2001 a Návrh rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy o mezinárodních nárocích na mobilní zařízení a Protokolu k této úmluvě ve věcech příslušejících vybavení letadel Evropským společenstvím společně přijatých v Kapském Městě dne 16. listopadu.

⁶⁶ Dohoda byla zablokována sporem Španělska a Spojeného království o příslušnost orgánů Gibraltar, vyřešit tento spor se podařilo až v roce 2007.

zda v rámci oblasti své výlučné pravomoci přistoupí anebo v těchto otázkách zůstanou „vně úmluvy a protokolu“.

Součástí návrhu jsou dvě přílohy obsahující obecná prohlášení Společenství o otázkách upravovaných úmluvou a protokolem spadající do výlučné pravomoci Společenství.⁶⁷ V těchto otázkách je umožněno namísto ustanovení úmluvy a protokolu používat právo Společenství. Jde o příslušnost a uznávání a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a o tzv. úpadkové řízení.

Stanovisko vlády ČR:

ČR s návrhem **souhlasí**. Zdůrazňuje však, že přijetí návrhu pouze umožní přístup Společenství k úmluvě a protokolu, ovšem nezakládá povinnost ČR učinit totéž. Rámcová pozice vlády se záměrně nezaobírá pozicí ČR k úmluvě a protokolu samotným.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez dopadu.

• **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl již dokument projednán příslušným výborem i na plénu, byl vysloven souhlas s přistoupením k úmluvě a protokolu. Nyní se očekává konečné rozhodnutí Rady, termín nebyl prozatím stanoven.

• **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložený návrh rozhodnutí a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Usnesení č. 366

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

366.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009

⁶⁷ Znění prohlášení vychází z pravomocí Společenství udělených nařízeními Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 a č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000.

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné důležité parametry /kód dokumentu 15920/08, KOM(2008) 779 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra dopravy Ing. Ivo Vykydala, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Josefa Šenfelda a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 366

Josef Šenfeld v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 15920/08

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné důležité parametry

**KOM(2008) 779 v konečném znění, kód Rady 15920/08
Interinstitucionální spis 2008/0221/COD**

- **Právní základ:**
Článek 95 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
14. 11. 2008

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
28. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 12. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předkládaný legislativní návrh je součástí balíčku dokumentů vydaných Evropskou komisí v listopadu 2008 jako tzv. druhý strategický energetický přezkum. Vychází ze strategie zvyšování energetické účinnosti (cílem je dosažení úspor energie ve výši 20 % do roku 2020) a z integrovaného přístupu v rámci strategie na snižování emisí oxidu uhličitého v dopravě (dosažení průměrné hodnoty emisí CO₂ ve výši 120g/km u nového vozového parku do roku 2012).

Návrh směrnice si klade za cíl zajistit jednotné poskytování informací o vlastnostech pneumatik tak, aby se koneční spotřebitelé mohli rozhodovat na základě relevantních informací a aby v rámci vývoje trhu s pneumatikami bylo možné postupně přecházet k pneumatikám s nízkým valivým odporem (tzn. nižší spotřebou paliva). Tyto dle šetření Komise mají potenciál ušetřit na úrovni EU přibližně 0,5 – 1,5 milionů tun ropného ekvivalentu ročně.

- **Obsah a dopad:**
Smyslem návrhu je vytvoření jednotného systému označování pneumatik dle následujících tří vlastností – palivová účinnost, přilnavost k vozovce za mokra a vnější hluk. Návrh ukládá členským státům zajistit dodržování následujících povinností ze strany dodavatelů a distributorů pneumatik:
 - ☞ zajistit opatření pneumatiky nálepkou/štítkem s uvedením třídy palivové účinnosti, přilnavosti a hluku v souladu se vzory v příloze návrhu⁶⁸ (dodavatelé i distributoři);
 - ☞ zpřístupnit na požádání technickou dokumentaci kontrolním orgánům členského státu do pěti let od dodání posledního výrobku na trh (dodavatelé);
 - ☞ poskytnout konečnému uživateli informace na nálepce/štítku, pokud je při prodeji fyzicky nevidí, případně uvést stanovené informace na zákaznické faktuře (distributoři).

Dodavatelé a distributoři automobilů by měli zajistit technické, informační a propagační materiály obsahující výše uvedené parametry pneumatik tak, aby měl konečný zákazník

⁶⁸ Jde o obdobu štítků používaných u elektrických spotřebičů, jednotlivé třídy jsou označeny písmeny A-G, nastavení jejich parametrů odpovídá předpisům EHK OSN (tzn. dojde k harmonizaci s předpisy EHK OSN).

při výběru pneumatik zajištěnu maximální informovanost o nabízených pneumatikách při nákupu automobilu. Návrh se vztahuje na pneumatiky pro osobní automobily (kategorie C1), pro lehká užitková vozidla (C2) a pro těžká užitková vozidla (C3). Netýká se však výjimek z těchto kategorií dle článku 2 návrhu⁶⁹.

Návrh dále zakazuje členským státům poskytovat pobídky pro pneumatiky s nižší palivovou účinností, než je třída C. Ukládá jim povinnost posuzovat shodu, resp. správnost uváděných informací a sankcionovat nedodržování vnitrostátních předpisů přijatých na základě navrhované směrnice. Opatření formulovaná návrhem směrnice by měla být uplatňována od 1. listopadu 2012.

Stanovisko vlády ČR:

ČR v zásadě s návrhem směrnice souhlasí a vítá dopad na snižování spotřeby paliva a zvýšení bezpečnosti provozu. Vyjadřuje pouze jisté pochybnosti o efektu zamýšlené snahy o ovlivnění chování zákazníků.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Dopad na právní řád v této fázi projednávání návrhu není zcela jasný, možný způsob transpozice bude podle rámcové pozice vlády ještě prověřován. Dopad na státní rozpočet se nepředpokládá.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh směrnice byl postoupen k projednání Evropskému parlamentu, v příslušném výboru pro průmysl, výzkum a energetiku bylo projednávání stanoveno na 31. března 2009

a v plénu by měl být návrh projednán 5. května 2009. V Radě ve složení ministrů pro energetiku by obecně měl být návrh projednán poprvé 19. února 2009 v rámci projednávání celého balíčku návrhů (druhý strategický energetický přezkum).

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložený návrh směrnice a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

⁶⁹ Jde mj. o protektorované pneumatiky, profesionální pneumatiky na terénní vozidla, náhradní pneumatiky na dočasné užití, pneumatiky určené pro rychlost nižší než 80km/h, pneumatiky s hroty atd.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 367

Josef Šenfeld v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

367.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku – přepracované znění /kód dokumentu 15906/08, KOM(2008) 778 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Jiřího Koliby, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 367

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 15906/08

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (přepracované znění)

**KOM(2008) 778 v konečném znění, kód Rady 15906/08
Interinstitucionální spis 2008/0222/COD**

- **Právní základ:**

Článek 95 Smlouvy ES.

- **Datum zaslání Radě EU:**
14. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
19. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 13. 1. 2009 doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 13. 1. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Návrh směrnice o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku má za cíl rozšířit oblast působnosti stávající směrnice č. 92/75/EHS⁷⁰. Projednávaný návrh byl uveden jako priorita akčního plánu pro energetickou účinnost⁷¹ a akčního plánu pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku⁷², v rámci kterého došlo k přijetí, resp. revizi dalších souvisejících aktů, jako například směrnice o ekodesignu⁷³, nařízení o ekoznačce⁷⁴ nebo nařízení EMAS⁷⁵.

Projednávaný návrh:

- rozšiřuje oblast působnosti směrnice;
- posiluje vymáhání ustanovení směrnice;
- zahrnuje spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy;
- zavádí nové povinnosti pro dodavatele a obchodníky;
- upravuje zadávání veřejných zakázek a pobídek;

⁷⁰ Směrnice Rady 92/75/EHS ze dne 22. září 1992 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích spotřebičů pro domácnost a v normalizovaných informacích o výrobku.

⁷¹ Sdělení Komise KOM (2006) 545 ze dne 19. října 2006 – Akční plán pro energetickou účinnost: Využití možností.

⁷² Sdělení komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů KOM (2008) 397 ze dne 16. července 2008 o akčním plánu pro udržitelnou spotřebu výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku.

⁷³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/32/ES ze dne 6. července 2005 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů a o změně směrnic Rady 92/42/EHS a Evropského parlamentu a Rady 96/57/ES a 2000/55/ES.

⁷⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady KOM (2008) 401 ze dne 16. července 2008 o systému ekoznačky Společenství.

⁷⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS).

- stanovuje nová pravidla pro prováděcí opatření;
 - vkládá do směrnice doložku týkající se sankcí.
- **Obsah a dopad:**

Projednávaný návrh směrnice rozšiřuje oblast její působnosti na veškeré výrobky spojené se spotřebou energie. V současné době se směrnice vztahuje pouze na spotřebiče určené pro domácnost⁷⁶, nově by se měla vztahovat také na výrobky určené pro obchodní a průmyslová odvětví a na některé výrobky, které nejsou energetickými spotřebiči, ale mají potenciál pro úsporu energie (např. okna). Návrh obsahuje výčet výrobků, na které se směrnice nebude vztahovat. Jedná se o použité výrobky a jakékoli dopravní prostředky (určené k přepravě osob a zboží). Směrnice se rovněž nevztahuje na štítek s údaji o výkonu nebo jeho ekvivalent připojený k výrobku z bezpečnostních důvodů.

Návrh směrnice upravuje povinnosti členských států, například povinnost členského státu, aby přijal vhodná opatření, na základě kterých by orgány odpovědné za provádění této směrnice vzájemně spolupracovaly a poskytovaly si informace, zejména prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků. Nově má být upraven také postup v případě, že některý členský stát zjistí, že výrobek nevyhovuje všem stanoveným požadavkům. V tomto případě je dodavatel povinen zajistit nápravu a trvá-li neshoda i nadále, členský stát omezí nebo zakáže uvádění výrobku na trh (a/nebo i do provozu) nebo zajistí jeho stažení z trhu. Povinnost neprodleně informovat Komisi a ostatní členské státy existuje pouze pro případ stažení z trhu nebo zákazu uvedení tohoto výrobku na trh.

Informace týkající se spotřeby energie musí být sděleny konečným uživatelům na energetickém štítku a v informačním listu⁷⁷. Tato povinnost se nově bude vztahovat také na prodej na dálku, včetně prodeje po Internetu. V případě zabudovaných nebo instalovaných výrobků budou tyto informace poskytnuty, pouze pokud to bude vyžadovat příslušné prováděcí opatření.

Článek 5 projednávané směrnice upravuje jednotlivé povinnosti dodavatelů, jako je povinnost opatřit výrobek energetickým štítkem a informačním listem. Elektronická verze technických dokumentů je k dispozici u dodavatele na požádání příslušných orgánů a Komise. V následujícím článku jsou upraveny povinnosti obchodníků, kteří musí řádně vystavit energetické štítky a poskytnout informační list ve všech podkladech, které doprovází výrobek při prodeji.

Projednávaná směrnice upravuje také zadávání veřejných zakázek a pobídek. Návrh stanovuje, že veřejní zadavatelé podle směrnice č. 2004/18/ES⁷⁸, si nepořizují výrobky, které nespĺňují minimální úroveň funkční způsobilosti stanovené v prováděcím opatření. Jsou určena základní kritéria pro stanovení této úrovně:

- nákladová efektivita ve vztahu k veřejným financím;
- význam výrobků pro zadávání veřejných zakázek;

⁷⁶ Do současnosti přijala Komise prováděcí směrnice pro 8 domácích spotřebičů, a to: chladničky, mrazničky, pračky, myčky nádobí, sušičky, světelné zdroje, klimatizační zařízení a elektrické trouby.

⁷⁷ Normalizovaný přehled informací o výrobku.

⁷⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

- pravděpodobnost podpory transformace trhu směrem k výrobkům s lepší funkční způsobilostí; a
- potřeba zajistit dostatečnou konkurenci.

Zmiňované opatření se vztahuje pouze na zakázky, jejichž hodnota je odhadem 15 000 € nebo tuto hodnotu přesahuje, přičemž prováděcí opatření mohou stanovit hodnotu vyšší s ohledem na obvyklé nákupní ceny a objemy. Členské státy neposkytnou pobídky výrobkům, které nesplňují stanovená kritéria.

Prováděcí opatření stanoví podrobnosti („jiné než podstatné prvky navrhované směrnice“) o energetickém štítku a informačním listu. Ustanovení prováděcích opatření poskytnou uživatelům více informací, aby se mohli lépe rozhodnout při koupi výrobku. Při vypracování návrhů těchto opatření Komise zohlední parametry životního prostředí⁷⁹ a dopad na něj, posoudí dopad opatření na všechny dotčené subjekty, provede náležité konzultace a stanoví lhůtu pro jejich provedení. Obsah prováděcích opatření je rozšířen například o minimální energetickou třídu a jinou příslušnou úroveň funkční způsobilosti pro potřebu veřejných zakázek a pobídek. Dále bude nově uvedena doba trvání klasifikace/klasifikací energetického štítku, obsah energetického štítku pro reklamu, úroveň správnosti informací na energetickém štítku a informačních listech a datum vyhodnocení a případné revize (s přihlédnutím k technickému pokroku).

Návrh směrnice obsahuje doložku týkající se sankcí, na základě které jednotlivé členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů týkajících se této směrnice a jejích prováděcích opatření.

Rámcová pozice vlády ČR

Vláda ČR obecně podporuje projednávaný návrh směrnice a doporučuje, aby byl na základě diskuse doplněn rozsah povinných informací pro konečného spotřebitele a provedena změna grafické podoby štítku z písemného označení stupnice A++ až D na číselnou stupnici 1 až 7, přičemž číslo 1 by bylo určeno pro nejméně úsporné výrobky. Stupnice by tak zůstala otevřená pro nová, ještě úspornější zařízení, což zabrání dalšímu měnění štítku při uvedení takových výrobků na trh.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
V Evropském parlamentu byl návrh směrnice přidělen Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a bude projednáván 9. března 2009. V plénu je diskuse předběžně naplánována na 4. května 2009. Předložený návrh směrnice bude projednán v Radě pro energetiku dne 12. června 2009.
- **Závěr:**

⁷⁹ Parametry životního prostředí jsou určeny v příloze I části 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/32/ES ze dne 6. července 2005 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů a o změně směrnic Rady 92/42/EHS a Evropského parlamentu a Rady 96/57/ES a 2000/55/ES.

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložený návrh směrnice a rámcovou pozici vlády k tomuto návrhu.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 368

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

368.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009***

**k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov –
přepřacované znění /kód dokumentu 15929/08, KOM(2008) 780 v konečném znění/**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Jiřího Koliby, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 368

Břetislav Petr
zpravodaj výboru

Jan Bauer
místopředseda výboru

DOKUMENT 15929/08

**Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti
budov (přepřacované znění)**

**KOM(2008) 780 v konečném znění, kód Rady 15929/08
Interinstitucionální spis 2008/0223/COD**

- **Právní základ:**
Článek 175 odst. 1 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**

14. 11. 2008

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
19. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 10. 11. 2008 doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 22. 12. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Projednávaný návrh směrnice o energetické náročnosti budov je revizí stávající směrnice⁸⁰. Tento přezkum je součástí tzv. **2. strategického energetického přezkumu**, který Komise předložila na konci roku 2008. Hlavním cílem revize této směrnice je rozšířit oblast působnosti stávající směrnice, vysvětlit a zjednodušit některá ustanovení, zpřísnit některá ustanovení za účelem vyšší efektivity směrnice a posílit úlohu veřejného sektoru. Návrh směrnice ponechává v platnosti v současné době stanovené zásady a cíle, přičemž je úlohou jednotlivých členských států určit konkrétní požadavky a způsob jejich provádění. Tento přístup zohledňuje vnitrostátní a regionální podmínky jednotlivých členských států.
Problematika energetické náročnosti budov je nesmírně důležitá pro dosažení cílů stanovených v oblasti klimatu a energie. Sektor budov (tj. provoz a technické vybavení budov) se podílí na celkové spotřebě energie v EU 40 % a stejný podíl má i na celkových emisích CO₂ v EU.
- **Obsah a dopad:**
Projednávaný návrh směrnice vkládá do stávající úpravy nové požadavky na vnitrostátní plány na zvýšení počtu budov, jejichž emise CO₂ a spotřeba primární energie jsou nízké nebo nulové, a na nezávislé systémy kontroly certifikátů energetické náročnosti a inspekčních zpráv. Důležitou součástí návrhu je také změna definic, případně jejich doplnění o vybrané pojmy, jako například technický systém budovy, primární energie, obvodní plášť budovy atd. Jedná se zejména o pojmy, které mají zjednodušit a vyjasnit aplikaci jednotlivých ustanovení směrnice.

Členské státy přijmou nezbytná opatření k tomu, aby minimální požadavky na energetickou náročnost byly stanoveny za účelem dosažení nákladově optimálních úrovní a vypočítány podle metody energetické náročnosti budov (její obecný rámec je stanoven v příloze I.). Cílem je zajistit, aby tyto požadavky stanovené v jednotlivých členských státech byly postupně sladěny s nákladově optimálními úrovněmi. U některých budov

⁸⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov.

může členský stát stanovit, že se na něj požadavky vztahovat nebudou. Jedná se například o budovy úředně chráněné z důvodu jejich architektonické nebo historické hodnoty, budovy určené pro náboženské účely nebo bohoslužby nebo obytné budovy, které jsou určeny k užívání kratšímu než čtyři měsíce v roce.

Předmětný návrh směrnice upravuje výpočet nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost. Srovnávací metodu pro tento výpočet vypracuje Komise do 31. prosince 2010. Členské státy použijí tuto metodu a příslušné parametry (individuálně proměnné – např. klimatické podmínky) na vypočítání nákladově optimální úrovně minimálních požadavků na energetickou náročnost. Členské státy srovnají výsledek tohoto výpočtu s minimálními požadavky na energetickou náročnost, které stanovily (podle národních systémů výpočtu), což ukáže, do jaké míry se vnitrostátní požadavky blíží nákladově optimálním úrovním. Výsledky výpočtů, jakož i veškeré vstupní údaje oznámí Komisi ve zprávě, kterou předloží každé tři roky. Navrhovaná směrnice zavádí na základě výpočtu nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků podle metody stanovené Komisí dvě opatření, a to:

- ode dne 30. června 2014 členské státy již nebudou poskytovat pobídky na stavbu nebo renovaci budov, resp. jejich částí, v případě, že tyto nebudou splňovat nákladově optimální úroveň minimálních požadavků na energetickou náročnost podle výpočtu Komise;
- ode dne 30. června 2017 budou mít členské státy při přezkumu svých minimálních požadavků na energetickou náročnost povinnost přizpůsobit své minimální požadavky nákladově optimálním úrovním vypočteným Komisí.

Návrh směrnice rozšiřuje povinnost posoudit možnost zavedení alternativních systémů (např. využití místních zdrojů obnovitelné energie) na veškeré nové budovy (v současnosti se tato povinnost vztahuje pouze na nové budovy s užitkovou podlahovou plochou větší než 1 000 m²). Analýza alternativních systémů musí být doložena v žádosti o stavební povolení, případně v žádosti o konečné schválení stavebních prací budovy. Co se týče větší renovace stávajících budov, návrh směrnice ruší limitní mez doposud stanovenou na 1 000 m² užitné podlahové plochy. Za větší renovaci je považována každá renovace, v jejímž rámci je investice vyšší než 25 % celkové hodnoty budovy bez hodnoty pozemku nebo vyšší než 25 % hodnoty obvodového pláště budovy v případě strukturální renovace.

Projednávaná směrnice upravuje povinnost členských států stanovit minimální požadavky na energetickou náročnost, pokud jde o instalaci nových nebo výměnu stávajících technických systémů budov, resp. jejich modernizaci. Jedná se zejména o požadavky na kotle nebo jiné zdroje tepla v otopných soustavách, ohřívače vody v systémech ohřívání vody a ústřední klimatizační jednotku nebo chladicí zařízení v klimatizačních systémech.

Návrh směrnice upravuje podporu pro zavádění budov, jejichž emise CO₂ a spotřeba primární energie jsou nízké nebo nulové. Členské státy stanoví ve vnitrostátních plánech procentuální podíl těchto budov z celkového počtu budov a z celkové užitné podlahové plochy, kterého by chtěly dosáhnout v roce 2020. Dílčí cíle se stanoví pro nové a renovované obytné budovy, nové a renovované neobytné budovy a budovy využívané orgány veřejné moci. Vnitrostátní plány oznámí členské státy Komisi a každé tři roky předloží zprávu o pokroku v jejich provádění. Na základě národních plánů stanoví Komise společné zásady pro vymezení těchto budov.

Předmětný návrh směrnice posiluje a vyjasňuje úlohu doporučení obsažených v certifikátu energetické náročnosti, a to tím, že se stávají jeho nedílnou součástí. Tato doporučení musí být pro konkrétní budovu technicky proveditelná a poskytovat transparentní informace pokud jde o jejich nákladovou efektivnost, která je založena na standardizovaných podmínkách (vychází z odhadu energetických úspor, cen energií a úrokové míry). Nově jsou formulovány požadavky ohledně předkládání certifikátů. Tato povinnost vzniká vždy při nakládání s nemovitostí, tedy při jejím prodeji nebo nájmu, s cílem informovat kupce nebo nájemce o energetické náročnosti budovy. Číselný ukazatel energetické náročnosti obsažený v certifikátu musí být uváděn také ve všech reklamách na prodej nebo pronájem budovy nebo její části. Certifikát energetické náročnosti musí mít všechny budovy využívané pro veřejné účely s celkovou užžitnou podlahovou plochou větší než 250 m² do 31. prosince 2010. Certifikát má být vystaven na nápadném místě, dobře viditelném veřejnosti.

Návrh směrnice snižuje hranici pro provádění pravidelných inspekcí otopných soustav s kotli se jmenovitým výkonem ze 100 kW na 20 kW. Pro kotle se jmenovitým výkonem od 20 kW do 100 kW si pravidelnost inspekcí stanoví jednotlivé členské státy. U kotlů nad 100 kW se inspekce vykonává každé dva roky, u plynových kotlů může být tato lhůta prodloužena až na čtyři roky. Projednávaná směrnice upravuje také četnost inspekcí klimatizačních systémů, která má být pravidelná u zařízení se jmenovitým výkonem větším než 12 kW. Zpráva o vykonaných inspekcích informuje vlastníka nebo nájemce budovy o výsledku inspekce a o případných doporučeních na nákladově efektivní zlepšení energetické náročnosti.

Projednávaná směrnice obsahuje nadále požadavek na zajištění nezávislých odborníků, kteří provádějí kontrolu kotlů a klimatizací a certifikaci budov. Podmínkou pro jejich schválení je jejich způsobilost a nezávislost. Zavádí se požadavek na vytvoření nezávislého systému kontroly certifikátů energetické náročnosti a zpráv o inspekcích otopných soustav a klimatizačních systémů.

- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:
V Evropském parlamentu byl návrh směrnice přidělen Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a bude projednáván 9. března 2009. V plénu je diskuse předběžně naplánována na 22. dubna 2009. Předložený návrh směrnice bude projednán v Radě pro energetiku dne 12. června 2009.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložený návrh směrnice a rámcovou pozici vlády k tomuto návrhu.

Josef Šenfeld
ověřovatel výboru
Usnesení č. 373

Břetislav Petr
zpravodaj výboru

Jan Bauer
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

373.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci /kód dokumentu 16521/08, KOM(2008) 818 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra zdravotnictví MUDr. Markéty Hellerové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jozefa Kochana a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 373

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 16521/08

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci

**KOM(2008) 818 v konečném znění, kód Rady 16521/08
Interinstitucionální spis 2008/0238/COD**

- **Právní základ:**
Článek 152 odst. 4 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
8. 12. 2008

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
11. 12. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 19. 12. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 7. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Transplantace orgánů je dnes nákladově nejefektivnějším zákrokem u konečného selhání ledvin, zatímco pro konečné selhání orgánů, jako jsou játra, plíce a srdce, jde o jediný léčebný postup, který je k dispozici.⁸¹ I v současné době je však nedostatek orgánů hlavním problémem, který je společný všem evropským zemím. Problém představují i rozličné postupy a standardy určené pro orgány a dárce, které jsou užívané v jednotlivých členských státech.

Na rychlý rozvoj tohoto léčebného postupu a rozdíly mezi jednotlivými členskými státy se Komise rozhodla reagovat několika způsoby. Nejprve přijala *sdělení o dárcovství orgánů a transplantacích ze dne 31. května 2007*⁸², ve kterém posuzovala, jaké činnosti by na úrovni Společenství a členských států pomohly zvýšit množství dárců orgánů v celé EU a zajistily jakost a bezpečnost těchto postupů.

Na základě tohoto sdělení bylo rozhodnuto, že bude přijat jednak nový právní předpis na úrovni Společenství pro dárcovství a transplantaci orgánů, a také akční plán pro stejnou oblast. Některé členské státy však od počátku zastávají myšlenku, že vhodnější by bylo nejprve přijmout akční plán, vyhodnotit jeho fungování a teprve poté eventuelně přistoupit k legislativnímu návrhu. Navrhovaný akční plán, doprovázející tento návrh směrnice, počítá se svým prvním vyhodnocením v průběhu roku 2012.

Reagovat na uvedené problémy legislativním předpisem na úrovni Společenství umožňuje *čl. 152 písm. a) Smlouvy o ES*. Toto ustanovení dává Evropskému parlamentu a Radě pravomoc přijímat postupem spolurozhodování podle článku 251 *Smlouvy o ES* harmonizovaná opatření v oblasti zdraví, která stanoví vysoké standardy kvality a bezpečnosti pro orgány lidského původu. Na tomto základě Společenství mimo jiné již přijalo směrnice o jakostních a bezpečnostních normách pro krev v roce 2003 a o jakostních a bezpečnostních normách pro tkáň a buňky v roce 2004.

První z těchto právních předpisů je *směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/23/ES ze dne 31. března 2004 o stanovení jakostních a bezpečnostních norem pro darování,*

⁸¹V Evropě je v současnosti zapsáno v pořadnicích téměř 40 000 pacientů. Úmrtnost během čekání na transplantát srdce, jater nebo plic se obvykle pohybuje mezi 15 a 30 procenty.

⁸²SEK(2007) 705.

*odběr, vyšetřování, zpracování, konzervaci, skladování a distribuci lidských tkání a buněk.*⁸³

Účelem přijetí uvedené směrnice bylo zajistit vyšší úroveň ochrany dárcovství, obstarávání, zkoušení, konzervace, skladování a distribuce lidských tkání a buněk určených pro použití u člověka a u přípravků z lidských tkání a buněk určených pro použití u člověka. Tato směrnice proto stanovuje standardy pro každý ze stupňů procesu aplikace lidských tkání a buněk.⁸⁴

Hlavním cílem souboru směrnic⁸⁵ o jakostních a bezpečnostních normách pro krev pak bylo přispět především k obecné důvěře v jakost darované krve a krevních složek, k ochraně zdraví dárců, k dosažení soběstačnosti na úrovni Společenství a ke zvýšení důvěry v bezpečnost transfúzního řetězce mezi členskými státy.

Právě vzhledem k tomu, že krev a krevní složky, lidské tkáně a buňky a orgány nebo tkáně a buňky živočišného původu a lidské tkáně a buňky se řídí jinou úpravou, jsou explicitně vyčleněny z působnosti projednávaného návrhu legislativního aktu. Existenci těchto předpisů je však nutné zmínit i z toho důvodu, že užívají stejný právní základ jako navrhovaná směrnice a obdobnou strukturu, což může pomoci především při posuzování dodržení principů subsidiarity a proporcionality.

Dalším aktem Společenství v této oblasti je již několikrát zmíněný *Akční plán pro dárcovství a transplantaci orgánů (2009 – 2015): posílená spolupráce mezi členskými státy*. Tento dokument však výbor pro evropské záležitosti projednává v samostatném bodu a je mu proto věnován i samostatný rozbor.

- **Obsah a dopad:**

Cílem předkládané směrnice je zajistit, aby lidské orgány využívané k transplantacím v EU splňovaly tytéž požadavky na jakost a bezpečnost, a to ve všech fázích postupu.⁸⁶ Za účelem naplnění tohoto cíle zakládá směrnice členským státům povinnost vytvořit nebo jmenovat vnitrostátní orgán, který by dbal na její dodržování, a zřizuje rovněž systém povolování programů pro odběr a transplantaci orgánů na základě společných kritérií jakosti a bezpečnosti.⁸⁷

Projednávaný legislativní návrh se také věnuje ochraně dárců lidských orgánů. Tak činí především proto, že většina dárců v sobě kombinuje jak darování orgánů, tak i lidské tkáně či krve – těmto dárcům by se pak dostávalo jiných záruk v oblasti tkání či krve a jiné v souvislosti s darováním orgánů. Mezi opatření, která mají dárce ochránit, patří řádné posouzení zdravotního stavu dárce a podrobné informace o rizicích před darováním,

⁸³ transpoziční lhůta do 7. 4. 2006

⁸⁴ K této směrnici existují ještě další dvě technické, prováděcí směrnice. Jedná se o směrnici Komise 2006/17/ES ze dne 8. února 2006, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/23/ES, pokud jde o určité technické požadavky na darování, opatřování a vyšetřování lidských tkání a buněk. Druhou, prováděcí směrnici pak je směrnice Komise 2006/86/ES ze dne 24. října 2006, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/23/ES, pokud jde o požadavky na sledovatelnost, oznamování závažných nežádoucích reakcí a účinků a některé technické požadavky na kódování, zpracování, konzervaci, skladování a distribuci lidských tkání a buněk.

⁸⁵ Krev a její deriváty v současné době podléhají směrnicím 2002/98/ES, 2004/33/ES, 2005/61/ES a 2005/62/ES.

⁸⁶ Nejedná se tedy jen o samotné použití, ale i o darování, odběr, vyšetření, převoz a konzervaci.

⁸⁷ Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy Rec (2004)19 členským státům ohledně kritérií pro povolování zařízení pro transplantaci orgánů.

zavedení registrů žijících dárců s cílem sledovat jejich zdravotní stav a opatření podporující dobrovolné dárcovství orgánů žijícími dárci. Toto opatření má provázanost i na akční plán, který má podpůrnou a doplňkovou funkci při utváření těchto nástrojů.

Návrh směrnice dále ukládá členským státům povinnost zavést národní programy jakosti, které stanoví standardní pracovní postupy, a stanoví pravidla, která zajistí sledovatelnost orgánů od darování až po transplantaci nebo likvidaci orgánu. V oblasti převozu orgánů pak budou muset členské státy zajistit, aby byly splněny požadavky jak na subjekty podílející se na jejich prevozu, tak na přepravní nádoby, které pro prevoz používají.

Směrnice má rovněž usnadnit spolupráci mezi členskými státy a ulehčit proces přeshraničních výměn. Tato spolupráce by měla probíhat především mezi orgány zřízenými na základě této směrnice, které budou odpovědné za její provádění. Bude také zaveden registr organizací provádějících odběr a transplantačních center a hlášení týkající se jejich činnosti, které povedou zmíněné orgány.

Předkládaný legislativní návrh dále obsahuje ustanovení upravující výměnu orgánů se třetími zeměmi a umožňuje členským státům uzavřít dohody s evropskými organizacemi pro výměnu orgánů, kterými je pověřil výkonem pravomocí, které by jinak vykonával vnitrostátní orgán odpovědný za provádění předkládané směrnice.

Pozice ČR

V České republice je národní transplantační systém na dobré úrovni a odpovídá většině ustanovení předkládaného návrhu. Již nyní v České republice existuje Koordinační středisko transplantací, zřízené na základě *transplantačního zákona*⁸⁸, jako organizační složka státu, Ministerstvem zdravotnictví. Do budoucna se dokonce počítá s tím, že by se Koordinační středisko transplantací stalo pověřeným orgánem pro oblast dárcovství orgánů a transplantací zmiňovaným v textu směrnice.

V rámci svého předsednictví sice Česká republika otevřeně nepočítá s uzavřením všech jednání, ale její ambicí je pokročit v nich co nejdále. Proto již bylo na pracovní skupinu pro veřejné zdraví zařazeno projednávání předloženého návrhu.

Přezkum principu subsidiarity v aktech evropského práva

Na dobu českého předsednictví EU byl pro kontrolu dodržování principu subsidiarity v aktech evropského práva vybrán právě návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci. O přezkumu tohoto návrhu bylo rozhodnuto na schůzce předsednictva COSAC 7. července 2008. Toto rozhodnutí pak bylo potvrzeno XL. Konferencí výborů pro evropské záležitosti parlamentů EU, která probíhala 3. – 4. listopadu 2008 v Paříži.

Předkládaný návrh Evropská komise schválila 8. prosince 2008 – od této chvíle se počítá 8 týdenní lhůta, během níž by měl být přezkum na půdě národních parlamentů realizován. Tato lhůta tedy uplyne 9. února.2009.

Právní základ pro přijetí směrnice zakotvený v zakládacích smlouvách, jak byl popsán výše v textu, je dostačující a umožňuje schválení návrhu směrnice.

⁸⁸ Zákon č. 285/2002 Sb., ze dne 30. května 2002 o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl projednáván dokument postoupen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. V žádném z uvedených výborů nebyl doposud zařazen na program jednání.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci;
2. **k o n s t a t u j e**, že předkládaný návrh v současné podobě není v rozporu s principem subsidiarity a proporcionality;
3. **ž á d á v l á d u**, aby ho informovala o dalším průběhu projednávání tohoto dokumentu;
4. **u s n á š í s e** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády pro informaci výboru pro zdravotnictví.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 374

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

374.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009***

**ke Sdělení Komise – Akční plán pro dárcovství a transplantaci orgánů (2009 – 2015):
posílená spolupráce mezi členskými státy /kód dokumentu 16545/08, KOM(2008) 819
v konečném znění/**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra zdravotnictví MUDr. Markéty Hellerové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jozefa Kochana a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 374

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 16545/08

**Sdělení Komise – Akční plán pro dárčovství a transplantaci orgánů
(2009 – 2015): posílená spolupráce mezi členskými státy**

KOM(2008) 819 v konečném znění, kód Rady 16545/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
8. 12. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
11. 12. 2008

- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 20. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Od roku 1999 umožňuje článek 152 Smlouvy o ES Evropskému parlamentu a Radě přijímat opatření ke stanovení vysokých standardů kvality a bezpečnosti pro orgány a látky lidského původu a pro krev a krevní deriváty.⁸⁹ I v současné době je však nedostatek orgánů problémem, který je společný všem evropským zemím.

Ve svém sdělení o dárcovství orgánů a transplantacích ze dne 31. května 2007⁹⁰ Komise posuzovala, jaké činnosti by na úrovni Společenství a členských států pomohly zvýšit množství dárců orgánů v celé EU a zajistit jakost a bezpečnost těchto postupů.

Pro opatření na úrovni EU byly sdělením navrženy a posuzovány tři možnosti:

1. Zachování současného stavu a pokračování některých základních projektů, které se již realizují v rámci různých programů EU bez další koordinace.
2. Vytvoření mechanismu EU, který by podporoval aktivní koordinaci dárcovství orgánů mezi členskými státy s cílem řešit stanovené problémy.
3. Zavedení aktivního způsobu koordinace mezi členskými státy popsaného v bodě 2 s tím, že by Komise zvážila právní předpisy EU, které by uvedená opatření doplnily a posílily.

Za nejvhodnější byla ve sdělení vyhodnocena varianta třetí, tedy kombinace zavedení mechanismů akčního plánu a právního aktu. Akční plán by posiloval především aktivní koordinaci a spolupráci členských států, byl by však doplněný právním nástrojem zahrnujícím základní zásady jakosti a bezpečnosti.

Po přijetí uvedeného sdělení Komise zahájila postup konzultací, ze kterých vyplynulo deset prioritních činností ze tří oblastí – zvýšení dostupnosti orgánů, zvýšení efektivity a dostupnosti transplantačních systémů a zvýšení jakosti a bezpečnosti. Na tyto priority se akční plán soustředí.

Cílem navrženého akčního plánu je především posílit spolupráci mezi členskými státy. Tohoto posílení chce docílit prostřednictvím zjišťování a rozvoje společných cílů a pokynů, společně schválených ukazatelů a měřítek, pravidelného podávání zpráv a zjišťování a sdílení osvědčených postupů. Podporu členským státům v této oblasti bude

⁸⁹ V čl. 152 odst. 4 písm. a) se výslovně stanoví, že EU může přijmout harmonizovaná opatření, aby se zajistila kvalita a bezpečnost pro orgány.

⁹⁰ SEK(2007) 705.

Společenství poskytovat především prostřednictvím *programu v oblasti zdraví na období 2008 – 2013*.⁹¹

- **Obsah a dopad:**

Na základě zmíněných konzultací byly určeny tři hlavní problematické okruhy v oblasti dárcovství a transplantací orgánů a podle těchto okruhů jsou strukturovány i opatření navrhovaná v rámci projednávaného akčního plánu.

První problematickou oblastí je zajištění dostatečné dostupnosti orgánů, neboť v současné době existuje ve všech členských státech nedostatek dostupných orgánů.⁹² Za možné řešení považuje akční plán výměnu informací a osvědčených postupů mezi členskými státy. V praxi existují příklady, kdy zjednodušení celého procesu od identifikace dárce až po transplantaci orgánu zvýšilo míru darování orgánů.

Hlavní cestou k tomuto zvýšení je zlepšení využití orgánů zemřelých dárců. Za zásadní faktor pro zvýšení míry dárcovství se považuje zřízení efektivního systému identifikace osob, které by mohly být po své smrti dárce orgánů. Z různých údajů totiž vyplývá, že mnoho dárců zůstává nevyužito, protože chybí jejich vyhodnocení, nejsou nahlášeni, nebo protože příbuzní nejsou o možnosti dárcovství informováni.

Za účelem zajištění dostatečné dostupnosti orgánů by měly členské státy postupně ve všech nemocnicích, v nichž existuje potenciál pro darování orgánů, zřídit funkci koordinátora dárcovství transplantátu. Následným cílem Komise a členských států by mělo být zřízení evropských nebo mezinárodních akreditačních programů pro koordinátory dárcovství transplantátu. Stejná pozornost by pak měla být věnována i podpoře programů zvyšování jakosti pro dárcovství orgánů. Právě zřízení funkce koordinátora dárcovství transplantátu a vytvoření jeho zázemí je opatření, které bude mít i rozpočtové dopady.

Jako doplnění dárcovství od zemřelých dárců je nutné podporovat také altruistické dárcovství od žijících dárců.⁹³ Pro žijící dárce je důležité především posouzení a ochrana jejich bezpečnosti. Za tímto účelem mají být dle akčního plánu na evropské úrovni vytvořeny registry žijících dárců, které by sloužily ke sledování zdravotního stavu dárců. Rovněž je třeba zvážit možnost darovat orgán v jiném členském státě, než je členský stát původu.⁹⁴ Při rozvoji dárcovství orgánů má důležitou úlohu také informovanost veřejnosti a veřejné mínění.⁹⁵

Ke zvýšení efektivity a dostupnosti transplantačních systémů by měly všechny členské státy v roce 2009 vytvořit vlastní soubor vnitrostátních prioritních opatření a přijmout společné definice pojmů a metodiku k vyhodnocení výsledků transplantačních systémů. Nedostatečně využité jsou zřejmě také možnosti výměny orgánů mezi členskými státy. Z jejich porovnání vyplývá, že počet orgánů vyměněných mezi členskými státy, které zřídily subjekty a stanovily pravidla pro mezinárodní výměnu orgánů, jako je

⁹¹ VEZ vzal tento dokument po debatě na vědomí na svém zasedání dne 15.1.2009.

⁹² V současné době čeká celkově v Evropské unii více než 56 000 pacientů na vhodného dárce orgánu.

⁹³ Dárcovství orgánů od živých dárců představuje v Evropě 17 % transplantací ledvin a 5 % transplantací jater.

⁹⁴ Například ve Španělsku tvořili v roce 2007 10 % dárců cizinci.

⁹⁵ V roce 2006 uvedlo 56 % Evropanů, že jsou připraveni po smrti darovat své orgány do systému darování orgánů.

Eurotransplant a *Scandiatransplant*, značně převyšuje počet orgánů vyměněných mezi ostatními.⁹⁶

Kromě využití stávajících možností je vhodná rovněž podpora nových dvoustranných dohod mezi státy⁹⁷ či dohod na úrovni celé EU o aspektech transplantčního lékařství. Cílem akčního plánu je také vytvořit systém nebo strukturu pro výměnu orgánů pro naléhavé případy a obtížně léčitelné pacienty. Komise se dále zavazuje, že bude pokračovat v boji proti obchodování s orgány za spolupráce s mezinárodními orgány – například Radou Evropy⁹⁸ a Světovou zdravotnickou organizací.⁹⁹

Jako doplňková opatření k evropskému právnímu rámci pro zvýšení jakosti a bezpečnosti dárcovství orgánů a transplantací akční plán navrhuje zlepšit postupy sledování celého procesu darování a transplantace a registrů hodnocení výsledků po transplantaci. Akční plán také předpokládá vytvoření společného akreditačního systému pro darování, odběr a transplantací orgánů.

V roce 2012 bude proveden průběžný přezkum účinnosti celého akčního plánu. Některé členské státy proto zastávají myšlenku, že vhodnější by bylo nejprve přijmout akční plán, vyhodnotit jeho fungování a teprve poté eventuelně přistoupit k legislativnímu návrhu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl projednáván dokument postoupen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. V žádném z uvedených výborů nebyl doposud zařazen na program jednání.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Sdělení Komise – Akční plán pro dárcovství a transplantaci orgánů (2009 – 2015): posílená spolupráce mezi členskými státy;

2. **ž á d á v l á d u** , aby ho informovala o dalším průběhu projednávání tohoto dokumentu;

3. **u s n á š í s e** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády pro informaci výboru pro zdravotnictví.

⁹⁶Účastníci zapojení do nadace Eurotransplant si každoročně mezi sebou vymění okolo 20 % všech transplantovaných orgánů (přibližně 3 300 orgánů), přičemž pouhá 2 % orgánů směřují mimo tuto oblast nebo pocházejí z jiných zemí.

⁹⁷Například Itálie si nyní vyměňuje více orgánů s Řeckem a Slovenskem, s nimiž nedávno podepsala dvoustranné dohody (viz IGE (2007)).

⁹⁸ Doporučení Rec (2004) 7 Výboru ministrů.

⁹⁹ Usnesení WHO č. WHA 42.5 odsuzující koupi a prodej lidských orgánů.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 375

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

375.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 46. schůze konané dne 22. ledna 2009

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Východní partnerství /kód dokumentu 16940/08, KOM(2008) 823 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace velvyslance se zvláštním posláním pro Východní partnerství Ministerstva zahraničních věcí Ing. Miloše Lexy, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 375

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Anna Čurdová v.r.
místopředsedkyně výboru

DOKUMENT 16940/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Východní partnerství

KOM(2008) 823 v konečném znění, kód Rady 16940/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
5. 12. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
8. 12. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 22. 12. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. 12. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět: Viz příloha**
- **Obsah a dopad: Viz příloha**
- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
V Evropském parlamentu je odpovědným výborem k tomuto sdělení Výbor pro zahraniční věci. Harmonogram projednávání zatím nebyl stanoven.
V Radě by měla diskuse k iniciativě proběhnout na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy ve dnech 23. a 24. února 2009.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

v í t á předložené sdělení a podporuje rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 376

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Anna Čurdová v. r.
místopředsedkyně výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

376.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
ze 47. schůze konané dne 13. února 2009***

k vládnímu návrhu, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství /sněmovní tisk 407/

Výbor pro evropské záležitosti po úvodním slově místopředsedy vlády pro evropské záležitosti RNDr. Alexandra Vondry, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

I. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna

dává souhlas k ratifikaci Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství;

II. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, berouc v úvahu právní status přiznaný Listině základních práv Evropské unie Lisabonskou smlouvou

- a) odmítá snahy o extenzivní výklad rozsahu uplatnění Listiny základních práv Evropské unie a s tím spojené pokusy o otevírání otázek souvisejících s koncem a výsledky druhé světové války,
- b) vyzdvihuje pozitivní význam Česko–německé deklarace a v ní vyjádřenou vůli nezatěžovat budoucnost politickými a právními otázkami pocházejícími z minulosti,
- c) potvrzuje, že dobré sousedské vztahy a plnoprávné členství České republiky v Evropské unii patří k zahraničně politickým prioritám České republiky,
- d) vychází z toho, že rozsah a podmínky restitučního zákonodárství jsou zcela a výlučně v pravomoci českých ústavních orgánů,

a prohlašuje, že:

1. ustanovení Listiny základních práv Evropské unie jsou při dodržení zásady subsidiarity určena orgánům, institucím a jiným subjektům Unie, a dále členskými státy, výhradně pokud uplatňují právo Unie,
2. právní status, který je přiznáván Listině základních práv Evropské unie, proto bez jakýchkoli pochybností zajišťuje, že nemůže retroaktivně působit na právní a majetkové vztahy vyplývající z československého zákonodárství z let 1940 – 1946, stejně jako dosavadní judikaturu evropských a vnitrostátních soudů, která tyto právní a majetkové otázky řeší;

III. p o v ě ř u j e místopředsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

IV. z m o c ň u j e zpravodaje výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny podal zprávu o výsledcích projednávání tohoto vládního návrhu na schůzi výboru pro evropské záležitosti.

Petr Bratský v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 378

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

378.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

k Zelené knize o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii /kód dokumentu 17559/08, KOM(2008) 811 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra životního prostředí Mgr. Aleše Kutáka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Pavla Vanouška a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 378

Pavel Vanoušek v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 17559/08

Zelená kniha o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii

KOM(2008) 811 v konečném znění, kód Rady 17559/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
3. 12. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
22. 12. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
15. 1. 2009 (1. kolo)

- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 11. 12. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 28. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zelená kniha není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Zelená kniha o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii představuje možnosti nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Představuje v současnosti používané techniky pro nakládání s tímto odpadem, jejich environmentální, hospodářské, sociální a zdravotní dopady a možnosti předcházení jeho vzniku, resp. možnosti jeho využití.

Cílem zelené knihy je zjistit potřebnost úpravy problematiky biologického odpadu na úrovni EU. V současné době právní předpisy EU neomezují jednotlivé členské státy v jejich výběru způsobu nakládání s tímto odpadem, protože stanovují pouze základní rámec, který je obsažen zejména ve směrnici o odpadech¹⁰⁰. Dále se úprava této problematiky nachází například ve směrnici o skládkách¹⁰¹, která obsahuje požadavek procentuálního snížení množství biologicky rozložitelného komunálního odpadu na skládkách (o 65 % do roku 2020).

- **Obsah a dopad:**
Zelená kniha popisuje různé techniky nakládání s biologickým odpadem, přičemž představuje jejich možnosti a výhody. Mezi základní techniky patří:
 - **systém odděleného sběru**, který je používán zejména pro zelený odpad, tj. odpad z parků a zahrad, přičemž kuchyňský odpad je nadále součástí komunálního odpadu. Výhodou je vytváření čistší části biologického odpadu, která umožňuje výrobu kvalitního kompostu a usnadňuje výrobu bioplynu;
 - **skládkování** je nejčastějším způsobem likvidace tuhého komunálního odpadu a současně nejhorsím a nejškodlivějším pro životní prostředí;
 - **spalování** může být považováno za likvidaci odpadu, nebo za jeho energetické využití, jehož účinnost je však snižována vlhkostí biologického odpadu;
 - **biologické zpracování** (včetně kompostování a anaerobní digesce) může být použito jako recyklace (v případě jeho následného použití jako kompostu nebo pro výrobu pěstebních substrátů), nebo jako předúprava pro skládkování nebo spalování. Kompostování je nejčastější možností zpracování pro zelený odpad a dřevní hmotu. Anaerobní digesce je vhodná pro zpracovávání nevysušeného biologického odpadu, přičemž při ní vzniká také bioplyn, který je vhodný pro energetické účely (například jako biopalivo pro dopravu nebo může být přímo zaveden do plynové distribuční sítě);
 - **mechanicko-biologické zpracování** je kombinací biologického zpracování s mechanickým (tříděním) a využívá anaerobní digesci, která produkuje bioplyn, jenž je možné také dále využít.

¹⁰⁰ Směrnice Rady č. 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech.

¹⁰¹ Směrnice Rady č. 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů.

Nakládání s biologickým odpadem se v jednotlivých státech značně liší. Zelená kniha rozlišuje tři hlavní přístupy pro nakládání s tuhým komunálním odpadem a biologickým odpadem, a to 1) skládkování, které je charakteristické zejména pro nové členské státy, 2) spalování, jenž vede k snižování množství odpadu a dovoluje získávat a využívat tímto způsobem získanou energii (charakteristické například pro Dánsko, Švédsko a Nizozemsko), a 3) kombinovaný přístup s vysokou mírou využití materiálu, ale s nízkou mírou spalování (např. Německo a Rakousko).

Zelená kniha posuzuje pozitivní i negativní dopady jednotlivých technik zpracování biologického odpadu na environmentální, hospodářskou a sociální oblast.

a) environmentální dopady

Co se týče dopadů na životní prostředí, zelená kniha podrobně popisuje vliv jednotlivých metod. Při skládkování biologický odpad produkuje plyn, který v případě, že není zachycen, přispívá k skleníkovému efektu, a průsakovou vodu, která v případě průsaku může znečistit podzemní vodu a půdu. Skládky negativně působí také na své okolí, protože narušují vzhled okolí, produkují zápach a biologické aerosoly a zabírají plochu využívaného pozemku. Pozitivem může být energetické využití plynu, které je však výrazně omezeno.

Spalování biologického odpadu, který je součástí komunálního odpadu, může být využito jako neutrální zdroj energie, avšak energetická účinnost spalovacích pecí v současné době závisí na použité technologii a na využití energie (dodávka tepla, elektřiny nebo obojího), a proto je celkový vliv této metody na životní prostředí těžké posoudit. Při spalování tohoto odpadu jsou produkovány emise, které však směrnice o spalování¹⁰² omezuje na minimum.

Mezi biologické zpracování patří kompostování, anaerobní digesce a mechanicko-biologické zpracování. Všechny tři způsoby produkují emise včetně skleníkových plynů. Pozitivem kompostování je možnost využití kompostu a produktu vyhnívání jako půdních látek a hnojiv, což má nesporné agronomické přínosy (zlepšení kvality půdy, infiltrace vlhkosti, lepší zadržování vody, půdní mikroorganismy a živiny). Na druhé straně negativem zůstávají již zmiňované emise a těžké organické sloučeniny. Rizikem je také znečištění půdy nekvalitním kompostem, například těžkými kovy nebo jinými nečistotami, a proto je důležitá řádná kontrola vstupní látky. Při anaerobní digesti je únik emisí do ovzduší nižší, protože proces probíhá v uzavřených reaktorech. Tato metoda umožňuje využití energie bioplynu a současně použití zpracované masy v zemědělství, a proto představuje nejprospěšnější techniku zpracování. Při mechanicko-biologickém zpracování dochází k podobným emisím, jako při již uvedených metodách, ale konečný produkt bývá kontaminován tak, že je ztíženo jeho další použití.

Z uvedeného vyplývá, že žádnou z uvedených metod není možné jednoznačně hodnotit jako nejlepší, a je potřeba brát ohled na více faktorů, jako například systém sběru, složení odpadu a jeho kvalitu, klimatické podmínky a možnosti využití výsledného produktu. Obecně lze říci, že přínosy v této oblasti závisí na těchto faktorech:

- množství energie, které může být získáno;
- zdroj energie, který je nahrazen využitou energií;
- množství, kvalita a využití recyklovaného kompostu a produktů, které jsou nahrazeny jeho využitím;

¹⁰² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů.

- množství emisí při zpracování.

b) hospodářské dopady

Tyto dopady při zpracovávání komunálního a biologického odpadu se liší v závislosti na jednotlivých regionech a místech, a to s ohledem například na velikost zařízení, použité technologie, geologické podmínky, dostupnost energie a odpadu a náklady na přepravu. Skládkování je považováno za nejlevnější způsob nakládání, je však přímo závislé na ceně půdy. Naopak spalování vyžaduje vyšší vstupní investice, ale současně také přináší příjmy z využití energie. Obecně se dá říci, že investiční náklady na zpracovatelské zařízení se liší podle typu zařízení, technik použitých pro snížení emisí a požadavků na kvalitu produktu.

c) sociální a zdravotní dopady

Zvýšení množství zpracování biologického odpadu nebude mít markantní vliv na snižování zaměstnanosti. Co se týče vlivu na zdraví, je ještě potřebné provést další výzkum po potvrzení teorie, že zpracování biologického odpadu na něj nemá žádný vliv.

V závěrečné části projednávána zelená kniha navrhuje nová opatření k rozšíření recyklace biologického odpadu v rámci EU, konkrétně stanovení společného recyklačního cíle (například v samostatných předpisech o biologickém odpadu), pravidel ohledně kvality a využití kompostu (materiál vyrobený z biologického odpadu by byl pokládán za výrobek a ne za odpad) a podpůrných opatření pro oddělený sběr.

Stanovisko vlády ČR:

Vláda ČR podporuje pokračování prací na samostatné směrnici o bioodpadech, která by významně přispěla k redukci emisí ze skládek, a tím i k ochraně klimatu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a jeho projednávání se připravuje.

K zelené knize proběhne na Radě pro životní prostředí 25. června 2009 diskuse a budou k ní přijaty závěry Rady.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložený návrh Zelené knihy o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 379

Pavel Vanoušek v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

379.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009***

**k Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské železniční síti
zajišťující konkurenceschopnost nákladní dopravy /kód dokumentu 17324/08,
KOM(2008) 852 v konečném znění/**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra dopravy Bc. Zdeňka Žáka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Pavla Vanouška a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 379

Pavel Vanoušek v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 17324/08

**Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské železniční síti
zajišťující konkurenceschopnost nákladní dopravy**

**KOM(2008) 852 v konečném znění, kód Rady 17324/08
Interinstitucionální spis 2008/0247/COD**

- **Právní základ:**
Článek 71 odst. 1 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
11. 12. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
22. 12. 2008

- **Datum projednání ve VEZ:**
22. ledna 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 27. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. 2. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Sdělení Komise *Směrem k železniční síti zaměřené na nákladní dopravu*¹⁰³ z října 2007 upozornilo na obtíže týkající se spolehlivosti, dostupných kapacit, řízení, informací, rychlosti a pružnosti v nákladní železniční dopravě.¹⁰⁴ Komise nyní doplňuje zjištění na základě proběhlých šetření, že je třeba: zlepšit nízkou kvalitu služeb provozovatelů infrastruktury vůči provozovatelům nákladní dopravy, infrastrukturu dále rozvíjet a zajistit její interoperabilitu s dalšími druhy dopravy, zlepšovat řízení kapacit a provozu či podporovat větší spolupráci provozovatelů infrastruktury. Z těchto důvodů a s ohledem na závazky v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, podporu optimálního využívání všech druhů dopravy a strategii snižování dopadů dopravy na životní prostředí vyhodnotila Komise jako nejvhodnější nástroj k realizaci výše uvedených záměrů předložení návrhu nařízení¹⁰⁵, které by mělo podporovat konkurenceschopnost železniční nákladní dopravy.
- **Obsah a dopad:**
Návrh doplňuje stávající právní předpisy Společenství v oblasti železniční dopravy, zaměřuje se na vytvoření tzv. evropské železniční sítě pro nákladní dopravu výběrem vhodných koridorů, jejichž účelem je umožnit provozování kvalitních služeb mezinárodní i vnitrostátní nákladní železniční dopravy na území nejméně dvou členských států. Návrh nařízení ukládá členským státům povinnost vybrat si koridory, které chtějí vytvořit v rámci sítě *TEN-T*¹⁰⁶ a které umožňují významný rozvoj nákladní železniční dopravy. Nejpozději do jednoho roku od vstupu nařízení v platnost musí členské státy přijmout nejméně jeden návrh na vytvoření koridoru (dále do tří let od vstupu v platnost 1 – 3 koridory dle hodnoty ročního výkonu nákladní železniční dopravy). Návrhy posoudí Komise a měla by mít pravomoc konečného rozhodnutí o návrzích. Nařízení se nevztahuje na místní a regionální sítě, sítě městské a příměstské či sítě v soukromém vlastnictví sloužící vlastníkovu pro vlastní nákladní dopravu. Koridor může naopak zahrnovat i prvky železniční sítě třetích zemí.

Provozovatelům infrastruktury návrh ukládá povinnost pro každý koridor vytvořit správní orgán (jako nezávislý právní subjekt) pro stanovení, řízení a aktualizaci prováděcího plánu

¹⁰³ KOM(2007) 608 v konečném znění. VEZ dokument projednal na své 31. schůzi dne 21. února 2008 a vzal ho na vědomí (usnesení č. 222).

¹⁰⁴ Komise se v tomto dokumentu zavázala předložit v průběhu roku 2008 návrh na vytvoření mezinárodních železničních koridorů zaměřených na nákladní dopravu.

¹⁰⁵ Dalšími alternativami byly: pouze politická iniciativa bez přijímání dalšího předpisu anebo úprava existující legislativy.

¹⁰⁶ Transevropské dopravní síť.

koridoru. Správní orgán mj. schvaluje prováděcí plán, vypracuje a schvaluje investiční plány pro infrastrukturu v koridoru, provádí strategii rozvoje strategických terminálů, zřizuje jediné kontaktní místo pro žádosti o přidělování tras, zveřejňuje informace o sítích a terminálech (zejména podmínky a způsoby přístupu k nim). Návrh rovněž předpokládá vytvoření pracovní skupiny složené z provozovatelů a vlastníků strategických terminálů¹⁰⁷ koridoru. Ta může zaujmout stanovisko k návrhům správního orgánu a správní orgán potom nesmí přijmout rozhodnutí v rozporu se stanoviskem pracovní skupiny. Provozovatelé infrastruktury koridoru minimálně jednou ročně koordinují plán velké údržby infrastruktury, vytvoří pracovní skupinu provozovatelů infrastruktury pod vedením Komise.

Návrh dále stanoví pravidla předností v přidělování tras v případech narušení provozu, jakož i kategorie nákladní dopravy (jedna kategorie jako „přednostní nákladní doprava“), povinnost zachování tzv. „rezervní kapacity“ či zavedení povinnosti koordinace řízení dopravy v koridoru.

Stanovisko vlády ČR:

ČR návrh obecně podporuje, vítá myšlenku vytvoření nákladních koridorů a užší mezinárodní kooperace. V případě ČR se v současnosti počítá jen s jedním nákladním koridorem (koridor E: Drážďany – Praha – Budapešť – Konstanta), do budoucna se však nevylučují další možné koridory. Nicméně ČR vyjadřuje pochybnosti, zda návrh garantuje, že nedojde k negativním dopadům na železniční osobní dopravu¹⁰⁸. Odmítá v případě nedostatečné kapacity železniční sítě přesouvat problém do jiných segmentů železniční dopravy. Zpochybňuje nutnost vytvoření dvou různých pracovních skupin, stejně jako zbytečně velký rozsah pravomocí správního orgánu i novou pravomoc Komise, kterou by jí nařízení v současné podobě dávalo v případě konečného rozhodnutí o výběru koridorů.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Návrh nařízení nebude vyžadovat zásah do právního řádu v podobě transpozičních předpisů, nařízení je předpisem přímo aplikovatelným na subjekty na území ČR.

Návrh by si v současné podobě vyžádal především administrativní náklady v souvislosti s účastí v navrhovaných strukturách koridoru (správní orgán, pracovní skupiny). Další finanční nároky (zejména na Státní fond dopravní infrastruktury, příp. Správu železniční dopravní cesty) si mohou vyžádat investiční záměry v souvislosti s úpravou a řízením koridoru.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh nařízení by měl být projednán v příslušném výboru (TRAN – doprava a cestovní ruch) Evropského parlamentu 31. března 2009 (zpravodajem výboru je český poslanec Petr Duchoň), první projednání na plénu bylo stanoveno na 22. dubna 2009. Rada ministrů pro dopravu by se měla návrhem poprvé zabývat na svém zasedání 11. – 12. června 2009 (mělo by být dosaženo základní politické dohody).

- **Závěr:**

¹⁰⁷ Jde o logistické terminály fungující jako překladiště, sklady, logistická centra atp.

¹⁰⁸ Jde zejména o situace, kdy kapacita infrastruktury není dostatečná. Proto také ČR navrhne doplnění článku 12 odst. 1 o větu: „Objem rezervované kapacity nesmí být v rozporu s požadavky na kapacitu zejména ze strany veřejné služby poskytované v osobní dopravě.“

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské železniční síti zajišťující konkurenceschopnost nákladní dopravy a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu;
- 2. usnáší se** postoupit dokument k projednání hospodářskému výboru PSP ČR.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 380

Pavel Vanoušek v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

380.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009***

k Návrhu směrnice Rady, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy a/nebo ropných produktů /kód dokumentu 15910/08, KOM(2008) 775 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka předsedy Správy státních hmotných rezerv Ing. Dušana Makovce, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Krilla a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 380

Petr Krill v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

DOKUMENT 15910/08

Návrh směrnice Rady, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy a/nebo ropných produktů

**KOM(2008) 775 v konečném znění, kód Rady 15910/08
Interinstitucionální spis 2008/0220/CNS**

- **Právní základ:**
Článek 100 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
14. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
20. 11. 2008

- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Konzultační.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 6. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 6. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předložený návrh je součástí strategie zvyšování energetické bezpečnosti (zajištěním zásobování ropou a ropnými produkty) jakožto jednoho ze tří pilířů současné energetické politiky. Týká se revize stávající úpravy udržování minimálních zásob ropy a ropných produktů, jeho přijetím by došlo k nahrazení tří legislativních aktů¹⁰⁹ pouze jedním předpisem. Nutnost revize byla potvrzena Evropskou radou v březnu 2007. Cílem návrhu je zajistit, aby udržované nouzové zásoby byly dostupné a použitelné v případě potřeby, dojde-li k narušení dodávek, a také sblížení předpisů se zásadami Mezinárodní energetické agentury (IEA). Návrh je součástí souboru dokumentů z listopadu 2008 označovaných jako tzv. bezpečnostně-energetický balíček (či tzv. druhý strategický přezkum).
- **Obsah a dopad:**
Návrh směrnice předkládá členským státům pravidla pro udržování nouzových zásob ropy nebo ropných produktů¹¹⁰ na úrovni odpovídající 90 čistých denních dovozů, resp. 70 dní spotřeby, je-li tato hodnota vyšší.¹¹¹ Seznam zásob členský stát trvale aktualizuje a informuje o nich Komisi (i zpětně po dobu 10 let). Stanoví možnost zavázat se (ovšem neodvolatelně!) k udržování i tzv. specifických zásob¹¹² na zvolené úrovni ve vlastnictví státu či jeho centrálního subjektu pro správu zásob. O takových zásobách a jejich změnách je členský stát povinen vést podrobný, pravidelně aktualizovaný seznam (odděleně od seznamu nouzových zásob) a informovat Komisi (i zpětně po dobu 10 let).¹¹³

Dále návrh členským státům ukládá povinnost zajistit trvale přístup k nouzovým a specifickým zásobám, jakož i jejich dostupnost. Obé nesmí být zastavováno nebo zatěžováno finančním či právním břemenem. Členský stát je dle návrhu povinen zřídit centrální subjekt pro správu zásob (může kdekoliv na území Společenství), pokud uloží

¹⁰⁹ Směrnice Rady 2006/67/ES ze dne 24. července 2006, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů; Rozhodnutí Rady 68/416/EHS ze dne 20. prosince 1968 o uzavírání a provádění zvláštních mezivládních dohod týkajících se povinnosti členských států udržovat minimální zásoby ropy a/nebo ropných produktů; Směrnice Rady 73/238/EHS ze dne 24. července 1973 o opatřeních ke zmírnění následků potíží v zásobování ropou a ropnými produkty.

¹¹⁰ Ve směsi s ropnými produkty se započítávají i biosložky (biopaliva) a aditiva.

¹¹¹ Metodiku výpočtu úrovně zásob podrobně stanoví přílohy.

¹¹² Týká se leteckých paliv, motorového benzínu, maziv, parafinovaných vosků, ropného koksu, ethanu, LPG atp.

¹¹³ Statistické výkazy zásob se předávají Komisi měsíčně u nouzových a specifických zásob, týdně u komerčních zásob.

povinnost spravovat zásoby hospodářskému subjektu působícímu na trhu.¹¹⁴ Takový subjekt je povinen zveřejňovat úplné informace o objemech zásob a minimálně 6 měsíců předem také podmínky, za nichž nabízí své služby hospodářským subjektům. Hospodářské subjekty, jimž stát uložil povinnost udržovat zásoby, mohou tuto povinnost převést na centrální subjekt nebo jiné hospodářské subjekty (dále však takto převedenou povinnost již nelze převést). I členské státy mohou převést svoji povinnost mimo své území na jiné členské státy.

Návrh zřizuje tzv. koordinační skupinu pro ropu a ropné produkty ze zástupců členských států, předsedá jí Komise. Útvary Komise mohou kdykoli rozhodnout o tom, že v členských státech provedou kontrolu týkající se nouzových a specifických zásob, což jim členské státy musí umožnit. Pro případ mimořádných situací (narušení dodávek) musí členské státy přijmout opatření, aby bylo možné uvolnit do oběhu celý objem nebo část nouzových zásob či specifických zásob a nařídít zvláštní nebo obecná omezení spotřeby, včetně přednostních přidělů určitým kategoriím spotřebitelů. Členské státy rovněž trvale udržují zásahové plány, které se uplatní v případě závažného narušení dodávek. V případě přijetí účinného mezinárodního rozhodnutí o uvolnění zásob do oběhu, má Komise právo uložit členským státům, aby uvolnily do oběhu celkový objem nebo část nouzových zásob či specifických zásob. K tomu lze ovšem přistoupit pouze po projednání koordinační skupinou. Členské státy provedou směrnici nejpozději do 31. prosince druhého kalendářního roku po jejím přijetí. Komise tři roky po jejím vstupu v platnost vyhodnotí její uplatňování a posoudí možnost uložit povinné udržování specifických zásob.

Stanovisko vlády ČR:

ČR nesouhlasí se zvyšováním administrativní zátěže v podobě povinnosti zavedení již třetí měsíční ropné statistiky, k čemuž by došlo zkrácením termínu u zasílání energetických úloh. Navrhuje zavést týdenní hlášení komerčních zásob spíše v rámci Nařízení EP a Rady (ES) č. 1099/2008 ze dne 22.10.2008 o energetické statistice a nikoliv prostřednictvím této směrnice o nouzových zásobách z důvodů zajištění vzájemné provázanosti s mezinárodní energetickou ropnou statistikou.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Přijetí návrhu by si vyžádalo změnu zákona č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy a zvýšení současného stavu zásob o minimálně 10 dní (SSHR připravuje materiál pro vládu v souladu s usnesením vlády č. 107 z 30. 1. 2008, podle kterého budou dovozci, výrobci a skladovatelé povinni udržovat povinné zásoby ve výši 30 dní.

Dopad na státní rozpočet není v této fázi možné odpovědně odhadnout a kvantifikovat.

• **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh přidělen k projednání příslušnému výboru (ITRE, zpravodajem je český poslanec Miloslav Ransdorf), výbor by se měl návrhem zabývat 31. března 2009, projednání na plénu by mělo proběhnout 21. dubna 2009. V průběhu předsednictví ČR bude projednávání dokumentu jako součásti listopadového balíčku probíhat na Radách ministrů pro energetiku.

• **Závěr:**

¹¹⁴ U specifických zásob lze hospodářský subjekt pověřit pouze řízením zásob, nikoliv jejich prodejem ani pořizováním.

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Návrh směrnice Rady, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy a/nebo ropných produktů a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 381

Petr Krill v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

381.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

ke Sdělení Komise ohledně zprávy o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2008 /kód dokumentu 16978/08, KOM(2008) 774 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Erika Geusse, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 16978/08

**Sdělení Komise ohledně zprávy o konkurenceschopnosti Evropy
v roce 2008**

KOM(2008) 774 v konečném znění, kód Rady 16978/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
28. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
9. 12. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
22. 1. 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 10. 2. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. 2. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zpráva není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise předložila Radě výroční zprávu o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2008. Zpráva se zaměřuje na změny růstu produktivity EU a hodnotí různé faktory, které mohou mít vliv na konkurenceschopnost, jako je otevřenost obchodu, přímé zahraniční investice, sociální odpovědnost podniků a udržitelná průmyslová politika. Dále se zpráva zabývá konkurenceschopností malých a středních podniků.
- **Obsah a dopad:**
Zpráva vyhodnocuje stav konkurenceschopnosti EU v roce 2007. Zejména hodnotí změny v růstu produktivity EU a rozebírá různé faktory, které mohou mít vliv na konkurenceschopnost. Dále se zabývá konkurenceschopností nejvýznamnějšího segmentu hospodářství – malými a středními podniky. V závěru zprávy Komise nastiňuje budoucí priority a politická doporučení pro růst a zaměstnanost.

Hospodářský růst EU v roce 2007 nadále pokračoval, i když ve čtvrtém čtvrtletí došlo k jeho zpomalení. (reálný HDP v EU vzrostl v roce 2007 o 2,6 %). Hospodářský růst EU byl podpořen vysokou mírou růstu zaměstnanosti, která činila přibližně 1,7 %, zatímco růst produktivity práce mírně oslabil (z 1,5 % v roce 2006 na 1,3 % v roce 2007).

Hospodářský růst EU ve srovnání se Spojenými státy sice dlouhodobě posiluje, pokud jde o produktivitu a životní úroveň, ale výše hrubého domácího produktu na hlavu byla v roce 2007 v EU nižší než v USA, a to zhruba o třetinu (EU-27=100, USA=154,3). Důvody, proč tento rozdíl přetrvává, jsou různé v různých členských státech EU. Částečně je to způsobeno rozdíly mezi odpracovanými hodinami na osobu. U některých členských států EU (Belgie, Francie a Nizozemska) tyto rozdíly plně vysvětluje nižší počet odpracovaných hodin, zatímco hodinová produktivita práce těchto států úroveň USA ve skutečnosti převyšuje. Pokud jde o nové členské státy EU-12, nižší úroveň HDP na hlavu je způsobena zejména nižší produktivitou práce. Rozdíly v produktivitě v rámci členských států EU se zmenšují, nové členské státy dohánějí produktivnější ekonomiky a některé z nejbohatších členských států EU dokonce dosahují vyšší produktivity než USA.

V EU nadále přetrvávají velké rozdíly mezi odvětvími v jejich podílu na růstu produktivity práce. Ve srovnání s USA vykazuje EU vyšší růst produktivity práce v odvětví pošta a telekomunikace, vnitrozemská doprava a finanční zprostředkovatelství, zatímco USA dosahují vyšší míru růstu zejména v maloobchodě.

Zpráva ukazuje, že zahraniční obchod a přímé zahraniční investice příznivě působí na hospodářský růst a konkurenceschopnost země. Rovněž tak jednotný vnitřní trh EU zaujímá významnou roli při využívání výhod plynoucích z produktivity na základě jeho otevřenosti. Odhaduje se, že pokud by zanikl dvoustranný obchod v rámci EU, průměrná produktivita by se snížila o 13 %.

Pro posilování konkurenceschopnosti EU jsou významné i necelní překážky a znalosti o vývozních trzích ve třetích zemích.

Zpráva ukazuje, že podnikání a malé a střední podniky lze považovat za hlavní hybatele hospodářského výkonu EU, neboť ovlivňují strukturální změny, inovace a hospodářský růst. Existence malých a středních podniků sama o sobě není zárukou růstu produktivity práce nebo růstu přidané hodnoty, ale podnikatelské prostředí vytvářené silnou přítomností malých a středních podniků přispívá k vytvoření dynamiky podnikání a rozvoji společností s potenciálem rychlého růstu v daném odvětví/zemi.

Z porovnání podnikatelského prostředí EU a USA vyplývá, že tržní prostředí v USA je konkurenceschopnější a umožňuje větší experimentování v rámci trhu a ukazuje se, že překážky růstu ve srovnání s USA jsou největším problémem podnikání v EU.

Rovněž udržitelná průmyslová politika a její posun k nízkoemisní ekonomice vytváří podmínky pro růst trhů s produkty „přátelskými k životnímu prostředí“ a dává příležitosti pro konkurenceschopnost tohoto odvětví na mezinárodních trzích.

Zpráva poukazuje na pozitivní vztah konkurenceschopnosti a sociální odpovědnosti podniků (koncept, který slouží obchodním společnostem za základ dobrovolné integrace sociálních záležitostí a otázek životního prostředí do obchodních operací a vzájemných vztahů se zúčastněnými subjekty), která může přispět k udržitelnému rozvoji a zároveň

podpořit inovační potenciál EU a její konkurenceschopnost. Zpráva ukazuje, že nejsilnější pozitivní dopad sociální odpovědnosti podniků na konkurenceschopnost se nachází zejména v oblasti lidských zdrojů, řízení rizik a řízení dobré pověsti společnosti a inovací.

V závěru zprávy Komise konstatuje, že dobře navržené a provedené politiky v některých oblastech (jako je obchod, inovace a podnikání nebo energetika) mohou přispět k posílení konkurenceschopnosti hospodářství EU. Zpráva ukazuje, že priority a politická doporučení obsažená ve strategii pro růst a zaměstnanost EU na období 2008 – 2010 jsou i nadále důležité. EU musí podporovat inovace, použití informačních a komunikačních technologií a hospodářskou soutěž především v oblasti maloobchodu a trhu s výrobky. Komise je názoru, že pokud bude iniciativa „Small Business Act“ provedena na všech úrovních,lepší se podnikatelské prostředí a podpoří se podnikání.

Pokud jde o vnější rozměr konkurenceschopnosti, měly by se tržní strategie zaměřit na snížení nákladů za hranicemi, zejména mezinárodní spolupráci v oblasti právních předpisů a politik zaměřených na snížení necelních překážek a celních postupů. To může přispět ke značnému zvýšení produktivity hospodářství EU.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Sdělení Komise ohledně zprávy o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2008, která však nezohledňuje situaci, která nastala v závěru roku 2008.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

382.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

**k Zelené knize o kolektivním odškodnění spotřebitelů /kód dokumentu 16658/08,
KOM(2008) 794 v konečném znění/**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Erika Guesse, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Kateřiny Jacques a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Kateřina Jacques v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 16658/08

**Zelená kniha o kolektivním odškodnění spotřebitelů
KOM(2008) 794 v konečném znění, kód Rady 16658/08**

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
27. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
3. 12. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 9. 2. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. 2. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zelená kniha není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Zelená kniha o kolektivním odškodnění spotřebitelů navazuje na cíle stanovené Strategií spotřebitelské politiky¹¹⁵, zejména na podporu vnitřního maloobchodního trhu, a to posílením důvěry spotřebitelů v jiné právní systémy. Zelená kniha se zaměřuje na řešení hromadných nároků a jejím cílem je zajistit účinné prostředky kolektivního odškodnění pro všechny občany EU. Zelená kniha popisuje a hodnotí stávající situaci v této oblasti a navrhuje další možnosti její úpravy. Nabízí čtyři základní možnosti řešení, které se liší především mírou zapojení ze strany EU a závaznosti pro jednotlivé členské státy. Jedná se o tyto možnosti:
 - žádné společné řešení na úrovni ES;
 - řešení založené pouze na spolupráci mezi členskými státy;
 - řešení na základě kombinace stávajících nástrojů jednotlivých politik;
 - harmonizace soudního kolektivního odškodnění na úrovni ES.

¹¹⁵ Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 13. března 2007 – Strategie spotřebitelské politiky EU 2007 – 2013 – Posílit postavení spotřebitelů, zvýšit jejich blahobyt a účinně je chránit.

Zelená kniha se snaží nabídnout řešení pro hromadné nároky, jenž se týkají zejména malých částek. Problém spočívá v tom, že tyto nároky se vyskytují většinou v odvětvích, ve kterých je velká pravděpodobnost přeshraničních aktivit, jako například finanční služby, telekomunikace nebo cestovní ruch, a proto je jejich vymáhání ještě obtížnější. Překážkou jsou vysoké náklady řízení (soudní poplatky a právní pomoc) a jeho složitost a zdoluhavost. Komise uvažuje i o možnosti využití individuálních mechanismů alternativního řešení těchto sporů.

- **Obsah a dopad:**

Jak již bylo uvedeno, Komise v zelené knize navrhuje čtyři základní možnosti řešení, jenž je možno vzájemně kombinovat. Jejich cílem je nastavit a zajistit mechanismy tak, aby fungovaly jak na straně spotřebitelů, tak i na straně hospodářských subjektů.

Prvním navrhovaným řešením je zachovat stávající stav, a tedy nepřijímat žádné další opatření na úrovni ES a vyčkat na posouzení dopadu již přijatých opatření na vnitrostátní úrovni a úrovni ES. V rámci právního rámce ES může mít na tuto oblast vliv směrnice o mediaci¹¹⁶, která má být transponována do roku 2011, a nařízení o drobných nárocích¹¹⁷, které je použitelné od 1. ledna 2009. Zprávy o jejich uplatňování mají být Komisí předloženy v roce 2014 v případě nařízení a v roce 2016 v případě směrnice.

Druhá varianta je založena na spolupráci mezi členskými státy, kdy by bylo povinností jednotlivých států zajistit, aby spotřebitelé v celé EU mohli využívat mechanismy kolektivního odškodnění, jenž jsou v jednotlivých členských státech k dispozici. Důležité je, aby členské státy, které již mají fungující systém kolektivního odškodnění, ho otevřely spotřebitelům z jiných členských států a ty, které ho ještě nemají, tento mechanismus zavedly. Tohoto cíle je možné dosáhnout například prostřednictvím doporučení nebo směrnice, která by však stanovila pouze obecný rámec úpravy. V současné době má pouze 13 členských států zavedenou určitou formu kolektivního odškodnění.

Kombinace již existujících závazných a nezávazných nástrojů je třetí navrhovanou variantou. Její podstatou je najít řešení zjištěných překážek, mezi které patří například vysoké náklady řízení, složitost, délka řízení a nedostatečná informovanost spotřebitelů. Kombinací nástrojů by mělo dojít k:

- zlepšení mechanismů alternativního řešení sporů, které může být efektivní pro nároky nízké nebo střední hodnoty (rychlejší, méně nákladný a flexibilnější);
- rozšíření působnosti vnitrostátních řízení o drobných nárocích na hromadné nároky;
- rozšíření působnosti nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele¹¹⁸, například prostřednictvím nové pravomoci, na základě které by příslušný orgán členského státu mohl po zjištění protiprávního jednání požadovat po hospodářském subjektu odškodnění pro poškozeného spotřebitele. Podrobnosti o fungování tohoto mechanismu by byly stanoveny jednotlivými členskými státy;

¹¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech.

¹¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích.

¹¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele.

- podpoře podniků, aby zlepšovaly své systémy řešení stížností a přijímaly opatření zvyšující povědomí spotřebitelů o stávajících prostředcích odškodnění prostřednictvím samoregulačních opatření například ve formě kodexů.

Poslední varianta počítá s přijetím závazného či nezávazného harmonizujícího opatření, jehož cílem je zavedení mechanismu kolektivního odškodnění ve všech členských státech. Komise navrhuje, aby každý spotřebitel v EU mohl získat v rámci hromadných sporů odpovídající odškodnění, a to prostřednictvím zástupných nebo skupinových žalob nebo precedentních případů. V rámci této varianty je potřeba vyřešit mnoho otázek, například ohledně financování. Komise navrhuje vyloučit kolektivní žaloby ze soudních výloh nebo omezit poplatky za právní poradenství. Při zástupných žalobách by subjekty, které zastupují spotřebitele, mohly být například financovány z podílu na náhradě škody. Dalším problémem je potřeba předcházet neoprávněným nárokům – o oprávněnosti může rozhodnout soudce nebo pověřený veřejný orgán. Komise navrhuje, aby byl rozdělováním náhrady škody pověřen soud a současně aby bylo spotřebitelům umožněno připojit se k hromadné žalobě potom, co byl vynesena precedentní rozsudek s účinky pro všechny oběti. Každý spotřebitel by však musel dodržovat speciálně stanovený postup, aby se na něj účinky rozsudku mohly vztahovat, což by mělo zabránit nekontrolovatelnému nárůstu sporů.

Podle předpokladů obsažených v závěrech zelené knihy by Komise měla obdržet do 1. března 2009 odpovědi od zúčastněných stran, které by měly být vyhodnoceny do konce března 2009. Na jejich základě Komise předloží v průběhu roku 2009 nový politický dokument.

Stanovisko vlády ČR:

Vláda ČR se obává, že unijní harmonizovaná úprava této problematiky by mohla zasáhnout do pravomocí členských států, přičemž v současné době nelze prokázat výhodnost navržených řešení. Existuje obava, že by mohlo dojít k porušení zásad subsidiarity a proporcionality, a proto vláda ČR upřednostňuje první navrhovanou variantu – žádné opatření na úrovni ES. Gestor považuje vnitrostátní procesní prostředky, jako je například spojení věci, pravidla pro náhradu škody a pravidla pro soudní poplatky nebo systém mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, za dostačující.

Činnost Společenství by měla být podle vlády ČR pouze podpůrná (např. informovanost veřejnosti o právních úpravách jednotlivých členských států, medializace spotřebitelských organizací nebo monitoring uplatňování spotřebitelských práv). Za jediný možný právní předpis proto gestor považuje doporučení.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele a jeho projednávání se připravuje.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** zelenou knihu a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu;

2. **n e s o u h l a s í** s pozicí ČR podporující řešení 1 – žádné společné řešení na úrovni ES;

3. **d o p o r u č u j e v l á d ě** podporovat navrhovaná řešení 2 – spolupráce mezi členskými státy a 3 – kombinace stávajících nástrojů jednotlivých politik.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Kateřina Jacques v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Usnesení VEZ č. 317 Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

383.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o směrnici 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu /kód dokumentu 15905/08, KOM(2008) 769 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Erika Geusse, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Krilla a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Petr Krill v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

DOKUMENT 15905/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o směrnici 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu

KOM(2008) 769 v konečném znění, kód Rady 15905/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
14. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
20. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 15. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 20. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Sdělení předkládá Komise na základě článku 10 směrnice 2004/67/ES¹¹⁹, který stanoví, že na základě vyhodnocení provádění směrnice může Komise v případě potřeby vydat doporučení nebo předložit návrhy týkající se dalších opatření na posílení bezpečnosti dodávek.¹²⁰ Cílem sdělení je navrhnout hlavní směry a zásady revize směrnice 2004/67/ES, která by odstranila její hlavní nedostatky a přizpůsobila ji aktuálním potřebám reflektujícím současný stav zajištění dodávek zemního plynu do EU.¹²¹ Bezpečnost dodávek je jedním ze tří základních pilířů současné energetické politiky Unie, zemní plyn je dle Komise druhým nejdůležitějším palivem v energetickém mixu EU.

¹¹⁹ Směrnice Rady 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu.

¹²⁰ Bezpečnost dodávek zemního plynu Komise definuje jako dostupnost zemního plynu pro uživatele za přijatelné ceny.

¹²¹ Předkládané sdělení Komise vydala 13. listopadu 2008, tj. ještě před lednovým přerušením dodávek zemního plynu do některých členských států EU v důsledku rusko-ukrajinského sporu.

Sdělení je součástí souboru dokumentů z listopadu 2008 označovaných jako tzv. bezpečnostně-energetický balíček (či tzv. druhý strategický přezkum).

- **Obsah a dopad:**

Sdělení vychází za základních předpokladů **nutnosti dokončit vnitřní trh se zemním plynem**¹²² a aktuální **absence jakéhokoliv nouzového plánu pro řešení případného narušení zásobování EU**, na které jsou tržní mechanismy a vnitrostátní nouzové plány nedostatečné. V těchto případech je zcela zásadní **regionální spolupráce**. Dle hodnocení provedení směrnice 2004/67/ES jsou **pozice členských států v oblasti zajištění dodávek příliš různorodé**. Jde především o výrazné rozdíly ve vymezení rozsahu chráněných spotřebitelů, stanovení standardu bezpečnosti dodávek (narušení, částečné narušení, mimořádné podmínky v zimním období), definici úlohy a odpovědnosti účastníků trhu a sledování bezpečnosti dodávek. Jako další významné nedostatky dosavadní platné úpravy sdělení uvádí nedostatečný rozsah údajů poskytovaných členskými státy, absence nouzového plánu či mechanismu solidarity na regionální úrovni, příp. na úrovni EU, či nedostatečné upřesnění nástrojů k zajištění bezpečnosti dodávek. Velmi kladně je naopak hodnocena činnost koordinační skupiny pro otázky plynu.¹²³

Komise na základě uvedených zjištění **navrhuje**:

- ☞ přezkoumat a sjednotit standardy bezpečnosti dodávek (např. standard částečného narušení dodávek),
- ☞ další analýzu nouzových opatření a používaných nástrojů (např. vzájemné hodnocení zemí a výměna osvědčených postupů),
- ☞ nové vymezení opatření Společenství¹²⁴,
- ☞ stanovení účinného nouzového plánu,
- ☞ zvýšení transparentnosti (navržení přiměřené oznamovací povinnosti),
- ☞ mechanismus zajištění rezerv pro chráněné subjekty,
- ☞ podporovat rozvoj obchodních zásob,
- ☞ v oblasti strategických zásob nestanovovat žádnou povinnost na úrovni EU.¹²⁵

V této souvislosti je na závěr sdělení **předloženo ke konzultaci 6 základních otázek**:

- ☞ Jak stanovit srovnatelné standardy bezpečnosti dodávek, které kladou stejnou, přiměřenou zátěž na účastníky trhu a současně respektují rozdíly mezi členskými státy?
- ☞ Měla by směrnice rozšířit povinnou ochranu mimo domácnosti na výrobce elektrické energie, malé a střední podniky nebo jiné ohrožené spotřebitele?
- ☞ Jaká by měla být přesná opatření stanovená v mechanismu Společenství, v regionálních nouzových plánech a nouzovém plánu EU?
- ☞ Jak by měly být nejlépe vymezeny regiony pro bezpečnost dodávek zemního plynu?
- ☞ Jak by bylo možno hospodářsky kompenzovat solidaritu?

¹²² S tímto účelem byl předložen v září 2007 tzv. třetí liberalizační energetický balíček pro vnitřní trh, jeho projednávání by v ideálním případě mohlo být ukončeno v průběhu letošního roku přijetím nových předpisů pro vnitřní trh s elektrickou energií a zemním plynem.

¹²³ Koordinační skupina pro otázky plynu spojuje zástupce členských států a plynárenského odvětví a spotřebitelů prostřednictvím jejich evropských sdružení (Eurogas, OGP, GIE, IFIEC, BEUC, Eurelectric).

¹²⁴ Ke stanoveným opatřením by mohlo patřit: společné vyhlášení mimořádné situace, rozvržení dostupných dodávek a kapacity infrastruktury mezi postižené země, koordinace odbavování a spuštění nouzových opatření v nepostižených nebo méně postižených oblastech ke zvýšení množství dostupného zemního plynu pro postižené trhy (přerušitelné smlouvy, přechod na jiné palivo, odběr ze zásobníků plynu, flexibilita dodávek – viz níže: rezerva bezpečnosti dodávek).

¹²⁵ Zde je situace zcela odlišná od zásobování ropou a ropnými produkty, kde je členským státům stanovena povinnost udržovat minimální zásoby.

☞ Jak lze posílit bezpečnost dodávek zemního plynu s co nejnižšími náklady?

Stanovisko vlády ČR:

ČR podporuje revizi směrnice zejména s ohledem na upřesnění definice závažného narušení dodávek a to nejen pro celé společenství, ale také pro určitý region, viz lednová plynová krize, a dále vytvoření mechanismu reakce Společenství na takové narušení dodávek, vytvoření reálného mechanismu solidarity v rámci Společenství a konečně vytvoření krizového plánu pro všechny tři regiony EU v závislosti na hlavním dodavateli zemního plynu.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez dopadu.

• **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se projednání dokumentu nachází v přípravné fázi, dokument byl přidělen příslušnému výboru (ITRE), harmonogram projednání prozatím nebyl stanoven. V průběhu předsednictví ČR bude projednávání dokumentu (jako součásti listopadového balíčku) probíhat na Radách ministrů pro energetiku, současně jako jedno z hlavních témat energetického přezkumu a s ohledem na lednovou plynovou krizi se očekává předložení návrhů konkrétních opatření vycházejících z konceptů a zásad navržených v tomto sdělení.

• **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** předložené sdělení a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu;
2. **v í t á** iniciativu na evropské úrovni v oblasti zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu do EU;
3. **p o d p o r u j e** vytvoření mechanismu reakce Společenství na narušení dodávek zemního plynu do členských států EU.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Petr Krill v. r.
zpravodaj výboru

Gabriela Kalábková v. r.
místopředsedkyně výboru

Příloha č. 1

10 July 2008

Doc 10255/08: Communication from the Commission on the European Transparency Initiative—a Framework for relations with interest representatives (register and code of conduct)

This Communication and your accompanying Explanatory Memorandum were considered by Sub-Committee E (Law and Institutions) at its meeting on 9 July. We decided to keep the matter under scrutiny.

We welcome the Commission's introduction of a register of lobbying organisations and the other plans set out in the Communication as useful steps towards greater transparency in lobbying practice in the EU. We note that the European Parliament's arrangements for regulating lobbying which are, *de facto*, mandatory appear further advanced than those introduced by the Commission, and we endorse the calls by both the Commission and the European Parliament for consideration of the development of a common system of regulation for the Commission and the Parliament.

The Commission's plans leave a number of fairly obvious questions and, given the range of views on those plans reported in the press, we were disappointed that you did not discuss at least some of these in your EM. We should be grateful for your views on the system of registration and the Code of Conduct established by the Commission, and on the following particular issues:

- We were unclear as to the scope of the term "interest representatives". Does it include organisations that lobby solely in their own interest (such as a company making representations about legislation that would affect it) or is it limited to those who represent other persons or organisations?
- The register and Code are non-binding. Does this not mean that there will still be an incomplete picture of the extent of lobbying?
- Organisations have to register but not individuals, so the members of lobbying firms will not appear in the register. Will this not mean a lack of transparency where, for example, officials leave the Commission and join lobbying firms?
- What would be the practical effect of suspension or exclusion from the register?
- Do you consider that the seven Rules in the Code of Conduct are sufficient to regulate the practice of lobbying?
- How will financial transparency be achieved? This is particularly important in relation to organisations that receive funding from the EU budget, about which we heard in the course of our recent inquiry into the Initiation of EU Legislation.

I am copying this letter to Michael Connarty MP, Chairman of the Commons European Scrutiny Committee; and to Alistair Doherty, Clerk to the Commons Committee; Michael

Carpenter, Legal Adviser to the Commons Committee; Les Saunders (Cabinet Office); and Tom Hines, Departmental Scrutiny Co-ordinator.

GRENFELL (lord Greenfell, předseda Select Committee, House of Lords – vložila J. Syllová)

Jim Murphy MP
Minister for Europe
Foreign & Commonwealth Office
King Charles Street
Whitehall
London SW1A 2A

Kategorie činností			ke t.c o m
Cíle a úkoly organizace:	E-Energy	jiné podobné organizace	
Organizace má zájmy na úrovni/úrovních:	e Market is van r c f		
Hlavní činnosti v rámci zastupování zájmových skupin prováděné organizací:			< E 5 E 0 0 0 g 0
			not applicable

Kategorie činností: a přesněji: Oso Fun kce:	„in-house profesní sdružení	p h apan John Chave r n Secretary General
Kontaktní údaje esa Tele fais fon		R ú e 3 e
Oblasti zájmů deklarované		• Audiovi

Info

H

< 50000 €

Sídle ad Netwónkfy
Dřášířsoarvěšjinfornace
Čínocspřicpřevátčkrayicí se
zagatpavátmióšájdíevých
Hštpydešíngasjzavčýřdi
skstipnovárgzářněřých
sktopintopobáděné
organizací:

PGEU closely monitors the activities of the EU Institutions relevant to health and pharmaceuticals. Supported by the national associations, the secretariat examines EU proposals in several policy areas, mainly public health, pharmaceutical legislation, internal market and consumer protection, and it highlights to PGEU's members their potential impact on the pharmacy profession.

The objective of the work of the PGEU is to ensure that the views of community pharmacists are taken into account in the decision making process at European level, so that the legislative framework supports pharmacists in further developing their role as key player in the provision of healthcare to European citizens.

Usnesení č. 386

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

386.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň /kód dokumentu 13983/08, KOM(2008) 637 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra práce a sociálních věcí Mgr. Michala Sedláčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Anny Čurdové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 386

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 13983/08

**Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice
Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti
a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň
krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň**

**KOM(2008) 637 v konečném znění, kód Rady 13983/08
Interinstitucionální spis 2008/0193/COD**

- **Právní základ:**
Čl. 137 odst 2, čl. 141 odst. 3 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
3. 10. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
16. 10. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 11. 2008 (1. kolo)

- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 20. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 23. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Legislativní součástí „Balíčku Komise“, jehož účelem je sladění rodinného a pracovního života, je *návrh¹²⁶ směrnice EP a Rady o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň¹²⁷*, jehož cíle vyplývají již ze samotného názvu návrhu. Jsou jimi tedy primárně zlepšení ochrany zdraví zaměstnankyň těhotných, kojících či krátce po porodu.

Nosným bodem návrhu je přitom prodloužení minimální doby mateřské dovolené, která je dosavadní *Směrnicí 92/85/EHS* stanovena na 14 týdnů, na dobu 18 týdnů. Smyslem tohoto návrhu je usnadnění návratu matek na trh práce po ukončení mateřské dovolené a zároveň pomoc při zotavení se z bezprostředních následků porodu.

Navrhovaná směrnice by však měla sloužit i k zajištění větší rovnosti mezi ženami a muži v otázce příležitostí na trhu práce a k nižšímu využívání institutu rodičovské dovolené.

Úprava se přitom opírá o čl. 137 odst. 2 a čl. 141 odst. 3 SES, na jejichž základě Společenství podporuje a doplňuje činnost členských států mj. v oblasti pracovních podmínek, sociálního zabezpečení a sociální ochrany pracovníků. Rada zároveň na základě výše uvedeného právního rámce přijímá opatření k uplatnění zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v otázkách práce a zaměstnanosti, a to včetně zásady stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci.

- **Obsah a dopad:**
Návrh mění stávající *směrnicí 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň*.

Jak již bylo zmíněno, prodlužuje zejména délku mateřské dovolené ze stávajících 14 na 18 týdnů, z čehož 6 je obligatorně stanovených po porodu. Ženy by si zároveň mohly zvolit, kdy si vyberou nepovinnou část mateřské dovolené, zda před porodem či po něm. Za předpokladu, že k porodu dojde až po očekávaném datu, prodlouží se část dovolené až ke skutečnému datu porodu, aniž by byla krácena část dovolené po narození.

Navrhovaná směrnice také zakazuje během mateřské dovolené veškeré přípravy na případnou výpověď, pokud nesouvisí s výjimečnými okolnostmi. Upřesňuje také, že po mateřské dovolené má žena nárok vrátit se na svou původní pracovní pozici, nebo tomu

¹²⁶ Návrh je prioritní iniciativou pracovního programu Komise na rok 2008, k dispozici na internetové adrese http://ec.europa.eu/atwork/programmes/docs/clwp2008_roadmap_priority_initiatives.pdf

¹²⁷ návrh KOM(2008) 637 v konečném znění

odpovídající, ovšem ne za horších podmínek. Krom toho může zaměstnankyně po návratu z mateřské dovolené požádat svého zaměstnavatele, aby přizpůsobil délku a rozvržení pracovní doby zaměstnankyně tak, aby vyhovovala nové rodinné situaci.

Podle nové úpravy by se také ženám na mateřské dovolené měl vyplácet celý měsíční plat, i když dopad tohoto ustanovení je změkčen klauzulí, dle které může členský stát tuto dávku moderovat, nesmí však být nižší než nemocenská dávka.

Nové je i ustanovení týkající se přesunutí důkazního břemene při sporu vyplývajícím z této navrhované směrnice z poškozeného na žalovaného, který nově musí dokázat, že k tvrzenému porušení směrnice nedošlo.

Stanovisko ČR

Z obecného pohledu ČR zastává názor, že vnitrostátní právní úprava vysoce překračuje standardy uvedené v návrhu směrnice, **s výjimkou institutu dodatečné mateřské dovolené pro širší okruh případů, než jsou pouze vícečetné porody. S některými body směrnice však ČR nesouhlasí a pokusí se během projednávání návrhu dosáhnout jejich změny.**

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Na programu pléna Evropského parlamentu dne 5. 5. 2009.
- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň;
2. **u s n á š í s e** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády
pro informaci výboru pro sociální politiku;
3. **ž á d á v l á d u** , aby ho informovala o dalším průběhu projednávání návrhu směrnice.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Usnesení č. 387

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

387.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009***

ke Zprávě Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: "Provádění barcelonských cílů týkajících se zařízení péče o děti předškolního věku" /kód dokumentu 13978/08, KOM(2008) 638 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra práce a sociálních věcí Mgr. Michala Sedláčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Anny Čurdové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 387

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 13978/08

Zpráva Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Provádění barcelonských cílů týkajících se zařízení péče o děti předškolního věku“

KOM(2008) 638 v konečném znění, kód Rady 13978/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
3. 10. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
9. 10. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**

13. 11. 2008 (1. kolo)

- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 22. 11. 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 2. 12. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zpráva není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Zpráva Komise o Provádění barcelonských cílů týkajících se zařízení péče o děti předškolního věku¹²⁸ je součástí tzv. Balíčku ke zlepšení rovnováhy pracovního, osobního a rodinného života. Tato zpráva jako nelegislativní součást Balíčku hodnotí a analyzuje plnění tzv. barcelonských cílů.¹²⁹

Vytyčení *barcelonských cílů* bylo vedeno snahou o stabilní zvýšení zaměstnanosti, a to především u žen-matek. Barcelonské cíle byly ve zkratce kvantifikovány tak, že všechny členské státy EU by měly zajistit, ať už prostřednictvím veřejné či soukromé iniciativy, péči pro děti do 3 let věku, a to v rozsahu 33 %, a pro děti předškolního věku starší 3 let v rozsahu 90 %, a to z důvodu vyšší šance rodičů (zpravidla matky) najít zaměstnání již co nejdříve po narození dítěte. Tyto cíle by měly ideálně být naplněny během roku 2010.

Aktivity českého předsednictví v Radě EU

Dne 3. 2. 2009 na tuto zprávu reagovalo MPSV ČR, které na svých internetových stránkách prezentovalo tzv. *Dvanáct bodů k snahám českého předsednictví otevřít debatu o barcelonských cílech.*¹³⁰

Zde připomíná, že barcelonské cíle nejsou součástí primárního práva ES, ale výhradně politickým závazkem. Dále zdůrazňuje, že většina států EU cíle neplní a ani nenaplní, a to včetně České republiky. Přesto cíle v oblasti politiky nezaměstnanosti MPSV nezpochybňuje, ale poukazuje i na další faktory, kterých je třeba dbát, a zároveň se snaží na toto téma „nastartovat debatu“.

MPSV například poukazuje na fakt, že rozhodnutí o způsobu péče o děti je předně třeba nechat na rodičích, přičemž by nemělo být nahlíženo na domácí péči o dítě jako nesprávnou. Jen tak lze odstranit tradiční stereotyp, že péče o dítě doma nebude považována za „nicnedělání“.

MPSV argumentuje i tím, že za komunistického režimu se stát snažil do jeslí umístit maximální počet dětí do 3 let věku, podařilo se mu však dosáhnout pouze hranice 24 %. Nyní se (dle názoru MPSV i v důsledku klesající poptávky) snížil stav na pouhých 0,5 – 2 % dětí. Proto by bylo chybou vracet se k modelu vysokého procenta umístění dětí do

¹²⁸ Zpráva Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, KOM(2008) 638 ze dne 3. 10. 2008, o Provádění barcelonských cílů týkajících se zařízení péče o děti předškolního věku.

¹²⁹ Závěry předsednictví Evropské rady v Barceloně, 15. – 16. 3. 2002, dokument SN 100/1/02 REV 1.

¹³⁰ <http://www.mpsv.cz/cs/6215>

veřejných zařízení kolektivní péče, ale naopak je třeba poskytnout rodinám finanční prostředky přímo, kdy se rodiny budou moci rozhodnout, kterou alternativu využijí.

Ministerstvo však zdůrazňuje, že v žádném případě nechce vracet ženy ze zaměstnání do domácnosti, ale chce se zabývat problémy rodičů, kteří preferují možnost zůstat s dětmi do 3 let věku doma.

S názorem MPSV však nesouhlasí například obecně prospěšná společnost *Gender Studies*, která 4. února vydala reakci na dvanáct bodů MPSV.¹³¹ Upozorňuje mj. na jazykový rozpor barcelonských cílů a 12 bodů, kdy MPSV hovoří o kolektivním zařízení péče o děti, zatímco barcelonské cíle ukládají povinnost zajistit dítěti péči jakoukoli formou, tedy i formou péče v domácnosti.

Zpráva Gender Studies kritizuje také navrhovaný institut tzv. vzájemné rodičovské výpomoci, kdy rodičovskou výpomoc budou moci provádět osoby bez zvláštních školení, avšak pouze ty, které jsou rodiči dítěte do 7 let věku.

Připomíná přitom, že zde doposud nebyl proveden relevantní výzkum, na základě kterého by bylo patrné, kdy se ženy a muži chtějí vracet z rodičovské dovolené do práce, zda mají zájem v průběhu rodičovské dovolené pracovat či zda by měli zájem využívat zařízení péče o děti mladší tří let.

Barcelonské cíle kromě *Gender Studies* oficiálně podpořil také *Výbor Českomoravské konfederace odborových svazů pro rovné příležitosti žen a mužů* ve svém stanovisku z 10. 2. 2009.¹³² Zde apeluje na MPSV a vládu, aby se otázkou rodinné politiky zabývala komplexně a v kontextu ekonomické krize. Poukazuje také na to, že nelze zaměňovat příčiny a následky, takže dle Výboru neobstojí tvrzení, že není poptávka po dětských zařízeních, protože právě neexistence těchto zařízení často vede mladé lidi k odkládání založení rodiny.

- **Obsah a dopad:**

Předně je třeba poznamenat, že v otázce péče o děti nemá Společenství přímé pravomoci. Z tohoto důvodu se Společenství zavázalo klást důraz na sledování *barcelonských cílů* v rámci *Strategie pro růst a zaměstnanost* a bude-li třeba, bude vybraným státům zasílat zvláštní doporučení. Pokrok jednotlivých zemí v této oblasti bude dále hodnocen ve výroční zprávě o rovnosti žen a mužů, která je předkládána na jarním zasedání Evropské rady.

Komise předvídá zejména samostatnou aktivní účast na vnitrostátní, regionální i místní úrovni jednotlivých členských států, a to například formou spolufinancování aktivit z prostředků strukturálních fondů či Evropského zemědělského fondu. Tyto aktivity by proto měly být zaměřeny na sladění pracovního a soukromého života, zejména ve věci předškolních zařízení péče o děti.

Smyslem předkládané zprávy není podnět ke konkrétní legislativní činnosti, ale označení překážek rozvoje zařízení péče o děti předškolního věku a přispění k úvahám

¹³¹ Tisková zpráva *Gender Studies*, o. p. s. ze 4. 2. 2009, dostupná např. na <http://www.feminismus.cz/tz.shtml?x=2146475>

¹³² Odbory podporují barcelonské cíle, 10. 2. 2009, <http://www.ta-gita.cz/gita-sleduje/odbory-podporuji-barcelonske-cile/>

a iniciativám, které Komise předkládá za účelem podpory lepšího sladění pracovního a soukromého života.

Zpráva přitom navazuje na opatření stanovená v *Plánu pro dosažení rovného postavení žen a mužů (2006 – 2010)*.¹³³

Stanovisko vlády ČR:

ČR zaujímá k této zprávě velmi rezervovaný postoj. Souhlasí s tím, že ekonomický růst předpokládá vysokou míru zaměstnanosti občanů a tedy úsilí členských států o maximální možnou aktivaci lidských zdrojů do pracovního procesu, avšak odmítá jednostranné vnímání rodičů jako reservoáru pracovních sil. Nepovažuje také za prokázané stanovisko Evropské komise, že členské státy s vyšší mírou zaměstnanosti žen mají zároveň vyšší míru porodnosti.

ČR také poukazuje na skutečnost, že v době vzniku *barcelonských cílů* se na jejich tvorbě nemohla podílet, a tak tyto cíle nereflektují specifické podmínky jednotlivých zemí. Zároveň také odmítá stanovení procentuální míry péče o děti, a to zejména s přihlédnutím ke skupině dětí ve věku 0 – 3 roky, kdy takto stanovené cíle naprosto opomíjejí potřebu respektovat nejlepší zájem dítěte.

Na druhou stranu ovšem ČR souhlasí se zapojením soukromého sektoru do procesu rozšiřování nabídky místně a cenově dostupných a kvalitních služeb péče o děti, protože je v této oblasti připravována řada opatření.

Závěrem je třeba ještě zmínit zasedání ministrů EU pro otázky rodinné politiky, které se konalo 4. – 5. 2. 2009 v Praze, kde se také diskutovalo o *barcelonských cílech*. Nicméně přes obecnou shodu na některých základních principech se ukázalo, že doposud mezi jednotlivými členskými státy panují významné názorové rozdíly. Většina členských států taktéž uvedla, že nepočítá s naplněním těchto cílů ve stanoveném termínu, tedy do roku 2010.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Není doposud známo.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** předloženou Zprávu Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Provádění barcelonských cílů týkajících se zařízení péče o děti předškolního věku“;
- 2. n e s o u h l a s í** s rámcovou pozicí vlády ČR;
- 3. u s n á š í s e** postoupit dokument spolu se svým usnesením a stanoviskem vlády pro informaci výboru pro sociální politiku a Stálé komisi pro rovné příležitosti.

¹³³ KOM(2006) 92.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 388

Anna Čurdová v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

388.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009***

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nové dovednosti pro nová pracovní místa: Předvídání a zohledňování potřeb trhu práce a potřebných kvalifikací /kód dokumentu 17537/08, KOM(2008) 868 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra práce a sociálních věcí Mgr. Michala Sedláčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ladislavy Zelenkové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Příloha k usnesení č. 388

Ladislava Zelenková v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 17537/08

**Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému
hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nové
dovednosti pro nová pracovní místa: Předvídání a zohledňování
potřeb trhu práce
a potřebných kvalifikací**

KOM(2008) 868 v konečném znění, kód Rady 17537/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
18. 12. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
22. 12. 2008

- **Datum projednání ve VEZ:**
15. 1. 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 13. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. 2. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

V reakci na hospodářskou krizi přijala Komise Plán evropské hospodářské obnovy¹³⁴, jehož součástí je rovněž evropská iniciativa na podporu zaměstnanosti zaměřená zejména na opětovné začlenění propuštěných pracovníků na trhu práce. V souvislosti s touto iniciativou navrhuje Komise aktualizovaný strategický rámec pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy¹³⁵, k jehož prioritám v oblasti zlepšování kvality a efektivity poskytování vzdělávání a odborné přípravy a jejich výsledků na období 2009 – 2010 patří i iniciativa „Nové dovednosti pro nová pracovní místa“. Jejím cílem je zajistit zohlednění budoucích kvalifikačních požadavků a potřeb trhu práce při plánování opatření v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

V březnu 2008 vyzvala Evropská rada Komisi, aby vypracovala vyhodnocení budoucích kvalifikačních požadavků v Evropě do roku 2020, které zohlední technologický a demografický vývoj, a navrhla mechanismy pro předvídaní budoucích potřeb.

Z analýzy budoucích kvalifikačních požadavků vypracované Evropským střediskem pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop)¹³⁶, na níž je předkládané sdělení založeno, vyplývají tři závěry:

- ve střednědobém a dlouhodobém horizontu je v Evropě velký potenciál k vytváření pracovních míst, a to zejména ve službách¹³⁷. I v oborech, kde se očekává pokles počtu pracovních míst, bude nutné vyplnit místa po zaměstnancích, kteří budou odcházet např. z důvodu věku;
- požadavky na dovednosti, kompetence a kvalifikace se zvýší u všech typů a úrovní zaměstnání. Kromě odborných znalostí získávají ve všech odvětvích na důležitosti všeobecné dovednosti jako řešení problémů, analytické schopnosti, komunikační dovednosti, jazykové dovednosti, používání informačních a komunikačních technologií nebo schopnost učit se¹³⁸;
- v dlouhodobém horizontu je třeba zlepšit vzájemnou provázanost mezi nabízenými kvalifikacemi a potřebami pracovního trhu, např. prostřednictvím lepší spolupráce vzdělávacích institucí s podniky.

¹³⁴ KOM(2008) 800

¹³⁵ KOM(2008) 865

¹³⁶ *Skill needs in Europe: Focus on 2020*. Luxembourg, 2008. Cedefop Panorama series, 160.

¹³⁷ Cedefop předpokládá, že do roku 2020 v EU vznikne nebo se uvolní přes 20 milionů pracovních míst a tři čtvrtiny z celkového počtu pracovních míst budou ve službách.

¹³⁸ SEC(2008) 3058, s. 27

Iniciativou „Nové dovednosti pro nová pracovní místa“ usiluje Komise o zkvalitnění informací o situaci a předpokládaném vývoji na trhu práce v jednotlivých členských státech i v jednotlivých sektorech. To představuje důležitý předpoklad rozvoje profesní, sektorové i geografické mobility a lepší shody mezi kvalifikací pracovníků a pracovními příležitostmi.

- **Obsah a dopad:**

Iniciativa je založena na stávajících rozpočtech a programech EU. Konkrétní opatření sledují čtyři cíle:

1) Odstranění nerovnováhy mezi nabízenými kvalifikacemi a potřebami trhu:

- ☞ zavedení od roku 2009 *Evropského monitoru trhu práce* s periodicky aktualizovanými informacemi pro sledování, analýzu a zveřejňování údajů o volných pracovních místech a registrovaných uchazečích o zaměstnání;
- ☞ vypracování standardního vícejazyčného slovníku povolání a dovedností v roce 2009;
- ☞ zavedení on-line služby *Match and Map* v rámci Evropského portálu pracovní mobility EURES pro poskytování informací o profesích, kvalifikacích a vzdělávacích příležitostech v rámci EU, včetně přehledu nabídek odpovídajících zaměstnání.

2) Posílení schopnosti EU vytvářet prognózy:

- ☞ zavedení pravidelných, systematických hodnocení poptávky a nabídky na trhu práce EU podle sektorů, povolání, úrovní kvalifikací a zemí a od roku 2010 pravidelné zveřejňování aktualizovaných prognóz každé dva roky;
- ☞ rozvoj analytických a metodických schopností v oblasti předjímání vývoje na trhu práce, a to zejména s využitím programu PROGRESS;
- ☞ rozvoj schopnosti hodnotit dopady přechodu na ekonomiku s nízkými emisemi uhlíku na zaměstnanost;
- ☞ rozvoj dialogu mezi podniky a poskytovateli vzdělání a odborné přípravy;
- ☞ zlepšení znalostí podniků v oblasti prognóz potřeb kvalifikací s využitím specifických výzkumných nástrojů;
- ☞ podpora partnerství podniků, vzdělávacích institucí a personalistů zaměřených na sladování nabídky a poptávky kompetencí a udělování ocenění nejlepším projektům v rámci akce „Partnerství pro kvalifikaci pracovníků a zaměstnanost“;
- ☞ zpracování analýzy kvalifikací a potřeb trhu práce v 16 klíčových sektorech poskytujících 75 % pracovních míst v soukromé sféře do poloviny roku 2009;
- ☞ dialog se zainteresovanými aktéry o možnosti zřízení „sektorových rad pro zaměstnance a dovednosti“ na úrovni EU;
- ☞ zřízení expertní skupiny Komise na podporu iniciativy „Nové dovednosti pro nová pracovní místa“.

3) Prohloubení mezinárodní spolupráce

- ☞ aktivní účast v novém programu OECD pro výzkum gramotnosti dospělých (PIAAC) a v probíhajících programech zaměřených na studenty a spolupráce s OECD na kvalitativních studiích a vývoji indikátorů souladu kvalifikací a potřeb pracovního trhu;
- ☞ spolupráce s Mezinárodní organizací práce na vývoji společných znalostních platforem a na hodnocení dopadů politik vyplývajících ze změn klimatu na zaměstnanost v celosvětovém měřítku;
- ☞ podpora bilaterální spolupráce se třetími zeměmi (Čína, Indie, USA, Kanada) v oblasti prognostiky a metodiky;

☞ politický dialog se sousedními zeměmi v rámci Východního partnerství a Unie pro Středomoří zaměřený na odborné vzdělávání a národní kvalifikační rámce podporovaný Evropskou nadací odborného vzdělávání.

4) Mobilizace nástrojů Společenství

- ☞ začlenění iniciativy do strategie pro růst a zaměstnanost a programů vzájemného vzdělávání v rámci otevřené metody koordinace;
- ☞ využití možností aktualizovaného strategického rámce pro spolupráci ve vzdělávání a odborné přípravě, zejména zavedení evropského rámce kvalifikací a vylepšení propojení vzdělávání s trhem práce;
- ☞ realizace „páté svobody“ – volného pohybu znalostí prostřednictvím mobility znalostních pracovníků;
- ☞ využití možnosti podpory z Evropského sociálního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova;
- ☞ zavedení možnosti využití Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na podporu zvyšování kvalifikací;
- ☞ využití Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí pro podporu zapojení přistěhovalců do trhu práce.

Situace v ČR

Na základě údajů z roku 2007¹³⁹ patří ČR ke státům, které jsou ve sladování kvalifikací a potřeb pracovního trhu spíše méně úspěšné, když relativně nízká míra nezaměstnanosti je provázána čtvrtou nejvyšší mírou neobsazených pracovních míst. Tato skutečnost souvisí i se situací ve vybraných sektorech (např. hotelové a restaurační služby), které nenabízejí dostatek pracovních míst s odpovídajícími pracovními a platovými podmínkami.

Stanovisko vlády ČR

ČR souhlasí s potřebou vytvoření mechanismu předvídání kvalifikačních potřeb v návaznosti na potřeby pracovního trhu a iniciativu podporuje. Cíle stanovené Komisí pokládá za ambiciózní, ale dosažitelné. ČR již vybudovala základní kapacitu předvídání kvalifikačních potřeb, která bude nadále rozvíjena na regionální i odvětvové úrovni.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Sdělení bylo představeno Komisí na zasedání Rady ve složení pro vzdělávání, mládež a kulturu dne 16. února 2009. České předsednictví připravuje přijetí závěrů Rady ke sdělení na Radě ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, která proběhne 9. března 2009. Podle posledního návrhu¹⁴⁰ by v závěrech měly být potvrzeny cíle stanovené Komisí a vyslovena jim podpora spolu s výzvou k jejich realizaci.

V Evropském parlamentu bylo sdělení přiděleno Výboru pro zaměstnanost a sociální věci. Jeho projednávání se připravuje.

- **Závěr:**

¹³⁹ SEC(2008) 3058, s. 17

¹⁴⁰ Dokument Rady 6479/09

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nové dovednosti pro nová pracovní místa: předvídání a zohledňování potřeb trhu práce a potřebných kvalifikací;
- 2. podporuje** rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu;
- 3. žádá vládu**, aby ho průběžně informovala o naplňování cílů stanovených Komisí.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru
Usnesení č. 389

Ladislava Zelenková v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

389.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009***

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Druhý strategický přezkum energetické politiky = Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití /kód dokumentu 15944/08, KOM(2008) 781 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Tomáše Hünera, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Příloha k usnesení č. 389

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 15944/08

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Druhý strategický přezkum energetické politiky = Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití

KOM(2008) 781 v konečném znění, kód Rady 15944/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
14. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
21. 11. 2008

- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 13. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 13. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předkládané sdělení představuje páteční a zastřešující dokument z balíčku návrhů z listopadu 2008 označovaného jako tzv. druhý strategický energetický přezkum¹⁴¹. Balíček je zaměřený na energetickou bezpečnost, energetickou účinnost a úspory energií. Předkládaný soubor návrhů shrnutých v akčním plánu by měl dle Komise po liberalizačním balíčku pro vnitřní trh (ze září 2007) a po klimaticko-energetickém balíčku (z ledna 2008) přinést další opatření směřující k dosažení tří základních cílů energetické politiky – konkurenceschopnosti, udržitelnosti a bezpečnosti. Motivem pro návrhy opatření v oblasti bezpečnosti a úspor jsou především vzrůstající externí závislost EU na dovozu energetických surovin, dlouhodobě rostoucí ceny energetických komodit a ambiciózní cíle v oblasti udržitelnosti energetiky (tzv. iniciativa 20-20-20¹⁴²).
- **Obsah a dopad:**
V akčním plánu jsou představeny hlavní priority a směřování úsilí v rámci energetické politiky, která by měla na základě přijatých závazů v horizontu roku 2020 ideálně dospět k dosažení efektivního, bezpečného a nízkouhlíkového evropského energetického trhu. Komise definuje priority v pěti základních okruzích akčního plánu:

Rozvoj infrastruktury a diverzifikace dodávek

V rámci stávajících nástrojů a programu transevropské energetické sítě je stanoveno 6 prioritních kroků: plán připojení infrastrukturně izolovaného regionu Pobaltí (Komise vypracuje v roce 2009), jižní koridor pro zásobování zemním plynem z Kaspické oblasti a Středního východu (Komise vypracuje sdělení, 2009), zásobování zkapalněným zemním plynem jako další alternativa dodávek (Komise vypracuje akční plán pro LNG, 2009), dokončení tzv. Středomořského energetického okruhu (Komise vypracuje sdělení, 2010), severojižní propojení sítí ve Střední a Jihovýchodní Evropě (příprava Komise+regulátoři+provozovatelé soustav, 2010), návrh vybudování sítě v Severním moři, tj. propojení v rámci budoucí tzv. supersítě (Komise+členské státy). Všechna opatření v oblasti infrastruktury si vyžadají velmi rozsáhlé investice.

1. Vnější rozměr energetiky

Stabilní, jasná pravidla fungování trhu, šíření zásad vnitřního trhu EU s energiemi do dodavatelských a tranzitních zemí, koordinované a solidární vystupování členských států vůči energetickým partnerům, silnější pozice EU na světovém trhu s energiemi, to vše

¹⁴¹ Označovaný někdy též jako tzv. bezpečnostně-energetický balíček.

¹⁴² Do roku 2020 snížit emise skleníkových plynů o 20 %, zvýšit podíl využívání obnovitelných zdrojů energie na 20 %, zvyšováním energetické účinnosti ušetřit 20 % spotřebovávané energie.

jsou dlouhodobě mnohokrát proklamované a oficiálně vyhlášené priority EU (nejinak je tomu v tomto akčním plánu), nicméně v reálném vystupování jsou členské státy zatím velmi vzdáleny těmto principům. Nově v akčním plánu Komise vyzývá k energetickému partnerství s Běloruskem a navrhuje rámce pro těsnější spolupráci se zeměmi Afriky, Jižní Ameriky a Karibské oblasti.

2. Udržování zásob ropy a zemního plynu a krizové mechanismy

Jedním z pilířů zabezpečení energetických dodávek je udržování zásob ropy a zemního plynu. Komise předkládá revizi právních předpisů týkajících se zásob ropy, navrhuje, aby EU souhrnně jednou týdně zveřejňovala úroveň zásob ropy (o povinných zásobách zemního plynu se prozatím nejedná), v roce 2010 navrhne revidovanou směrnici o zabezpečení dodávek zemního plynu.

3. Energetická účinnost

Klíčovou oblastí po dosažení všech cílů klimato-energetické politiky a zabezpečení dodávek energií jsou zvyšování účinnosti a úspory energií. Jde opět o úsilí, které bude třeba podpořit masivními investicemi, přesto v dlouhodobém horizontu představují úspory zřejmě nejefektivnější, nejekonomičtější i nejekologičtější řešení ze současných návrhů. Komise v této oblasti předkládá revizi stávajících předpisů týkajících se náročnosti budov, tzv. štítkování spotřebičů či ekodesignu. Významnou prioritou je podpora kogenerace¹⁴³. V rámci programů politiky soudržnosti již bylo vyčleněno více než 9 mld. EUR na podporu energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů. Komise v roce 2009 vyhodnotí a zaktualizuje aktuální akční plán pro energetickou účinnost.

4. Optimální využívání domácích zdrojů

Domácí energetické zdroje jsou důležitým faktorem v politice energetické bezpečnosti, Komise vyzývá k jejich rozvoji a podpoře využívání. Rozhodování o využívání a skladbě zdrojů (tzv. energetický mix) je nicméně v rukou členských států. Sdělení uznává význam uhlí jako zásadní „domácí“ suroviny a alternativy k importům ropy a zemního plynu, jádra jako významného bezemisního zdroje podporujícího diverzifikaci zdrojů a bezpečnost dodávek energií. Obnovitelné zdroje vnímá jako největší potenciální „domácí“ zdroj. Obecně zdůrazňuje význam výzkumu a technologického rozvoje pro maximalizaci efektivity využívání domácích zdrojů.

Směrem k horizontu roku 2050 Komise nastiňuje ideální směřování energetiky EU:

- ☞ dekarbonizace dodávek elektřiny,
- ☞ ukončení závislosti sektoru dopravy na ropě,
- ☞ nízkoemisní budovy a budovy vyrábějící elektřinu,
- ☞ inteligentní elektrorozvodná síť,
- ☞ účinné, nízkouhlíkové energetické systémy.

Stanovisko vlády ČR:

ČR podporuje předložený akční plán, jde o prioritní oblast zájmu ČR. Bude se sdělením i souvisejícími dokumenty pracovat po dobu předsednictví.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez dopadu.

¹⁴³ Kombinovaná výroba tepla a elektřiny.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Již 8. prosince 2008 proběhla na Radě ministrů pro energetiku politická diskuse nad celým balíčkem návrhů, která přinesla na obecné úrovni shodu nad základními principy navržených opatření a směřování politik v jednotlivých oblastech. V průběhu předsednictví ČR bude projednávání balíčku či jeho jednotlivých částí probíhat zejména na Radách ministrů pro energetiku, konkurenceschopnost a životní prostředí. Závěry k balíčku by měla přijmout i březnová Evropská rada. V Evropském parlamentu byl již dokument projednán na příslušném výboru (ITRE) 21. ledna 2009 i v plénu 3. února 2009.¹⁴⁴

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předložené Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Druhý strategický přezkum energetické politiky = Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití.

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Usnesení č. 390

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

390.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

k Zelené knize: Na cestě k zabezpečené, udržitelné a konkurenceschopné evropské energetické síti /kód dokumentu 15927/08, KOM(2008) 782 v konečném znění/

¹⁴⁴ Závěry výboru i pléna jsou pozitivní k principům a politikám navrženým v akčním plánu a potažmo v celém balíčku, výbor i plénum Evropského parlamentu hodnotilo celý soubor jako výchozí základ energetické politiky EU pro další období.

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Tomáše Hünera, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Příloha k usnesení č. 390

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 15927/08

Zelená kniha – Na cestě k zabezpečené, udržitelné a konkurenceschopné evropské energetické síti

KOM(2008) 782 v konečném znění, kód Rady 15927/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
17. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
20. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**

18. 12. 2008 (1. kolo)

- **Procedura:**

Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 13. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 13. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Zelená kniha není v rozporu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Komise předkládá zelenou knihu týkající se evropských energetických sítí za účelem přezkoumání politiky v oblasti energetických sítí¹⁴⁵ a jejího nasměrování do budoucna k vyššímu zabezpečení dodávek energií a posílení vzájemné solidarity v rámci EU (v souladu s hlavními cíly energetické politiky EU¹⁴⁶). Důvody vedoucí k přezkumu jsou: zastarávání sítí, jejich podinvestovanost, jakož i scházející vhodné propojení jednotlivých regionů Unie a také nové výzvy v souvislosti se zabezpečením energetických dodávek či závazky v rámci klimaticko-energetické iniciativy EU¹⁴⁷.

- **Obsah a dopad:**

Zásadní podmínkou pro rozvoj a efektivní fungování energetických sítí je přehledný, stabilní právní rámec. Komise si slibuje významný posun v právní regulaci od provedení tzv. třetího liberalizačního energetického balíčku zaměřeného na vnitřní trh s elektřinou a zemním plynem¹⁴⁸ (předložen v září 2007), který by měl stimulovat nové investice, vyšší účinnost, inovace, synergie. Hlavním nástrojem rozvoje sítí jsou transevropské energetické sítě (TEN-E), zpráva o provádění TEN-E v období 2002 – 2006 je projednávána souběžně s tímto dokumentem. Podpora rozvoje sítí patří v současné době mezi jedny z hlavních priorit energetické politiky, cílem je propojit všechny členské státy tak, aby mohly využívat výhod vnitřního trhu s energiemi. Komise v předloženém dokumentu vyzývá ke zlepšování soudržnosti mezi jednotlivými opatřeními, k odstraňování tzv. „mezer“ v síti a zejména k posílení investic do infrastruktury. Modernizace sítí (údržba i využití a zapojení nových „inteligentních“ technologií) a adaptace na nové zdroje energií (zejména solární a větrná energie) budou představovat hlavní prioritu v oblasti energetických sítí v následujících letech, vyžádají si však značné investice.

¹⁴⁵ Zelená kniha je součástí souboru dokumentů z listopadu 2008 označovaných jako tzv. bezpečnostně-energetický balíček (či tzv. druhý strategický přezkum).

¹⁴⁶ Konkurenceschopnost, bezpečnost a udržitelnost energetické politiky EU.

¹⁴⁷ Tzv. iniciativa 20-20-20 (viz níže).

¹⁴⁸ Navrhuje mj. vlastnické oddělení (unbundling) jak v elektroenergetice, tak v plynárenství, koordinaci postupů národních regulátorů, užší spolupráci provozovatelů sítí, pravidla nediskriminačního přístupu k infrastruktuře, atd. VEZ tento soubor návrhů projednal na své 26. schůzi dne 27. listopadu 2007 (přijal k němu usnesení č. 174).

Cíle nové energetické politiky vycházející z druhého strategického přezkumu¹⁴⁹ ve vztahu k energetickým sítím pro budoucí období Komise v zelené knize definuje jako:

- ☞ podpora solidarity;
- ☞ komunikace a informovanost **(nejen mezi členskými státy, ale i mezi občany a subjekty působícími v sektoru energetických sítí);**
- ☞ zohlednění cílů iniciativy 20-20-20¹⁵⁰ v **plánování a programech sítí (zejména jde o uzpůsobení sítí pro narůstající podíl zdrojů obnovitelné energie a narůstající energetické nároky či o podporu nových sítí orientovaných na tyto zdroje¹⁵¹);**
- ☞ inovace a nové technologie **(evropská průmyslová iniciativa týkající se elektrických rozvodných sítí je prioritou strategického plánu pro energetické technologie¹⁵², získá podporu ze sedmého rámcového programu EU pro výzkum a rozvoj);**
- ☞ externí spolupráce, mezinárodní rozměr **(překonávání rozdílů v právních rámcích a podmínkách regulace mezi EU a třetími zeměmi, zapojení mezinárodních institucí do financování projektů – EBRD, EIB);**
- ☞ úplné propojení evropské sítě a dokončení vnitřního trhu;
- ☞ transevropské sítě (TEN-E) jako nástroj k zajištění bezpečnosti zásobování a solidarity **(prioritní evropské projekty, terminály LNG, infrastruktura CCS¹⁵³, synergie s dopravními či telekomunikačními sítěmi, zajištění zdrojů financování¹⁵⁴).**

EU musí dle Komise vypracovat nový strategický přístup, do kterého budou začleněny dostupné nástroje a kterým budou zahájeny úvahy o tom, jak stávající nástroj TEN-E nahradit novým nástrojem EU pro energetickou bezpečnost a infrastrukturu, jehož cílem bude dotvořit vnitřní trh s energií, zajistit rozvoj rozvodné sítě způsobem, který EU umožní dosáhnout svých cílů v oblasti obnovitelné energie, a zaručit zabezpečení dodávek energií prostřednictvím pomoci určené na klíčové infrastrukturní projekty. Za takové Komise označila následujících 6 prioritních projektů:

- ☞ připojení izolovaného regionu Pobaltí,
- ☞ jižní koridor pro zásobování zemním plynem z Kaspické oblasti a Středního východu,
- ☞ Středomořský energetický okruh,
- ☞ zásobování zkapalněným zemním plynem (LNG),
- ☞ severojižní propojení sítí ve Střední a Jihovýchodní Evropě,
- ☞ vybudování příbřežní rozvodné sítě v Severním moři.

Stanovisko vlády ČR:

ČR podporuje posilování a rozvoj energetické infrastruktury na území členských států Unie, realizaci přeshraničních propojení i nových propojení energetických sítí.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez dopadu.

¹⁴⁹ Souběžně projednávané sdělení „Druhý strategický přezkum energetické politiky = Akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití“ (KOM(2008) 781 v konečném znění).

¹⁵⁰ Do roku 2020 snížit emise skleníkových plynů o 20 %, zvýšit podíl využívání obnovitelných zdrojů energie na 20 %, zvyšováním energetické účinnosti ušetřit 20 % spotřebované energie.

¹⁵¹ Nejčastěji zmiňovaným projektem jsou větrné elektrárny v Severním moři.

¹⁵² Strategický plán pro energetické technologie, KOM(2007) 723 v konečném znění.

¹⁵³ CCS – zachycování a ukládání uhlíku, LNG – zkapalnělý zemní plyn.

¹⁵⁴ Rozpočet TEN-E na následující období 2007 – 2013 představuje 155 mil. EUR, je třeba koordinace s dalšími způsoby financování jako strukturální fondy, sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Již 8.prosince 2008 proběhla na Radě ministrů pro energetiku politická diskuse nad celým balíčkem návrhů z listopadu 2008, která přinesla na obecné úrovni shodu nad základními principy navržených opatření a směřování politik v jednotlivých oblastech. V průběhu předsednictví ČR bude projednávání balíčku či jeho jednotlivých částí probíhat zejména na Radách ministrů pro energetiku, konkurenceschopnost a životní prostředí. Závěry k balíčku by měla přijmout i březnová Evropská rada. V Evropském parlamentu je dokument nyní v přípravné fázi, byl přidělen příslušnému výboru (ITRE), přesný harmonogram projednání doposud nebyl stanoven.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

- 1. bere na vědomí** dokument Zelená kniha – Na cestě k zabezpečené, udržitelné a konkurenceschopné evropské energetické síti a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu;
- 2. žádá vládu**, aby v průběhu dalších projednávání návrhů týkajících se oblasti energetiky prosazovala rozvoj energetické infrastruktury a investice do ní jako jednu z hlavních priorit energetické politiky.

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Usnesení č. 391

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

***Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období***

391.

USNESENÍ

***výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009***

ke Zprávě Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o provádění programu transevropských

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Tomáše Hünera, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Příloha k usnesení č. 391

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 15939/08

**Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému
hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o provádění
programu transevropských energetických sítí v období 2002 – 2006**

KOM(2008) 770 v konečném znění, kód Rady 15939/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
17. 11. 2008

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
19. 11. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 28. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. 2. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zpráva není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Sdělení (zpráva) je předkládáno na základě článku 16 nařízení Rady (ES) č.2236/95.¹⁵⁵ Zabývá se projekty transevropské energetické sítě (TEN-E) spolufinancovanými z prostředků vyčleněných z rozpočtu EU na projekty energetických sítí s celoevropským významem v období 2002 – 2006. První hlavní směry Evropského společenství pro transevropské energetické sítě byly přijaty v roce 1996¹⁵⁶. V roce 2003 byly hlavní směry revidovány.¹⁵⁷ V současné době se stanoví hlavní směřování politiky v této oblasti Rozhodnutím č. 1364/2006/ES ze dne 6. září 2006, které již bere v potaz rozšíření Unie o deset nových členských zemí v roce 2004.
- **Obsah a dopad:**
Při revizi směrů TEN-E v roce 2003 bylo vytyčeno 12 os pro prioritní projekty s cílem podpořit efektivní fungování vnitřního trhu a zajistit vysokou úroveň bezpečnosti dodávek. Kapacity elektrického propojení by měly dosáhnout dle dohody členských států minimálně 10 % instalované výrobní kapacity příslušného státu.¹⁵⁸ Pro plynárenské sítě byl vytyčen cíl dosáhnout vzhledem k rostoucí externí závislosti EU do roku 2013 dovozní kapacity 70 mld. metrů krychlových ze zdrojů v Rusku, v Severní Africe, v oblasti Kaspického moře a na Středním východě. Do budoucna byla konstatována nutnost zřízení terminálů na dovoz zkapalnělého zemního plynu (LNG). Míra spolufinancování ze strany EU byla 50 % nákladů na studie a 10 % na práce (projektové náklady), od roku 2004 došlo ke zvýšení druhého podílu z 10 % na 20 %.¹⁵⁹

V období 2002 – 2006 bylo dokončeno 57 elektroenergetických projektů společného zájmu a 23 plynárenských projektů společného zájmu. Z těchto 80 projektů se 68 nacházelo na prioritní ose a 17 z nich bylo spolufinancováno z rozpočtu TEN-E. Hlavními finančními zdroji prováděných projektů jsou vlastní zdroje provozovatelů přenosové soustavy, členské státy se ve většině případů nepodílejí přímo. V období 2002 – 2006

¹⁵⁵ Nařízení Rady (ES) č. 2236/95 ze dne 18. září 1995, kterým se stanoví obecná pravidla pro poskytování finanční pomoci Společenství v oblasti transevropských sítí.

¹⁵⁶ Rozhodnutí č. 1254/96/ES, Úř. věst. L 161, 29. 6. 1996, s. 147.

¹⁵⁷ Rozhodnutí č. 1229/2003/ES, Úř. věst. L 176, 15. 7. 2003, s. 11.

¹⁵⁸ Jde o orientační cíl, nikoliv závazek.

¹⁵⁹ Na základě nařízení (ES) č. 807/2004.

obdržela Komise 132 žádostí o financování TEN-E, přičemž finanční podporu využilo 72¹⁶⁰ z nich: 42 elektrárenských projektů a 30 plynárenských projektů.

V období 2002 – 2006 byla poskytnuta podpora v rámci rozpočtové linie TEN-E zhruba v celkové výši 93 726 000 EUR. Tato částka byla z 57 % vynaložena na plynárenství a ze 43 % na elektrárenství. Z 94 % byla vynaložena na spolufinancování studií a z 6 % na spolufinancování prací. Úvěry EIB poskytnuté v období 2002 – 2006 dosahují 831 mil. EUR pro energetiku a 2 185 mil. EUR pro plynárenství. Energetická infrastruktura získává také významnou podporu ze strukturálních fondů, v období 2000–2006 činila přímá finanční podpora, kterou politika soudržnosti poskytovala energetické infrastruktuře přibližně 320 mil. EUR. EU se prostřednictvím různých programů (Phare, Tacis, Meda atd.) podílí i na financování energetické infrastruktury ve třetích zemích.

Od ledna 2007, kdy byl zahájen přezkum energetické politiky, došlo k přijetí dvou rozsáhlých ucelených souborů nových opatření¹⁶¹, což se odráží i v oblasti energetických sítí (liberalizace vnitřního trhu, ochrana životního prostředí a boj proti klimatickým změnám). Dimenze vnějších vztahů i v souvislosti s nedávnými plynovými či ropnými „krizemi“ (přerušování dodávek do EU z východu) získává čím dál více na významu.

Stanovisko vlády ČR:

Rámcová pozice konstatuje, že v období 2002 – 2006 nebyl v ČR realizován žádný projekt energetických sítí spolufinancovaný z programu TEN-E.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez dopadu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**
Nestanoven.
- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í předloženou Zprávu Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o provádění programu transevropských energetických sítí v období 2002 – 2006 a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu.

¹⁶⁰ Seznam financovaných projektů je k dispozici zde: http://ec.europa.eu/ten/energy/studies/index_en.htm.

¹⁶¹ Tzv. třetí liberalizační balíček pro vnitřní trh s elektřinou a plynem (září 2007) a tzv. klimaticko-energetický balíček (leden 2008).

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Usnesení č. 392

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

392.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 48. schůze konané dne 5. března 2009

**ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Iniciativa v oblasti surovin –
uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě /kód dokumentu
16053/08, KOM(2008) 699 v konečném znění/**

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Tomáše Hünera, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Břetislava Petra a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru
Příloha k usnesení č. 392

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 16053/08

**Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Iniciativa v oblasti
surovin – uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v
Evropě**

KOM(2008) 699 v konečném znění, kód Rady 16053/08

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Radě EU:**
4. 11. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

20. 11. 2008

- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 12. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 28. 1. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 28. 1. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předkládané sdělení Evropské komise týkající se iniciativy k nerostným surovinám – uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě se zaměřuje na zabezpečení dostatečného přístupu k surovinám. Zaměřuje se zejména na neenergetické nerosty, avšak některá navrhovaná opatření (ohledně obchodu se třetími zeměmi) se vztahují také na neenergetické suroviny, jako je například dřevo.

Ve státech EU se nachází mnoho ložisek surovin. Jedná se zejména o stavební materiály (kamenivo, sádra, přírodní vápenec), v jejichž případě je EU soběstačná. Opačným případem jsou kovové nerosty a technologicky vyspělé kovy (například kobalt, platina, titan), na jejichž dovozu je EU vysoce závislá. Hlavními dodavateli technologicky vyspělých kovů pro EU jsou Čína, Rusko, Austrálie, Afrika a Jižní Amerika. Některé z těchto států se vyznačují politickou a hospodářskou nestálostí, případně neexistencí tržního systému. To může mít negativní vliv na přechod k udržitelné výrobě a k výrobkům šetrným k životnímu prostředí, které jsou na těchto kovech závislé. Kromě těchto primárních surovin je EU závislá také na druhotných surovinách, například na recyklovaném šrotu, jehož spotřeba každoročně roste. Právě k řešení těchto problémů má přispět navrhovaná společná evropská integrovaná strategie pro suroviny.

- **Obsah a dopad:**
Integrovaná strategie pro suroviny, kterou navrhuje projednávané sdělení, by se měla **opírat o tři základní pilíře**. Jejich cílem je zaručit rovné podmínky přístupu k surovinám ve třetích zemích pro všechny, vytvořit jednotné základní podmínky pro těžbu ve státech EU a zajistit nižší spotřebu primárních surovin prostřednictvím podpory recyklace a zvýšené účinnosti zdrojů.

První pilíř obsahuje záruku rovnocenných podmínek přístupu k surovinám ze světových trhů. Základem pro tento přístup je aktivní diplomacie v oblasti surovin. Jejím cílem je:

- posílení dialogu a akcí s Afrikou ohledně přístupu k surovinám, řízení přírodních zdrojů a dopravní infrastruktury;
- odstranění opatření narušujících trh prostřednictvím posílení dialogu s nově se rozvíjejícími ekonomikami (například Čína a Rusko);

- určení společných zájmů a postojů s jinými státy (USA a Japonsko), které jsou také závislé na vnějších zdrojích.

Komise považuje za vhodné, aby EU více podporovala mezinárodní spolupráci ve zmiňované oblasti, například v rámci G8, OECD, UNCTAD¹⁶², UNEP nebo Světové banky. Diskuse v rámci těchto organizací může být vedena na různá témata, jako je například hlubinná těžba v moři, bezpečnost námořních tras, arktická oblast atd.

Dále projednávané sdělení navrhuje, aby přístup k primárním a druhotným surovinám byl prioritou obchodní a regulační politiky EU. Cílem je odstranění všech omezujících opatření, která byla přijata třetími zeměmi, jakož i prosazování nových pravidel a dohod založených na rovnocenných pravidlech pro všechny.

S přístupem k surovinám podle názoru Komise úzce souvisí také rozvojová politika. Jedním z jejích faktorů je posílení států v oblasti ekonomické, sociální a environmentální a v politické správě věcí veřejných. Řádná správa vede rozvojové země k udržitelnému rozvoji jejich ekonomik, což napomáhá boji proti chudobě. Dalším z faktorů rozvojové politiky je podpora jasného právního a správního rámce, který vytvoří rovné podmínky pro všechny společnosti a země, které mají zájem o přístup k surovinám, lepší transparentnost těžebních dohod a příjmů z této činnosti a podpoří řádné zdanění. Poslední faktor se zaměřuje na zlepšování sociálních a environmentálních standardů, lepší uplatňování lidských práv a potírání dětské práce.

Druhý pilíř je založen na podpoře udržitelných dodávek surovin z evropských zdrojů. Komise navrhuje stanovit rámcové podmínky pro všechny členské státy s cílem zlepšit informovanost o jednotlivých ložiscích nerostných surovin v rámci celé EU. Za obecný problém členských států je považováno snižování plochy určené pro účely těžby ve prospěch jiného využití a složitost a zdlouhavost udělování povolení k průzkumu ložiska a následné těžbě. Projednávané sdělení navrhuje zlepšit poskytování znalostí a informací o ložiscích, zohlednit jejich výskyt již při územním plánování a zdokonalit propojení jednotlivých vnitrostátních geologických služeb. Komise navrhuje zřízení společné platformy pro výměnu informací o postupech v územním plánování.

Důležitou součástí tohoto pilíře je **podpora výzkumných projektů** zaměřujících se na těžbu a zpracování surovin, a to zejména na inovativní technologie průzkumu (vyhledávání pobřežních a příbřežních ložisek) a nové technologie těžby. Velkým problémem těžebního odvětví je nedostatek dostatečně kvalifikované pracovní síly. V zájmu jeho řešení Komise navrhuje zlepšit provázání dotčených vysokých škol, subjektů provádějících geologický průzkum a výrobního odvětví prostřednictvím specifických projektů a iniciativ, jako je například Evropský den nerostných surovin¹⁶³.

Třetí pilíř se zaměřuje na snížení spotřeby primárních surovin a zdůrazňuje důležitost recyklace, nahrazování a lepšího využívání obnovitelných surovin. Cílem je omezit závislost EU na primárních surovinách a na dovozu a zlepšit environmentální bilanci. Komise má za cíl podporovat výzkumné projekty, jejichž cílem je účinná výroba a výroby z hlediska zdrojů. Návrh směrnice o ekodesignu¹⁶⁴, který byl nedávno také

¹⁶² Konference Organizace spojených národů o obchodu a rozvoji.

¹⁶³ Jedná se o konferenci „Nerostné suroviny pro Evropu“, která se bude konat v Praze v termínu 28. - 29. dubna 2009.

¹⁶⁴ Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady KOM (2008) 399 ze dne 16. června 2008 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie.

projednáván výborem pro evropské záležitosti¹⁶⁵, již rovněž požaduje, aby byl design výrobků účinný z hlediska zdrojů.

Ke splnění uvedeného cíle má přispět také lepší využívání druhotných surovin. Prostředkem k tomu má být zvýšení recyklace, což umožní opětovné použití některých surovin. Pro uplatnění těchto recyklovaných produktů a materiálů je důležitá existence spravedlivého a transparentního trhu, který bude založený na jednotných minimálních normách.

Projednávané sdělení obsahuje kroky, jež by měly být učiněny v rámci iniciativy v oblasti surovin. Jedná se o následující kroky:

1. definovat kritické suroviny;
2. zahájit „surovinovou“ diplomacii EU s průmyslovými zeměmi a zeměmi disponujícími zdroji;
3. zahrnout ustanovení o přístupu k surovinám a jejich udržitelném řízení do všech dvou- a vícestranných obchodních dohod nebo do regulačních dialogů;
4. dovolávat se odstranění všech opatření třetích států, která brání obchodu;
5. podporovat udržitelný přístup k surovinám v rámci rozvojové politiky;
6. zlepšit regulační rámec;
7. podporovat rozvoj vztahů mezi geologickými službami jednotlivých členských států EU;
8. podporovat rozvoj kvalifikací, výzkum moderních technologií, recyklace a náhražek surovin atd.;
9. zvýšit účinnost zdrojů a podporu nahrazování surovin;
10. podporovat recyklaci a využívání druhotných surovin.

Stanovisko vlády ČR:

Vláda ČR podporuje znění návrhu. **Za nejdůležitější považuje zrušení omezení vývozu surovin ve třetích zemích a zahrnutí přístupu ke zdrojům do jednání na mnohostranné či bilaterální úrovni. Pozitivně hodnotí podporu primárního využívání domácích zdrojů, jakož i doporučení k „surovinové“ diplomacii, přičemž zdůrazňuje potřebu vyjednat i se zeměmi na Balkáně, v postsovětském prostoru, Asii a Latinské Americe, které jsou rovněž surovinově vybavené.**

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a jeho projednávání se připravuje.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Sdělení – Iniciativa v oblasti surovin – uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě a rámcovou pozici vlády k tomuto dokumentu s tím, aby závěry byly zohledněny v energetické koncepci státu.

¹⁶⁵ Usnesení č. 284, k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie /kód dokumentu 12119/08, KOM(2008) 399 v konečném znění/ (2. října 2008).

Ladislava Zelenková v. r.
ověřovatelka výboru

Břetislav Petr v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

Zpráva rozpočtového výboru k usnesení VEZ č. 310 ze dne 13. listopadu 2008

*Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna
5. volební období - 2009
rozpočtový výbor*

596

ZPRÁVA O PROJEDNÁNÍ
z 34. schůze dne 25. února 2009

Návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 92/79/EHS, 92/80/EHS a 95/55/ES, pokud jde o strukturu a sazby spotřební daně z tabákových výrobků – kód dokumentu 12583/08, KOM (2008) 459 v konečném znění a Rámcové pozice/stanoviska k ní

Po úvodním slově náměstka ministra financí P. Chrenka, zpravodajské zprávě posl. M. Svobody a po rozpravě rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu

- I. p r o j e d n a l Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 92/79/EHS, 92/80/EHS a 95/55/ES, pokud jde o strukturu a sazby spotřební daně z tabákových výrobků – kód dokumentu 12583/08, KOM (2008) 459 v konečném znění a Rámcové pozice/stanoviska k ní a

n e p ř i j a l usnesení;

- II. z m o c ň u j e zpravodaje, aby s touto zprávou seznámil výbor pro evropské záležitosti.

Miloslava VOSTRÁ v.r.
ověřovatel

Miroslav SVOBODA v.r.
zpravodaj

Jiří DOLEJŠ v.r.
místopředseda